

Ptujčan

31. marec / september 2004

GLASILO MESTNE OBČINE PTUJ • ISSN 1313-9550
POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 2250 PTUJ

LETO X • ŠTEVILKA 3
Cena: 100 SIT

DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ PTUJ 2004

Letos se predstavlja Dolenjska z Belo krajino in Posavjem

Petnajsta državna razstava Dobrote slovenskih kmetij Ptuj 2004 je pred vrati. Soorganizatorji razstave smo Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije in Mestna občina Ptuj, nosilka projekta je Kmetijska svetovalna služba pri Kmetijsko-gozdarskem zavodu Ptuj.

Čas razstave

Razstava bo organizirana od 16. do 19. aprila 2004. Slovesno jo bo 16. aprila ob 10. uri na dvorišču minoritskega samostana ob prisotnosti župana MO Ptuj in predsednika Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije ter ostalih gostov odprl minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS mag. Franci But.

Kraj razstave

Razstava bo na ogled v prostorih minoritskega samostana na Ptuj, Minoritski trg 1, v osrednjem refektoriju, križnih hodnikov, učilnicah. Prodaja in ponudba dobrot bo organizirana na dvorišču minoritskega samostana in pred samostanom in mestnih ulicah Ptuja.

Program razstave

Odprtje bo v petek, 16. 4., ob 10. uri, ogled pa vsak dan od 9. do 18. ure.

V soboto, 17. 4., bo ob 11. uri predstavitev knjige receptov *Uživanje brez meja*. Knjiga je nastajala v sodelovanju na Interreg projektu Slovenije,

avstrijske Štajerske in avstrijske Koroške. Ob 13. uri bodo podeljena priznanja za nagrajene dobrote: suho sadje, vina, sokove, marmelade, žganja, vina, kompote in konzervirano zelenjavo. Vmes bo bogat kulturni program.

V nedeljo, 18. 4., bo ob 10. uri sveta maša, ki jo daruje Jože Lap, prošt iz Novega mesta. Ob 11. uri bo podelitev priznanj za krušne, mlečne in mesne izdelke. Vmes bo bogat kulturni program, ki se bo nadaljeval tudi popoldan z nastopom folklornih skupin širšega Podravja. Ponedeljek, 19. 4., bo ob 11. uri strokovni posvet na Kmetijsko-gozdarskem zavodu Ptuj, Ormoška cesta 28. Tema posveta bo Razvoj podeželja; predavateljica bo državna podsekretarka Janja Kokolj-Prošek iz MKGP iz Ljubljane ob sodelovanju drugih predavateljev. Zaprtje razstave ob 14. uri.

Število sodelujočih

Za sodelovanje na razstavi so slovenske kmetije prijavile 1050 dobrot. Sodelovali bodo s krušnimi, mlečnimi, mesnimi

izdelki, suhim sadjem, žganjem, kisom, oljem, vinom, sokovi, marmeladami, kompoti in konzervirano zelenjavo.

Število nagradjenih

Vsi prijavljeni izdelki bodo ocenjeni in nagradjeni in zopet pričakujemo bogat izbor priznanj za te izdelke. Pričakujemo preko 800 nagradjenih, ki jim bodo podeljena zlata, srebrna in bronasta priznanja. Za trikrat zapored osvojeno zlato priznanje pa bomo podelili znake kakovosti.

Posebne predstavitve

Program razstave bo oblikovan skupaj z osrednjo pokrajino, ki se tokrat predstavlja. To je Dolenjska z Belo krajino in

Posavjem. Na centralnem odru se bo odvijal kulturni program vse štiri dni. Predstavila se bo Kmetijska šola Grm iz Novega mesta in Zadržna zveza Slovenije kot generalni sponzor prireditve. Sodeluje še Turistična zveza Slovenije, Kmetijsko-gozdarska zbornica iz Gradca in Celovca iz Avstrije, Združenje zgodovinskih mest Slovenije in pobrateno mesto Saint Cyr sur Loire iz Francije.

Vabimo vas od 16. do 19. aprila 2004 na Ptuj na ogled festivala kulinaričnih dobrot slovenskega podeželja z mednarodno udeležbo.

Peter Pribožič,
predsednik organizacijskega odbora 15. razstave

Zakaj so potrebne razvojne regije in jutri podobne pokrajine

Skupni imenovalec osrednjih težav razvojne zaostajanja naše države v primerjavi z razvitimi je – s tu izbranega vidika – pomanjkanje inventivnosti in inovativnosti in inovativnosti v vseh družbenih podsystemih (ministrstva, občine, podjetja, javne službe itn.). Po večini

ekonomskih kazalcev zaostajamo za razvitim delom Evrope za več kot trikrat. Osebnost si težko predstavljam, da bomo v EU enakopravni partnerji, če bomo imeli trikrat tanjše denarnice. Zato se moramo spremeniti in organizirati tako, da bomo te razvojne zaostanke čim prej nadoknadili.

Zgoraj navedena dejstva veljajo tudi pri vzpostavljanju sedanjih razvojnih regij in bodočih pokrajin. V zadnjem času smo priče burnim razpravam o ponujenem modelu 14 razvojnih pokrajin, ki jih predlaga Vlada in spremembah Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

Mnogi zagovorniki manjšega števila pokrajin me s svojimi argumenti, ki si jih navajajo, do danes niso uspeli prepričati. Njihove izjave so v glavne povezane s formo (koliko pokrajin in kakšna uprava) in ne z vsebino (kaj naj koristnega počno v teh pokrajinah). Njihovi konkretni argumenti v glavnem ostanejo na načelnih ugotovitvah (več ljudi, več denarja itn.). Žal niso sposobni navesti konkretnih dokazov, da bomo v večjih pokrajinah res sposobni najti take skupne razvojne vzvode, ki bodo prinašali blaginjo večini prebivalstva, ne zgolj posameznim predelom. Ljubljana je npr. tipični primer velike regije, ki pa se žal razvojno konča na ljubljanskem barju. Nadalje zagovorniki treh velikih pokrajin pozabljajo, da smo troježelni sistem Slovenci že imeli. Ta nas vodi v avstrijsko Štajersko z glavnim mestom Gradec, italijansko Primorsko z glavnim mestom Trst in osrednjo Kranjsko deželo z glavnim mestom Ljubljana.

Osebnost ocenjujem, da se je projekta ustanavljanja pokrajin potrebno lotiti predvsem iz vsebinskih razlogov, ki bodo Slovenijo umestili v tisti del evropske skupnosti, ki si je zastavila cilj – "postati najbolj dinamičen in na znanju temelječ ekonomski prostor".

Zagovornikom tako imenovane potrebe po načelni kohezivnosti svetovne ekonomije (globali-

zacije) odgovarjam, da je iz njihovega vidika nastanek Slovenije kot male ekonomije neracionalno dejanje. Toda celi svet je spoznal in zaznal, da smo Slovenci kulturna identiteta s svojim jezikom, pisavo, kulturo in ustvarjalnostjo vendarle dovolj dober argument za priznanje Slovenije kot samostojne države, in to države kot posebnosti, saj predstavlja dva milijona ljudi slabo predmestje evropskih metropol. Če je država nastala kot posebnost, težko razumem argumente, da pa se moramo sedaj znotraj države organizirati po modelu večmilijonskih nacij. Govoriti, da mora povprečna slovenska regija imeti 800.000 prebivalcev tako kot Bavarska, je zame nerazumno početje. Osebnost se pridružujem tistim evropskim strategom, ki so prepričani, da združenih držav Evrope preprosto ni moč ustvariti. Največje bogastvo Evrope je v njeni raznolikosti in sposobnosti priznavanja teh raznolikosti. Vsak poizkus uniformiranja Evrope ali celo prevlade posameznih nacij nas zanesljivo vodi do krvave vojne. Združevanje Evrope po nacionalnem principu je skozi zgodovino potekalo že večkrat. In vsi poizkusi so se končali z vojno. Kdo lahko trdi, da se ne bo tudi naslednji?

Prihodnost Evrope je v modelu povezovanja različnih nacij preko tako imenovanih interesnih razvojnih regij. Vse razvite evropske države so odgovornost za razvoj že zdavnaj prenesle na regionalni menedžment. To seveda niso storile iz ljubezni do regionalnih elit, marveč iz nuje po zagotavljanju razvojnih sprememb. Razvoj danes poteka tako hitro, da ga iz državnega nivoja ni moč več slediti (postopki so prepočasni). Za primer naj navedem primer posodabljanja računalniške opreme v osnovnih šolah. Od takrat, ko poda ravnatelj zahtevo po novi opremi in ko je sprejet sklep na Vladi, poteče toliko časa, da je ta oprema že zastarela (uradni postopek traja več kot dobro leto, če ni nobenih zapletov). O bodoči razvojni podobi Evrope bodo torej odločale regionalne elite. Sam si seveda težko predstavljam okroglo mizo evropskih regionalcev, za katero bo sedelo recimo 70 Nemcev, 60 Francozov, 50 Italijanov, ... in en "kohezivni" regionalni predstavnik iz Slovenije. Po mojem mnenju je torej večje število regij in regionalnih predstavnikov opravičljivo tudi iz tega vidika. Tovrstne pokrajine pa je v Sloveniji moč vzpostaviti okrog obstoječih gravitacijskih središč, to so mestne občine.

Dr. Štefan Čelan

SPREHOD PO VSEBINI

Nove cene ravnanja s komunalnimi odpadki	4
7. kolegij županov Spodnjega Podravja	5
Financiranje izgradnje hitre ceste Hajdina-Ormož na območju MO Ptuj	6
16. redna seja mestnega sveta	6
29. marca	6
Stranke mestnega sveta sporočajo	7
Odgovori na vprašanja svetnikov	8
Register lokalnih turističnih vodnikov zaenkrat prazen	9
Kaj nas na Ptujju spremlja vsak dan	9
Problematika parkiranja na območju Rimske ploščadi	10
O sejmišču na sestanku odbora Ptujске izpostave Kmetijsko-gozdarske	10
Ustno pritoževanje je izgubljanje časa, pritožbe je potrebno dajati pisno	11
Stališče MO Ptuj o podeljevanju koncesij za področje zdravstva	12
Ocenil stanje varnosti in sprejel program dela	13
Integralni razvojni program Mestne občine Ptuj (IRPMOP)	14
Zakaj je potrebno oblikovati razvojno regijo Spodnjega Podravja	15
"Naša vizija razvoja je vzpostavitev regijskega multimedijskega središča"	16
Spomeniki državnega pomena na območju MO Ptuj	17
Skupina za prenovo starih mestnih in vaških jeder pri SOS	17
Obnovljena freska spet krasi pročelje Luttenberške hiše	17
Od ateljeja do muzeja	18
V letu 2003 16 kulturnih društev	19
Tinčku Ivanuš bronasta plaketa za film Ko ramena zaječijo	19
Kaj se je dogajalo na Ptujju pred 100 leti? List iz mestne kronike - II.	20
Kje je najcenejše pivo v Ljubljani in kateri izpiti so najtežji?	22
Po Kataleninih (Z)godbah še Babje leto	23
Prireditve ob vstopu Ptujja v Evropsko unijo	24
Tekmovanje Rad igram nogomet ima vse več privrženecv	25
Fortuna se je globoko priklonila gostom	26
Uspešen štart v novo tekmovalno sezono	27
Sandi Kukovec je najhitrejši pionir v Sloveniji	27
ŠAH je njegovo življenje	28
Gledališče, prireditve, razstave	30
Razpis za fotografski natečaj	31

Naslovnica:
Pinčarjev mlin. Foto: Staša Cafuta

Ptujčan

Izdajatelj: Mestni svet Mestne občine Ptuj. Naslov uredništva: Mestni trg 1, Ptuj. TRR: 01296-01000 16538. Odgovorna urednica: Milena TURK, telefon: 748-29-20, 748-29-99, telefaks: 748-29-98, elektronska pošta: ptujcan@ptuj.si. Oglaševanje: Liljana Vogrinec, telefon: 031 481-673, 040 218-895, elektronska pošta: lotos.ptuj@siol.net. Tajnica uredništva: Darinka Vodopivec. Priprava za tisk: TEDNIK Ptuj, tel: 749-34-10. Tisk: Tiskarna Florjančič, d.o.o., Naslovnica: Repro studio Lesjak. Dostava: Pošta Slovenije. Uredništvo: Jurij Šarman - LDS, Hilda Slekovec - SDS, Slavko Brglez - SLS, Milan Zupanc - DeSUS, Boris Gerl - ZE Ptuj, Mirjana Nenad - ZLSD, Robert Krajnc - SNS, Srečko Šneberger - Lista KS

mesta Ptuj, Robert Švikart - SMS, Ivan Jurkovič - N.Si Nova Slovenija. Naklada: 8.750 izvodov. Javno glasilo Ptujčan po Sklepu o programski zasnovi objavlja članke o delu občinskih organov, občinskega urada in svetov mestnih in primestnih četrti, o delovanju političnih strank, informacije in komentarje o dogajanjih in rezultatih poslovanja na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti, pisma, odzive in pobude bralcev, reklamna in propagandna sporočila. Glasilo brezplačno prejemajo gospodinjstva Mestne občine Ptuj. Na podlagi zakona o DDV sodi glasilo PTUJČAN med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%. Uredništvo si pridržuje pravico krajšanje prispevkov in spremembe naslovov.

Nove cene ravnanja s komunalnimi odpadki

Kljub predlaganemu povišanju ostajajo cene ravnanja s komunalnimi odpadki v spodnjepodravski regiji precej pod slovenskim povprečjem.

Mestni svetniki so 26. februarja na 15. seji podali soglasje k novim cenam ravnanja s komunalnimi odpadki družbi Čisto mesto Ptuj. Kalkulacija nove predlagane cene je bila izdelana skladno z določili Navodil za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb (Uradni list RS, št. 56/01), medtem ko je dejanska višina stroškov, ki jih bodo morala plačevati posamezna gospodinjstva, odvisna od velikosti posode za preostale odpadke (le-ta je neposredno odvisna od števila članov gospodinjstva) in od izvajanja dodatnih storitev (odvoz bioloških odpadkov in izveličenje posode v starem mestnem jedru).

OSNOVNA CENA JE SESTAVLJENA IZ TREH ELEMENTOV: stroškov za zbiranje in odvoz odpadkov (zbiranje in odvoz preostalih odpadkov, zbiranje in odvoz ločenih frakcij iz ekoloških otokov in zbirnega centra, enkrat letno zbiranje in odvoz kosovnih odpadkov in enkrat letno zbiranje in odvoz nevarnih odpadkov), stroškov za obdelavo in predelavo odpadkov (sortiranje, stiskanje in baliranje vseh vrst odpadkov, začasno skladiščenje koristnih odpadkov pred oddajo v predelavo, kompostiranje biološko razgradljivih odpadkov) in stroškov za odlaganje odpadkov. Na končno ceno je vplivalo tudi sedaj že dobro uveljavljeno

ločeno zbiranje odpadkov na izvoru, saj je končna cena formirana tako, da so skupni stroški znižani za prihodke od prodanih koristnih odpadkov in komposta.

Veljavna cena se v deležu, ki pripada Čistemu mestu, poviša za indeks rasti cen industrijskih proizvodov od januarja 2002 do vključno januarja 2004, kar znaša 6,2%, ter dodatno še za dobrih 20% za stroške novih tehnoloških rešitev, ki jih dosejanja cena še ni vsebovala in predstavljajo stroške vzpostavitve sistema ločenega zbiranja odpadkov.

Zraven že omenjenih stroškov izvajanja javne službe, ki se priznavajo podjetju Čisto mesto

Ptuj, so v ceno vključeni tudi investicijski stroški za zapiranje deponije Brstje in novogradnjo CERO Gajke, ki se prav tako povišajo za 6,2% in predstavljajo 46,69% delež končne cene brez takse in davka.

Tako bo na primer gospodinjstvo za 240-litrsko posodo in 14-dnevni odvoz po novem za investicijo odštelo 1.134,85 SIT. Zbrana sredstva iz tega naslova podjetje Čisto mesto mesečno odvaja v poseben proračunski sklad Mestne občine Ptuj.

Končni ceni sta dodana še dva davka, in sicer taksa za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov (državni davek, ki ga v primeru CERO Gajke v celoti pridobimo nazaj za izvedbo investicije, sicer pa bi pristal v državnem proračunu) in davek na dodano vrednost (DDV) v višini 8,5%.

Spodnja tabela prikazuje primerjavo med obstoječimi in novimi cenami ravnanja z odpadki, brez takse in DDV, ki se bodo v povprečju povišale za 16%.

Nova cena se lahko začne uporabljati po pridobitvi soglasja Ministrstva za gospodarstvo,

če pa to ni izdano v predpisanem roku, pa po preteku enega meseca od vložitve njene popolne predhodne prijave Ministrstvu za gospodarstvo.

Kljub predlaganemu povišanju pa ostajajo cene ravnanja s komunalnimi odpadki v spodnjepodravski regiji precej pod slovenskim povprečjem, kar dokazujejo tudi statistični podatki, ki jih je pripravilo Ministrstvo za okolje, prostor in energijo in so predstavljeni v spodnji tabeli.

Iz tabele je torej razvidno, da bo nova cena za zbiranje in odvoz odpadkov v Mestni občini Ptuj kljub vzpostavljenemu sistemu ločenega zbiranja odpadkov, ki je med najbolj razvitimi v Sloveniji, še vedno za slabih 60% nižja od povprečne cene v Sloveniji, prav tako pa bo nova cena za odlaganje odpadkov v Mestni občini Ptuj za slabih 47% nižja od slovenskega povprečja, kljub temu da se tudi odlaganje baliranih odpadkov izvaja nadstandardno.

Martina Zidarič
Alenka Korpar

	veljavna cena v SIT/mesec	nova cena v SIT/mesec
14 - dnevni odvoz ostalih odpadkov, ki so oddaljeni do 10 km za:		
80 l	1.195,19	1.445,23
120 l	1.418,37	1.691,70
160 l	1.643,39	1.940,51
240 l	2.087,45	2.430,52
770 l	5.279,07	5.781,89
1100 l	7.426,50	8.113,56
• odvoz posode izpred večstanovanjskih enot na gospodinjstvo	2.087,45	2.430,52
• Dodatna cena za odvoz bioloških odpadkov	664,93	706,16
• Dodatna cena za izveličenje posode v starem mestnem jedru	184,69	196,14

	ODLAGANJE/m ³	%	ZBIRANJE IN ODVOZ/m ³	%
Povprečna cena v Sloveniji	1.123,61 SIT	146,62	2.176,90 SIT	159,89
Najnižja cena v Sloveniji	250,00 SIT	32,62	410,07 SIT	30,12
Najvišja cena v Sloveniji	4.178,55 SIT	545,26	6.707,39 SIT	492,65
Predlagana cena v MO Ptuj	766,34 SIT	100,00	1.361,50 SIT	100

7. KOLEGIJ ŽUPANOV SPODNJEGA PODRAVJA

Posebna pozornost pripravam regionalnega razvojnega programa

Na prvi dan v marcu so se v Mestni hiši sestali župani Spodnjega Podravja na rednem mesečnem kolegiju. Tokratnega kolegija se je udeležilo 18 županov oziroma njihovih predstavnikov. Obravnavane vsebine so bile: poročilo o predhodnem vrednotenju regionalnih razvojnih programov Statistične regije Spodnje Podravje, energetska zasnova Spodnjega Podravja, delovna gradiva s področja vodooskrbe: (odlok o oskrbi s pitno vodo v občini in tehnični pravilnik o javnem vodovodu v občini) ter predlog sklepa o soglasju k cenam o ravnanju s komunalnimi odpadki družbe Čisto mesto Ptuj.

Ob poročilu o predhodnem vrednotenju regionalnih razvojnih programov Statistične regije Spodnje Podravje so bili na seji tudi predstavniki ZRS Bistra Ptuj, Mariborske razvojne agencije in družbe OIKOS. Direktor ZRS Bistra Ptuj dr. Bojan Pahor je povedal, da je bila družba OIKOS izbrana s strani Agencije za regionalni razvoj RS z namenom, da opravi predhodno vrednotenje regionalnega razvojnega programa Spodnjega Podravja. Na OIKOS-u so ugotovili, da je RRP (regionalni razvojni program) v tej fazi preobsežen ter ga je potrebno integrirati in mu dati regionalni značaj. Predstavnik OIKOS-a Juri Kobal je predstavil ugotovitve predhodnega vrednotenja RRP Spodnje Podravje, in sicer:

- OIKOS je predhodno vrednotil tisti RRP, ki je objavljen na spletni strani Mariborske razvojne agencije (MRA);
  - poročilo OIKOS-a je samo podlaga za izdajo mnenja Agencije RS za regionalni razvoj;
  - vsi programi v RRP-ju morajo biti notranje logični;
  - ocenjevani so bili učinki izvajanja RRP po kriterijih Agencije RS za regionalni razvoj;
  - opredeliti je potrebno: skladnost projekta z navodili, izvajalce projektov, izvajalce nadzora, program nima določenih skupnih ciljev in vizije razvoja regije;
  - razvoj človeških virov in raba sodobnih tehnologij sta vsebini, ki ju je potrebno v RRP horizontalno zastaviti, da postane RRP notranje logičen in primerljiv z vsebinami evropskih RRP.
- V razpravi so župani izpostavili sledeče:

- Sedaj se kaže slabost Zakona

o skladnem regionalnem razvoju, ki občino opredeljuje kot temeljnega nosilca razvoja. To pa v osnovi ni naloga lokalne skupnosti, naloga občine je zagotoviti normalne pogoje za življenje in delo občanov, in sicer take pogoje za življenje, ki so primerljivi s povprečjem v državi.

- Ekonomski učinki posameznih projektov se ne dajo vedno meriti.
- Kdo je lahko partner občine pri zagotavljanju gospodarskega razvoja?
- O čem odloča programski svet RRP?
- Prioriteto v RRP mora dobiti Projekt zaščite kakovosti podtalnice Dravskega in Ptujkega polja.

Po razpravi so prisotni pooblastili pristojni agenciji in ZRS Bistra, da na osnovi pripomb oblikujejo predlog RRP, o katerem bodo župani razpravljali v drugi polovici marca, ko bodo določili prioriteten vrstni red projektov.

Aleš Bratkovič, namestnik direktorja podjetja Eco consulting je podal uvod v Energetsko zasnovo Spodnjega Podravja. Poudaril je, da je Eco consulting izdelal ponudbo za izdelavo energetskega koncepta Spodnjega Podravja, in sicer za vsako občino posebej. Glede na to, da nekatere občine energetska zasnova že imajo, bo energetska zasnova regije izdelana tako, da bo upoštevano tudi to. V primeru izdelave regionalnega energetskega koncepta se določene aktivnosti izvajajo za vse občine istočasno, zato je možno zagotoviti do 30% nižjo ceno, kot predvideva uradni cenik. Agencija za učinkovito rabo in obnove vire energije RS pa

zagotavlja 50% sofinanciranja izdelave energetskega koncepta občine.

V razpravi je pozitivne vidike Energetskega koncepta občine predstavil župan Občine Markovci **Franc Kekec**, ki je dejal, da predstavlja kvalitetna energetska zasnova solidno osnovo za pridobitev potencialnih investitorjev za področje energetike. V nadaljevanju so se predstavniki občin Ptuj, Zavrč, Hajdina, Starše, Majšperk in Gorišnica odločili, da bodo naročili izdelavo energetske zasnove občine.

Občine Sv. Ana, Žetale, Trnovska vas in Juršinci pa zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev k izdelavi energetske zasnove občine v tem letu ne bodo pristopile.

Ob obravnavi delovnih gradiv s področja vodooskrbe je direktor Komunalnega podjetja Ptuj **Jože Cvetko** ponovno pojasnil pot nastajanja obeh dokumentov. O obeh dokumentih je že tekla razprava na 5. in 6. seji kolegija županov. Na 5. seji kolegija je bila imenovana komisija z nalogo, da podrobno prouči oba dokumenta ter pripravi usklajeno besedilo. V komisiji je imela vsaka občina po enega člana, pri delu komisije je sodelovala pravna stroka in predstavniki Komunalnega podjetja. Po seji komisije, ki je pripravila usklajen predlog gradiv, sta pripombe poslali še Občina Sv. Andraž in Hajdina.

Pravna služba Komunalnega podjetja Ptuj je v oba dokumenta vključila tudi te pripombe v okviru zakonskih možnosti. Po razpravi o delovnih gradivih odloka o oskrbi s pitno vodo v občini in tehničnega pravilnika o javnem vodovodu v občini so župani ocenili, da sta oba dokumenta dovolj kvalitetno pripravljena in da se ju lahko kot osnutka uvrsti na seje občinskih svetov že v marcu.

Uvodno obrazložitev k predlaganemu soglasju k cenam o ravnanju s komunalnimi odpadki družbi Čisto mesto Ptuj je povedal **Stanislav Napast**, predstojnik Skupne občinske uprave občin. V razpravi so župani izpostavili nekaj pripomb:

Na 7. seji kolegija županov Spodnjega Podravja je bil tudi direktor Bistre dr. Bojan Pahor (na levi). **Foto: Aleš Šprah**

- Družba Čisto mesto naj poišče notranje rezerve ter naj racionalizira svojo dejavnost.
  - Iz ekoloških otokov mora vršiti reden odvoz sortiranih odpadkov.
  - Ni opravičila za to, da se na ekoloških otokih odlagajo biološki odpadki.
  - Družba Čisto mesto ne opravlja vseh nalog, dogovorjenih s posamezno občino.
  - V primerih, ko so občani izrazili željo za zamenjavo večjih 240-litrskih posod za manjše, 120- ali 80-litrške, naj podjetje to zamenjavo opravi.
  - Skupna občinska uprava naj naredi pregled nad tem, koliko odstotkov gospodinjstev v posamezni občini ima organiziran odvoz komunalnih odpadkov. Problematika povezana z redom na ekoloških otokih je namreč tesno odvisna od tega. Če bi bil odvoz komunalnih odpadkov organiziran za vsa gospodinjstva v Spodnjem Podravju, ne bi prihajalo do odlaganja bioloških in kosovnih odpadkov na ekološke otoke.
  - Na težje dostopnih območjih naj se v večji meri omogoči odlaganje komunalnih odpadkov v vrečke.
- Župani so se dogovorili, da bodo to točko uvrstili na dnevni red sej občinskih svetov v marcu, kamor bodo povabili tudi direktorja Čistega mesta.
- Naslednji redni kolegij bo v ponedeljek, 5. aprila 2004.

Branko Novak

Mestni svet nasprotuje vsem oblikam nasilja

Mestni svet Mestne občine Ptuj je na seji v februarju 2003 obravnaval Informacijo o aktivnostih in razvoju mreže dejavnosti za zaščito žensk in otrok z izkušnjo nasilja in sprejel stališče, da nasprotuje vsem oblikam nasilja.

Mestni svet podpira in aktivno sodeluje pri oblikovanju mreže dejavnosti za zaščito ljudi z izkušnjo nasilja.

Nasilje je zelo resen družbeni problem. Čeprav ga morda ni toliko na očeh javnosti, je iz statistike razvidno, da je nasilja veliko. Korenite spremembe na tem področju predvideva tudi zakon, med drugim tudi to, da iz mesta nasilja ne bo odstranjena žrtev, temveč tisti, ki nasilje izvaja. Različne oblike informiranja javnosti niso dovolj, potrebno je tudi preventivno delovanje in dejanska pomoč.

Razen programov, ki omogočajo ljudem v stiski, da se zatečejo na varno, je potrebno tudi jasno povedati, kam se lahko oseba, ki potrebuje pomoč, zateče in kateri so tisti preventivni programi, ki jih izvajajo institucije in društva.

Maja Erjavec in Tanja Ostrman Renault

Financiranje izgradnje hitre ceste Hajdina-Ormož na območju MO Ptuj

Pri izgradnji mestnih obvoznic, ki imajo funkcijo državnih cest (avtoceste, hitre ceste, glavne in regionalne ceste) morajo sodelovati tudi lokalne skupnosti. Tako je tudi na Ptuj pri izgradnji obravnavanega odseka. Mestna občina bo v letih 2004 do 2006 financirala naslednje odseke:

- rekonstrukcijo Zagrebske ceste v križišču z navezovalno cesto,
- navezovalno cesto od Zagrebske ceste do krožišča "Perutnina" s pripadajočo infrastrukturo in odkupi,
- javno razsvetljava, razen za potrebe ceste od Ormoške do Zagrebske ceste,
- pločnike in kolesarske steze od Ormoške do Zagrebske ceste, razen na mostu čez reko Dravo.

Investicijo od Zagrebske ceste do krožišča "Perutnina" izvede Mestna občina Ptuj.

Od celotnih stroškov investicije odpade na Mestno občino Ptuj 12.37%, na DARS 95.15%, na Elektro Maribor za razširjeno reprodukcijo 1.54% in za iste namene na Telekom 0.18%.

Vrednost celotne investicije je 7.642 milijard tolarjev.

Navezovalna cesta bo po izgradnji ostala v upravljanju Mestne občine Ptuj, medtem ko bodo imele priključne ceste (od Ormoške do priključne ceste proti Markovcem) funkcijo glavne ceste, dokler ne bo izgrajena celotna trasa hitre ceste Hajdina-Ormož. Na območju Mestne občine Ptuj poteka hitra cesta od Zagrebske ceste mimo gradu Turnišče do meje z občino Videm proti občini Markovci.

Sklep o financiranju zgoraj opisanih odsekov pri izgradnji hitre ceste Hajdina-Ormož na območju MO Ptuj je na izredni seji, 4. marca, potrdil tudi mestni svet.

Stanislav Napast

16. REDNA SEJA MESTNEGA SVETA, 29. MARCA

Na dnevnem redu imenovanje dr. Ota Težaka za v. d. direktorja Regijskega višje- in visokošolskega središča

Za dnevni red 16. redne seje je župan svetnikom predlagal 14 točk, med njimi osnutek odloka o oskrbi s pitno vodo, osnutek tehničnega pravilnika o javnem vodovodu v Mestni občini Ptuj in program opremljanja stavbnih zemljišč na območju predvidenega bencinskega servisa ob Zagrebski cesti ter naslednje sklepe: o imenovanju dr. Ota Težaka iz Ptuja za vršilca dolžnosti direktorja Regijskega višje- in visokošolskega središča Ptuj, o odobritvi dokumenta identifikacije investicijskega projekta za delno obnovo Mestnega gledališča Ptuj, o določitvi cene programov v zavodu Vrtec Ptuj in o obsegu nagrad občinski volilni komisiji, ki je izvedla nadomestne volitve za enega člana sveta Mestne četrti Jezero.

Svetniki so bili kot vsako leto v tem času seznanjeni s trendi varnostnih pojavov v Mestni občini Ptuj v minulem letu, ki jih je pripravila Policijska postaja Ptuj, in s poročilom o delu Varnostnega sosveta v letu 2003.

Pri točki volitve in imenovanja so odločali o imenovanju predsednika in članov Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in o imenovanju podpredsednikov nekaterih delovnih teles mestnega sveta: Komisije za statut in poslovnik, Komisije za odlikovanja in priznanja, Komisije za vloge in pritožbe, Odbora za splošne zadeve in Odbora za družbene dejavnosti. Na dnevni red je bil uvrščen tudi predlog mnenja h kandidatom, prijavljenim na razpis za direktorja Ljudske univerze Ptuj.

Milena Turk

PLODNA POMLAD

strankamladihslovenije

V SMS na Ptuj smo to pomlad še posebej polni energije. Zadali smo si veliko ciljev, ki jih želimo letos uresničiti. To pomeni tako na lokalnem nivoju kot seveda tudi aktivno sooblikovanje politike in naše skupne prihodnosti v evropskem prostoru.

Želimo, da se uresniči mala želja mnogih mladih Ptujčanov, ki se šolajo v drugih krajih, da bi se lahko čimprej vrnili v to naše lepo mesto. Za to pa bomo morali vsi vložiti več energije v oblikovanje mladinske, gospodarske in kulturne politike.

Robert Krizanič, predsednik MO SMS Ptuj
ptuj@sms.si

SMS
www.sms.si

Naša stranka se je močno zavzemala za nastanek razvojne regije Spodnje Podravje. Skupaj s podporo vseh odborov in županov iz naše stranke z območja nekdanje ptujske občine nam je uspelo, da je Svet stranke SLS sprejel sklep, da se podpre nastanek regije Spodnje Podravje.

S tem je bilo na koalicijskem usklajevanju omogočeno, da je zakon o enakomernem regijskem razvoju šel v parlamentarno proceduro. Upamo, da bo sprejet, kajti prepričani smo, da je ustanovitev razvojne regije za naše okolje koristna in da bo razvojna regija Spodnje Podravje kvalitetno delovala.

Vsem materam ob njihovem prazniku iskrene čestitke.

MO SLS Ptuj

SLS.
Slovenska ljudska stranka

DESET LET LIBERALNE DEMOKRACIJE SLOVENIJE

Pred desetimi leti je bila v marcu ustanovljena Liberalna demokracija Slovenije.

Nastala je z združitvijo štirih strank: Liberalno-demokratske stranke, demokratov Demokratske stranke, Socialistične stranke Slovenije ter Zelenih - Ekološko socialne stranke. Po uspešnem desetletju delovanja smo se spet zbrali na kraju ustanovitve, v Festivalni dvorani na Bledu. Proslava desetletnice je potekala pod geslom: **"Ko prihodnost postane vsakdanja, štejejo načelna dejanja."**

Obletnice se je udeležilo okrog petsto članov, med njimi so bili vodstvo stranke, poslanci, župani ...

Zelo številčna je bila tudi ptujška delegacija, ki jo je vodila predsednica ptujške Liberalne demokracije in poslanka državnega zbora **Lidija Majnik**.

Srečanje se je začelo v predverju dvorane, kjer smo obujali spomine na dogodke izpred desetih let. Sledil je kulturni program. Poslanec Tone Partljič je s hudomušnim nagovorom napovedal ključni dogodek proslave, govor predsednika Liberalne demokracije Slovenije in predsednika Vlade **mag. Antona Ropa**.

Premier je poudaril, da je Slovenija uspešna država in da gremo naprej po zastavljeni poti. Uspela sta dva velika vladna projekta, vstop Slovenije v NATO in Evropsko unijo.

Naš bruto družbeni proizvod je v desetletju, ko je Vlado vodila LDS, z eno krajšo vmesno prekinitvijo, narasel za sto odstotkov, izvoz se je povečal za devetdeset odstotkov, brezposelnost se je zmanjšala za celo četrtno. Pripravlja se nova zdravstvena reforma, ki bo omogočila večjo racionalnost, učinkovitost in dostopnost zdravstvenih storitev, sodstvo zmanjšuje zaostanke in je primerljivo z evropskim, skratka, Slovenija je na dobri poti. Pred kratkim smo dobili še eno priznanje. Uvrstili smo se v klub najrazvitejših držav sveta.

Predsednik je napovedal, da ob parlamentarnih volitvah ne nameravamo zmagati za vsako ceno, kot nekatere stranke, ki po Sloveniji širijo populizem in nestrpnost, smo pa pripravljeni plačati vsako ceno za napredek.

Vasja Strelec, za Mestni odbor LDS Ptuj

SIMPOZIJ PUČNIKOVA ZNANSTVENA IN POLITIČNA MISEL

Prav ob tem letu dni, odkar smo ga za vselej izgubili, nas je pot vodila k njemu, *"na tisto tiho domovanje, kjer mnogi spe nevzdravno spanje"*, kot je zapisal naš pesnik Simon Gregorčič. Vse, kar je potem, vse, kar je zamujeno, ostaja v nas kot praznina, ki je nismo znali zapolniti. Ostajajo nam njegovi zapisi, veličina njegovega duha, njegovo prijateljstvo, s katerim je znal nagrajevati in razsvetliti še tako temačen dan. Ob njem smo zoreli in bogateli.

V marcu je v Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici potekal simpozij o Pučnikovi znanstveni in politični misli, ki ga je v Pučnikovi rojstni vasi organiziralo Društvo Ivana Cankarja. Udeležili smo se ga tudi člani Mestnega odbora SDS Ptuj.

Hkrati vam želimo vesele in slovesne velikonočne praznike.

Miroslav Luci, dr. med., predsednik MO SDS Ptuj

POMLADNO PREBUJANJE

Okrog nas pojejo zvončki in trobentice, bohotijo se marjetice. Narava daje najlepše, kar z veseljem izkoriščamo tudi mi.

Odpravljamo se na sprehode, urejamo vrtove, sadimo zelenjavo. Toplo vreme je v nas prebudilo naravne aktivnosti, ki smo jih med zimo malo utišali.

Prebudili smo se tudi v Mladem forumu ZLSD Ptuj, kjer bomo aprila zelo aktivni. Izvedli bomo okroglo mizo o človekovih pravicah na temo o istospolnih partnerjih. Konec aprila bomo gostovali v Sevnici, kjer bomo predavali o komunističnih voditeljih nekoč in danes. Sledi udeležba na seminarju Mladega foruma ZLSD o človekovih pravicah, ki bo drugi vikend v aprilu v mestu Celje. Aktivni bomo tudi ob dnevu knjige, ko bomo prvi in drugi teden v aprilu izvedli projekt zbiranja knjig. Na kosilu pa bomo gostili Forum Mladih SDP iz Čakovca, kjer se bomo dogovorili o medsebojnem sodelovanju.

Tako, sedaj vam lahko zaželimo še veliko veselja v sveži in cvetoči naravi!

Mirjana Nenad, za ZLSD Ptuj

DRAGE PTUJČANKE IN PTUJČANI

V tednu družine, ki smo ga začeli na praznik sv. Jožefa in ga sklenili na praznik Gospodovega oznanjenja - materski dan, smo po vsej Sloveniji razmišljali o senčnih in predvsem sončnih straneh družinskega življenja. Zato stranka Nova Slovenija z mestnim odborom N.Si Ptuj ob minulem prazniku vsem materam čestita in se iskreno zahvaljuje za skrb in vzgojo.

S težko pričakovano pomladjo smo prišli tudi v postni čas, ki nam lahko izdatno pomaga k zdravemu načinu življenja. Očistimo se za skrivnost in darilo vstajenja s pravim postom. Odpoved nam ne bo ničesar vzela, dala nam bo. Ugotovili bomo, da sploh ne gre za žrtev, ampak za dobro naložen vložek v zdravje. Mar nismo zdravi bolj veseli?

Zato vam želimo prijetne velikonočne praznike s čim lepšimi "pisankami" in običajnimi dobrotami med svojimi najdražjimi.

Mestni odbor Nova Slovenija Ptuj

POMLADNI POZDRAV ZELENIH PTUJA

Proslavili smo prvi pomladanski dan in tradicionalno razdelili sadike. V aprilu bomo delili zemljo. To je samo gesta za počastitev toplih naravoprebujajočih dni. Minil je tudi materinski dan. Pri tem se spomnimo, da je mnogo premalo storjenega za našo družino. Materinstvo pa ni vrednoteno, kot bi moralo biti. Materialno družinam z več kot dvema otrokoma ni zagotovljena zaščita. Družina z več kot dvema otrokoma velja za staromodno, tu in tam po današnjih kriterijih pri nas že kar sramotno. Vrednote se spreminjajo, pomembna je parola *uživajmo življenje danes, ni pomembno, kaj bo jutri* ali lahkotnost bivanja. Ideali učenje, delo, družina so opuščeni, zamenjani so z borbo za položaj in denar. Na stranskem tiru je problem brezposelnih, začasno zaposlenih in tistih z najmanjšimi prejemki. Ali si posamezniki zaslužijo dvajsetkrat do tridesetkrat večjo plačilo kot tisti z najnižjimi plačili? To vprašanje naj bo jasno in stalno prisotno.

Zeleni Ptuj

7 POBUD IN 2 VPRAŠANJI

Varstvo osebnih podatkov, ureditev varne šolske poti za otroke v Mestnem vrhu, na poti proti toplicam naj se zamenjajo žarnice, ...

Odgovori podani na 15. redni seji, 26. februarja

Varstvo osebnih podatkov

Na 14. seji mestnega sveta sta **Ignac Vrhovšek** in **Milan Čuček** opozorila na pisno pobudo posameznikov **Borisa Krajnca**, **Milana Ostrmana**, **Rajka Brgleza** in **Janeza Rožmarina** s priloženim obrazcem izjave, ki jo je kabelski operater **INGEL**, d.o.o., priložil računom, ki jih je dostavil vsem naročnikom za mesec januar 2004. Člana mestnega sveta sta v zvezi z navedenim opozorila zlasti na varstvo osebnih podatkov in kakšen bo odziv mestne občine na takšno ravnanje. Mestna občina Ptuj je kabelskega operaterja pisno opozorila, da predstavlja pošiljanje takšnega materiala na naslove uporabnikov CATV Ptuj, ki so jih posredovali ob sklenitvi naročniškega razmerja, uporabo osebnih podatkov za druge namene, kot so bili zbrani. Hkrati smo zaradi suma neupravičene uporabe zbirke osebnih podatkov pozvali Inšpektorat za varstvo osebnih podatkov, da zadevo prouči in v mejah pristojnosti, ki jih ima po Zakonu o varstvu osebnih podatkov, ukrepa. V dopisu, ki smo ga posredovali inšpektoratu, smo opozorili na kršitev 132. člena Zakona o telekomunikacijah, ki določa, da lahko operater zbira naslednje podatke: priimek in ime oz. firmo naročnika in njeno organizacijsko enoto, dejavnost naročnika na njegovo željo, naslov naročnika, naročniško številko, na željo naročnika akademski naslov pred imenom in poklic za imenom naročnika, na podlagi dodatnega naročila še dodatne podatke, če to želi naročnik in se s tem ne poseže v pravice tretjih; davčno številko za fizično osebo ter davčno in matično številko za pravno osebo. Tako zbrane podatke lahko operater uporabi le za:

- sklepanje, izvajanje, spreminjanje in prekinitev pogodbe z naročnikom,
- zaračunavanje storitev,
- pripravo in izdajanje imenikov naročnikov skladno s tem zakonom.

Prav tako 18. člen Pravilnika o pogojih za izdajo dovoljenj za opravljanje tržnih telekomunikacijskih storitev (Uradni list RS, št. 75/98 in 30/01) določa, da mora operater pri obračunavanju, razčlenjevanju in pošiljanju računov

zagotoviti varstvo osebnih podatkov, podatkov, ki se obdelujejo, pošiljajo in shranjujejo ter varstvo zasebnosti.

Na podlagi Zakona o varstvu osebnih podatkov pa lahko posameznik pisno ali ustno na zapisnik pri upravljavcu zbirke osebnih podatkov zahteva vpogled, prepis, izpis, popravo ali izbris svojih osebnih podatkov iz zbirke osebnih podatkov. V primeru, ko upravljavec zbirke podatkov ne ugotovi njegovi zahtevi, lahko posameznik takoj zahteva sodno varstvo. O tožbi posameznika, ki meni, da upravljavec zbirke osebnih podatkov neupravičeno krši njegove pravice, odloča Upravno sodišče RS (postopek je nujen, javnost pa je izključena).

Helena Neudauer

Pobuda Mete Puklavca: V letu 2004, ko Ptuj praznuje 1935 let, naj se ob tem visokem jubileju našega mesta zasadi 1935 dreves. Lokacije

zasaditve lahko verjetno poda mestni arhitekt, saj ima v svojih načrtih izdelane predloge za aleje, parke ali manjše urejene mestne vrtove. Ta akcija bi nedvomno samo pospešila načrtovano dejavnost in nenazadnje bi bilo iz ekološkega, zdravstvenega in estetskega vidika izjemno pomembno dejanje, ki bi prispevalo tudi k boljšemu počutju ljudi.

Odgovor: V sprejetem proračunu za leto 2004 ni za ta projekt finančnih sredstev. V okviru razpoložljivih finančnih sredstev zasajamo in obnavljamo drevesa, kolikor je to možno.

Pobuda Marije Magdalenc: Kdaj bodo objavljeni razpisi za prodajo nepremičnega premoženja? Te je treba čimprej opraviti, da bo jasno, kaj bomo

letos prodali in kaj ne.

Odgovor: Pred razpisi je potrebno najprej uradno oceniti vsako

nepremičnino, nato obvestiti o nameravani prodaji dosedanjega najemnika in mu v pisni obliki obrazložiti, pod kakšnimi pogoji ima prednostno pravico na javnem razpisu. V zaključni fazi je ocenjevanje garaž, ki naj bi bilo končano do konca februarja. Sledi obvestilo vsem najemnikom le-teh in njihov odgovor, nato pa se lahko izvede javni razpis. Istočasno bo v mesecu marcu potekala cenitev drugih nepremičnin. Glede na novo zakonodajo je način cenitve nepremičnine zelo zapleten in vzame precej časa.

Pobuda Maksa Ferka: Na javni razsvetljava proti toplicam naj se zamenjajo pregorele žarnice.

Odgovor: Pobudo smo posredovali

Komunalnemu podjetju Ptuj in jim naročili, da zamenjajo pregorele žarnice.

Pobudi Maksa Lečnika:

1. Od vrstnih hiš proti Mestnemu vrhu naj se uredi varna šolska pot za otroke v Mestnem vrhu. Avtobus sicer vozi, vendar pa ni postajališča, zato avtobus ustavi sredi ceste in otroci lahko gredo v občestni jarek, da nadaljujejo pot domov.

Odgovor: V letošnjem letu nimamo zagotovljenih proračunskih sredstev, da bi lahko uredili pločnik. Pobudo bomo posredovali tudi Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Skupaj z njim bomo proučili zadevo in poskušali vsaj delno najti rešitev.

2. Ali se odgovori na pobude in vprašanja svetnikov pišejo le zato, ker se morajo napisati in ker svetnik odgovor mora dobiti? Naj se zadeve v zvezi s postavljenimi vprašanji preverijo tudi na terenu in se nato pripravijo pisni odgovori. V novembru 2003 je bila namreč dana pobuda, da se na Mariborski cesti po izvedbi rekonstrukcije javne razsvetljave uredijo prekopane dovozne ceste. **Odgovor**

Herberta Glaviča v decembru 2003 je bil, da je izvajalec javne razsvetljave vse prekope vzpostavil v prvotno stanje, vendar ni tako, saj sem si s predstavnikom oddelka ter izvajalcem na terenu ogledal situacijo.

Odgovor: Prekopi oziroma sporni prekop cestišča ni nastal zaradi izvedbe javne razsvetljave, ampak zaradi položitve druge infrastrukture pred leti. Kolikor bodo omogočala letošnja proračunska sredstva vzdrževanja cest, bomo skušali posejke cestišča na omenjenih ulicah sanirati.

Vprašanje Janeza Rožmarina: Kdo je pristojen za reševanje problemov kanalizacije v naselju proti Rabelčji vasi in smeri proti gostilni Ernest?

Ali je to Komunalno podjetje Ptuj? V tem naselju je nastal problem s kanalizacijo in je zadevo potrebno urediti. Niti Komunalno podjetje Ptuj, niti izvajalec se nista izrekla za pristojen naslov za ureditev zadeve, zato naj se pojasni, kdo upravlja s kanalizacijo.

Odgovor: Predvidevamo, da je to kanalizacija, ki poteka po Peršonovi ulici in na katero se priključujejo vse stranske ulice na tej trasi. Upravljavec te kanalizacije je Komunalno podjetje Ptuj. Problem te kanalizacije je, da je bila grajena že mnogo let nazaj za takratne razmere, na njo pa so se nato priključevali vsi objekti, ki so se na novo gradili, zato je sedaj preobremenjena, kar je predvsem čutiti ob nalivih.

Herbert Glavič

Pobudi Borisa Gerla za spremljanje kvalitete zraka, pitne vode in površinskih voda ter za obveščanje občanov o higijenski neoporečnosti živil živalskega in rastlinskega porekla.

Odgovor (op. ur.: odgovor so pripra-

vili v Zavodu za zdravstveno varstvo Maribor, ki pa ga zaradi obsežnosti objavljamo v skrajšani verziji).

"Stališče Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor do izražene pobude in predlog možnega sodelovanja v spremljanju problematike na območju MO Ptuj"

1. Analiza o higijenski neoporečnosti živil živalskega in rastlinskega
Živila živalskega izvora so v proizvodnji pod nadzorom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Naš zavod (Inštitut za varstvo okolja) sodeluje v okviru programa Monitoringa škodljivih snovi v živilih živalskega izvora RS, ki ga izvaja Veterinarska uprava RS. Vzorce dobivamo šifrirane, gre pa za proizvodnjo in ta hrana potuje v različne kraje, tudi v izvoz.

Živila rastlinskega porekla so nadzirana v nalogi "Uradni nadzor RS", ki ga vodi Zdravstvena inšpekcija RS. Ker dobivamo vzorce tudi za Ptuj pod naslovom Zdravstvena inšpekcija RS - območna enota Maribor, izvaja pa program preiskav poleg našega inštituta še IVZ iz Ljubljane, vzorce pa vzorci zdravstvena inšpekcija iz Ptuja (lahko dobimo podatke na inšpekciji Ptuj). Razen tega je bilo pri nas še 28 različnih vzorcev živil pri kontroli uvoza, kar pa za mestno občino Ptuj ni zanimivo, ker se ne ve, kje se bodo uvožena živila prodajala.

Za obdelavo obstaja torej le manjše število živil odvzetih v okviru uradnega nadzora RS. Priprava poročila bi zahtevala cca. 16 ur dela strokovnjaka iz področja živil (1 ura spec. 9.000,00 SIT).

2. Kvaliteta zraka

V mestu Maribor merimo onesnaže-

nost zraka že od sredine osemdesetih let. Naročnik teh meritev za mestno občino je Zavod za varstvo okolja Maribor. Rezultati in trenutna stanja so na spletni strani občine Maribor.

Kratkotrajne meritve (mesec, 2 ali 3 mesece, odvisno od finančnih sredstev) SO₂, dušikovih oksidov in CO bi lahko izvedli tudi na kakšni lokaciji v Ptuj. Stroški enomesečne meritve enega parametra skupaj z obdelavo rezultatov in oceno znašajo cca. 450.000,00 SIT.

3. Kvaliteta vode

Naročnik meritev kakovosti vode v Ptuj je Komunalno podjetje Ptuj, ki je zadolženo za objavljanje podatkov o kakovosti vode. V Mariboru smo se z Zavodom za zdravstveno varstvo okolja dogovorili, da na spletni strani občine Maribor posredujemo podatke o kakovosti pitne vode. Tudi Mariborski vodovod objavlja podatke o kakovosti pitne vode na svoji spletni strani, občasno pa tudi v časopisu Večer. Za podoben način bi se lahko dogovorili tudi za Mestno občino Ptuj.

4. Kakovost površinske vode

Republiški monitoring je omejen le na večje vodotoke in določena merna mesta. Zaradi tega poteka v Mariboru imisijski monitoring površinskih voda, ki pa zajema tudi podzemne vode in tla. Ta monitoring poteka že vrsto let, vključuje pa merna mesta, ki niso zajeta v republiške monitoringe, so pa pomembna za Mestno občino Maribor. Za podoben način bi se lahko dogovorili tudi za Mestno občino Ptuj.

Mag. Bojan Peče,
univ. dipl. prav.,
namestnik direktorja"

Register lokalnih turističnih vodnikov zaenkrat prazen

O ddelek za gospodarstvo Mestne občine Ptuj vodi register lokalnih turističnih vodnikov, kakor je opredeljeno v Odloku o lokalni vodniški službi v MO Ptuj, ki je bil objavljen v Uradnem vestniku MO Ptuj, št. 12/2002.

Zaenkrat je register še prazen, saj še nihče izmed turističnih vodnikov ni izrazil zanimanja za vpis vanj, kar je končno dejanje v celotnem postopku, ko mora kandidat za vpis v register predložiti vso dokumentacijo in vsa potrdila, med drugim tudi dokazila o strokovnem znanju in usposobljenosti ter znanju tujih jezikov. Novi zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list Republike Slovenije, št. 2/2004)

prinaša določene spremembe in novosti glede turističnega vodenja na ravni turističnega območja, ki jih bomo predstavili v eni od naslednjih številčk Ptujčana.

Vljudno vabim vse, ki izpolnjujejo pogoje za vpis v register, da oddajo vloge. Vse potrebne informacije dobite na Oddelku za gospodarstvo (telefonska številka 02 748 29 40).

Klavdija Petek

Kaj nas na Ptujju spremlja vsak dan

Vstopamo v pomlad z optimističnimi občutki. Naši pogledi na okolje, socialno stanje sicer niso rožnati, lahko pa bi jih z malenkostnim naporom bistveno popravili, če bi stopili skupaj.

Vse gostejši promet nam slabša zrak, posredno tudi vodo in zemljo. Če hočemo to izboljšati na lokalni ravni, potem bi vsaj deloma presedlali na kolo ali pa se na kratkih razdaljah odločali za

danesh nepopularno peš hojo.

Nedavno tega me je vprašala mlada oseba: »Kaj pravzaprav pomeni biti član Zelenih Slovenije?« Odgovoril sem ji: »Nič drugega kot zeleni način razmišljanja in ravnanja v vsakdanjem življenju. Če to prenesemo v vsakdanje življenje, lahko sebi in družbi koristimo v pogledu zdravja, prihranku denarja, energije, napravimo življenje prijaznejše, perspektivnejše, po svojih močeh, sposobnostih in znanju pomagamo sočloveku.«

Ko sem na začetku omenil malenkosti, sem mislil sledeče. Zelo malo napora bi bilo potrebno, da bi vsi skupaj odstranili svoj odpad na mesto, kjer se ta zbira. Kadilec, če že kvari zdravje sebi, naj ne bi kvaril svojim bližnjim. Ogorke in pepel naj daje v odpadke in ne na tla. Prav tako je znak skrajne malomarnosti metanje škatlic po cesti in kjer je priložnost. Odrasli in otroci, ki so naše ogledalo, bi lahko vse ovitke, plastiko, steklo, papirčke, kartonsko embalažo, doze, olupke pomaranč, limon in drugih sadežev odložili tja, kjer je za to predvideno mesto. Saj tudi v preteklosti ljudje niso bili angeli, imeli pa so gotovo veliko mero zdravega sramu ob ugotovitvi: Kaj poreko sosedje? Ne morem se znebiti občutka, da ne more biti učitelj svojim potomcem tisti, ki sam osnovnih pojmov zglednega ravnanja ne pozna ali pa se ga ni pripravil držati.

Ptujsko turistično društvo oglašuje Ptuj in njegovo okolico kot zgodovinsko, urejeno, okrašeno s cveticami in kot čisto mesto. Po nekaterih srečnih okoliščinah nam je doslej uspevalo doseči zavidljive rezultate in priznanja glede prejšnjega. Če bomo hoteli ohraniti takšen renome, kot smo si ga priborili, bomo morali bolj poskrbeti za urejenost in čistost fasad našega mesta in okolja. Menim, da povsod ni potrebno veliko finančnih sredstev, saj so naši predniki živeli v čistih urejenih hišicah, znotraj in zunaj pobeljenih, z urejenimi dvorišči, obdelanimi vrtovi in polji ter krajino, ki jo bomo lahko občudovali samo še na slikah. Poleg velikih hiš, avtomobilov, udobja, velike porabe energije, ki nam jo upravičeno očita Evropa, nismo dosegli ustreznega napredka v gospodarstvu, pa tudi ne na kulturnem področju. Kje je kratak stik? Vedno smo menili, kar prihaja iz t. i. razvitih dežel, je absolutna vrednota. Pozabili smo na svoje prednike, njihovo pregovorno skromnost. Pozabili smo na svojo kulturo, na svoje korenine, pripravljeni smo uporabiti vse najslabše in puhlosti polno t. i. sodobno kulturo. Veljalo je pravilo o talentu, idealu pridnosti in predanosti svojemu delu. Danes poslušamo: lahkotnost bivanja, uživanje, kako doseči vse brez napora. Ne smemo zameriti mladim, če se jim zmeša ob vseh teh puhlicah, ki jih vsak dan servirajo v naših medijih. Gospodarstvo potrebuje zagnane ljudi, polne znanja in idealov. Če nismo sposobni tega, tudi ne bomo deležni zaupanja Evrope. Stalno spremljamo samohvalo! Komu naj to koristi? Dobro blago se samo hvali! Ko pogledamo naš Ptuj, ugotovimo, da bi lahko tudi z malimi sredstvi pobelili naše mesto, seveda ne tistega, kar se že podira, kar je znak naše skrajne nemarnosti. Seveda se moramo vprašati: Kaj lahko doprinesemo sami našemu Ptujju? Prav gotovo lahko tudi vsak izmed nas kaj doprinese. Dovolj bi bilo že to, da bi v primeru, da smo priče vandalizma, poklicali policijo. To je tudi naša dolžnost. Slabo bi se pisalo nepridipravom, če bi naleteli na solidarno in kulturno razvito skupnost. Kajti sposobnost varovanja lastnega mesta, okolja je tudi eno izmed meril kulturne razvitosti. V prihajajoči pomladi užijte mnogo lepega v družinskem in delavnem okolju. Priporočam vam tudi, da tu in tam obiščete našo prelepo okolico s svojimi otroki in poiščete tiste preostanke narave, ki bodo v prihodnosti popolnoma izginili! Seveda peš!

Boris Gerl

Problematika parkiranja na območju Rimske ploščadi

Zaradi pritožb in pripomb stanovalcev na Rimski ploščadi, da v zadnjem času (od uvedbe modre cone pri zdravstvenem domu) zaposleni in obiskovalci okoliških ustanov uporabljajo javne parkirne prostore okrog stanovanjskih blokov in je zato nastal problem za parkiranje njihovih vozil, smo na tem območju preverili število razpoložljivih parkirnih prostorov ob stanovanjskih blokih za celotno Rimsko ploščad in ugotovili, da jih je približno 310 (brez modre cone).

Predlog, da naj se ti parkirni prostori označijo in rezervirajo za stanovalce (za eno vozilo na stanovanje), je sicer izvedljiv, s tem da je število stanovanj večje od števila parkirnih mest. Verjetno pa vsi nimajo vozil oz. ne potrebujejo parkirnega

prostora.

Na zadnji seji Mestne četrti Ljudski vrt se je obravnavala tudi ta problematika, kjer je bil ponovno podan zahtevek, da se za stanovalce označi in rezervira parkirne prostore ob stanovanjskih blokih in se jim

izda posebne nalepke oz. dovolilnice, iz katerih bi bilo pri kontroli razvidno, ali so upravičeni parkirati na teh parkiriščih. Predlagane rešitve se bodo izvedle, ko bodo zbrani potrebni podatki, takrat pa se bo pričelo tudi z izvajanjem nadzora.

Ponovno smo obvestili vse ustanove v okolici, da naj zaposleni in obiskovalci uporabljajo druge parkirne prostore v bližnji okolici (parkirišča ustanov, modro cono, parkiri-

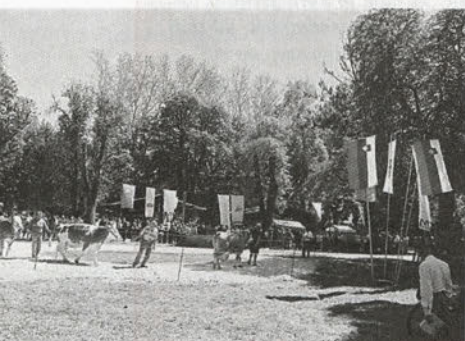
šče ob vojaških skladiščih idr.). Glede modre cone na Rimski ploščadi pa dodajam, da se parkiranje v njej plača le med 8.-16. uro, sicer je brezplačna in jo lahko uporabljajo vsi.

Še enkrat pozivam zaposlene in obiskovalce, da ne parkirajo na parkirnih prostorih pri stanovanjskih blokih, stanovalce pa, da popoldne po 16. uri in zvečer uporabljajo tudi modro cono.

Jožica Težak

O sejmišču na sestanku odbora ptujske izpostave Kmetijsko-gozdarske zbornice

V prostorih ptujskega Kmetijsko-gozdarskega zavoda je bil 11. marca sestanek odbora ptujske izpostave Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, ki ga je vodil predsednik odbora Franc Planinšek. Predstavljena je bila problematika sejmišča in ugotovljeno je bilo, da je v zadnjih desetih letih dejavnost sejmišča bistveno upadla.

Pogled na dosedanjo živinsko sejmišče ob Ormoški cesti, kjer so potekale tudi razstave in ocenitve živine. Foto: arhiv KGZ Ptuj.

Površin ni nihče več vzdrževal, čeprav je bil po prostorskih načrtih iz preteklosti predviden razvoj sejmišča. O novih lokacijah za sejmišče so razpravljali tudi na kolegiju županov Spodnjega Podravja, še prej pa so o tem potekali razgovori med upravo Mestne

občine Ptuj in upravljavcem sejmišča (doslej Kmetijsko-gozdarski zavod). Na koncu je bilo predlagano stališče, da se občina, kmetijski proizvajalci in upravljavec sejmišča sestanejo in ugotovijo, kakšna naj bo velikost sejmskega prostora za potrebe, ki jih je potrebno še preučiti, ter določijo novo lokacijo za sejmišče. Pridobiti je potrebno vsa soglasja, da bi lahko po izvedbi novo sejmišče normalno delovalo. Časa je zelo malo (saj se na dosedanji lokaciji živinskega sejmišča ob Ormoški cesti v kratkem pričakuje gradnja napovedanega trgovskega središča), zato se je potrebno hitro dogovoriti, da ne bi prekinili dejavnosti sejmišča.

Stanislav Napast
in Klavdija Petek

Iztrebki domačih živali ne spadajo na javne površine

Iztrebki naših živahnih pasjih in mačjih kosmatincev po imenu *Punči* in *Casanova* ne spadajo na javne površine. Naši ljubljenci tega ne vedo, najbrž bi pa lahko to že vedeli njihovi lastniki. Kako bi se počutili lastniki domačih živali, če bi jih živali vodile kakat in lulat na javne površine?

Provokativno, vendar šaljivo vprašanje, ki ne potrebuje odgovora. Pa brez zamere in preganjanja.

Domače živali niso nič krive, če se kdo jezi nad njimi, ko pustijo v parku, na pločniku, ob hiši, na vrtu, na zelenici, ob cvetočem grmu in rožah, na cesti, pred vhodi vrat, ob zidovih hiš, v peskovniku, na igrišču in še kje drugje za seboj sledi, ki ogrožajo zdravje in čistočo okolja, pa tudi varstvo občanov in premoženja.

Krivi so? Prav ste ugotovili. Lastniki. Kaj storiti? Domače živali prosijo lastnike, ker same ne vedo brati predpisov, da jih lastniki dobro preberete in upoštevate določila Odloka o javnem redu v Mestni občini Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 6/01).

V tretjem poglavju v 6. členu 7. točke je zaradi varstva občanov in premoženja **prepovedano:**

"puščati na javnih površinah ali na javnih prostorih, kjer se odvija kakršen koli promet,

živali brez nadzorstva ali puščati domače živali, da povzročajo škodo na tujih njivah, vrtovih ali drugih površinah."

In v 9. točki je prepovedano: "voditi pse in druge domače živali na zelenice in dvorišča otroških vrtcev in šol ter druga otroška igrišča."

V četrtem poglavju v 7. členu 6. točke je z namenom varovanja zdravja in čistoče **prepovedano:**

"puščati iztrebke domačih živali na javnih površinah ali drugih mestih."

Torej lastniki domačih živali, če bodo vaši ljubljenci puščali iztrebke tam, kjer je prepovedano, boste kaznovani posamezniki, in sicer s 60 tisočaki tolarjev, če kršite določila 7. točke 6. člena, ter z 10 tisočaki tolarjev, če boste kršili določila 9. in 6. točke 6. ter 7. člena navedenega odloka.

Ni dovolj, če predpis preberemo in razumemo. Potrebno ga je predvsem spoštovati.

Majda Murko,
komunalna inšpektorica

VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC DR. MATJAŽ HANŽEK IN NAMESTNIKI PRVIČ NA PTUJU

Ustno pritoževanje je izgubljanje časa, pritožbe je potrebno dati pisno

V aruh človekovih pravic dr. Matjaž Hanžek je v Mestni hiši, kjer je 3. marca skupaj z namestniki Francetom Jamnikom, Tonetom Dolčičem in Jernejem Rovškom sprejel in obravnaval primere 31 ljudi, povedal, da prihajajo v kraje po Sloveniji z namenom približati se ljudem. V majhna mesta, kakor je Ptuj, pa bodo morali v prihodnosti prihajati pogostejše, so ugotovili. Tokratni obisk na Ptuj je bil šele drugi, odkar obstaja institucija varuha človekovih pravic. Dr. Hanžek pa je bil kot varuh človekovih pravic to pot na Ptuj prvič.

Letno sprejmejo okrog 3000 ljudi, še enkrat toliko pa jih obravnavajo preko telefona. Na Ptuj so občane sprejemale tri ekipe. Vsaka je imela prijavljenih deset ljudi, kar je po ocenah varuha za mesto, kot je Ptuj, velika številka. V kratkem povzetku je M. Hanžek takoj po razgovorih z občani na novinarski konferenci povedal, da je tudi v Spodnjem Podravju močno zaznati vpliv gospodarske nerazvitosti kot enega izmed generalnih problemov, brezposelnost pa je kot njena posledica. Skupaj z namestniki so ugotovili, da so bili ljudje v več primerih nezakonito izključeni iz dela, vendar pa niso izrabili zakonitih poti, ki so jim bile oziroma so jim še na voljo, denimo: niso se pravočasno pritožili ... K varuhu človekovih pravic prihajajo šele takrat, ko so te možnosti že zamujene in ni mogoče več nič ukreniti. Vse navedeno kaže na veliko funkcionalno nepismenost in na potrebo mnogih po pravnih nasvetih. Tukaj vidi varuh premalo prisotnost sindikatov. Ljudem bi morala biti

dostopnejša tudi brezplačna pravna pomoč na sodiščih. Mnogo je primerov, ko so kratke pravice iz delovnega razmerja, recimo pogost pojav je delo preko delovnega časa pod pritiskom. Delavci se ne pritožijo, ker se bojijo izgube službe. V takih situacijah tudi varuh ne more intervenirati, saj bi lahko posamezniku, ki molči in o kršenju noče pričati, škodoval. Nekaj je bilo primerov kratenja pravic v družinskih razmerjih; neplačevanje preživnine, alkoholizem, nasilje. Več ali manj je podobno po celi Sloveniji. M. Hanžek je na koncu opozoril, kako pomembno je podajanje pisnih pritožb; tudi če posameznik ni gotov, da je vloga ali pritožba pravilno napisana ali podana, ima večjo težo kot ustno dogovarjanje, ki pozneje ne velja nič. Močno je prisoten pojav, da se občani dogovarjajo in pritožujejo odgovornim osebam, ti pa pozneje o tem nič več ne vedo in jim tega tudi ni moč dokazati. Nekaj je bilo očitkov občanov čez nestrokovnost postopkov na

uradu za delo in diskriminatorno vedenje na ptujski območni službi Zavoda za zaposlovanje. Kot posebnost sta bila na Ptuj dva specifična primera domnevnega kratenja pravic kmetom, ki so jim pred 10 leti meliorirali močvirnato zemljo z obljubo, da jim za hidromelioracijo ne bo treba plačevati. Sedaj pa dobivajo položnice v plačevanje. Kmetje tudi pričakujejo večjo elastičnost države pri izračunu katastrskega dohodka, kjer bi morali upoštevati naravne nesreče (suša ...). Sedaj namreč otroci kmetovalcev v mnogih primerih kljub slabemu socialnemu položaju ne morejo kandidirati ali niso upravičeni do državnih socialnih finančnih pomoči kot so štipendije, otroški dodatki.

Pred razgovori z občani se je varuh srečal tudi z županom Ptuja dr. Štefanom Čelanom, ki ga je seznanil, da je Ptuj, ki je sicer lepo staro mesto z mnogimi arhitekturnimi spomeniki, razvojno še dodatno tepen, kajti vsaka investicija na tukajšnjih tleh je dražja zaradi raziskav in varovanja arheološke dediščine, kar potencialne investitorje odvrca od vlaganj. Pri tem problemu pa ostaja mesto samo. Dr. M. Hanžek je menil, da bi država morala prevzeti vse stroške varovanja arheološke dediščine, ki je nacionalnega pomena. Po novinarski konferenci so člani urada varuha svoje delo nadaljevali v Centru za socialno delo Ptuj. Te terenske oblike dela se

Dr. Matjaž Hanžek in njegovi namestniki na Ptuj. Foto: Aleš Šprah

v primeru pritožb čez delo ustanov v zadnjem času poslužujejo pogostje.

Milena Turk

PROGRAMI JAVNIH DEL V LETU 2004

Mestna občina Ptuj je kot naročnik programov javnih del sodelovala na javnem razpisu Zavoda RS za zaposlovanje za izbor lokalnih zaposlitvenih programov - javnih del za leto 2004. Sklenjene so bile tristranske pogodbe o izvajanju programov javnih del z izvajalci programov in Zavodom RS za zaposlovanje, in sicer za 98 brezposelnih oseb, ki so zaposlene v 54 programih. V proračunu za leto 2004 je za izvedbo teh programov namenjeno 20 milijonov tolarjev. Povečuje se število razvojnih programov, v katere se vključuje večje število oseb z višjo in visoko stopnjo izobrazbe, hkrati pa spodbujamo zaposlovanje težje zaposljivih oseb, ki so dalj časa brezposelne. V prihodnje bomo sodelovali pri pripravi lokalnih zaposlitvenih programov, ki bodo v bodoče kot trajnejša oblika zaposlitve z večjim deležem sofinanciranja izvajalcev programov nadomestila javna dela.

Maja Erjavec

MNOGI IŠČEJO VARNOST, ZAUPANJE, RAZUMEVANJE, SPREJETOST, POT... pri starših ali bližnjih sorodnikih, prijateljih, vrstnikih ali strokovnjakih v svetovalnicah za mlade, učiteljih, ki jim zaupajo, na mladinskih SOS telefonih ali ob pomoči svetovalnih delavcev na šolah.

Skupaj s teboj pomagajo iskati poti možne rešitve:
NASLOVI ZA POMOČ NA PTUJU:

TELEFON ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE - pomoč v stiski: vsak dan med 12.00 in 20.00 na telefonu 080 1234.

Zdravstveni dom Ptuj, Potrčeva c. 19a

- GINEKOLOŠKA AMBULANTA ZA MLADE: vsak delovni dan od ponedeljka do petka od 7.00 do 14.00 na telefonu 771 25 11,
- DISPANZER ZA MENTALNO ZDRAVJE: vsak delovni dan od ponedeljka do petka od 7.30 do 13.30 na telefonu 771 00 26.

Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj, Potrčeva c. 23

- PEDIATRIČNI ODDELEK: 24 ur na telefonu 771 55 11, int. 148.

- SPECIALISTIČNA PSIHIATRIČNA ORDINACIJA, Osojnikova c.9, Ptuj: v ponedeljek od 15.00 do 20.00, od torika do petka med 8.00 in 13.30 na telefonu 780 69 50.

- CENTER ZA SOCIALNO DELO PTUJ, Trstenjakova ul. 5a: vsak delovni dan od ponedeljka do četrta od 7.00 do 15.00

- in v petek od 7.00 do 13.00 na telefonu 787 56 00 (krizni tim, strokovni delavci),

- ZAVOD PELIKAN - KARITAS, terapevtski pripravljalni center, Ptuj, na telefonu 771 01 34,

- NA VAŠIH ŠOLAH IN V VRTCIH od 8.00 do 14.00,

- POLICIJSKA POSTAJA PTUJ, Osojnikova c. 29: vsak dan na telefonu 780 91 00 ali 113 oziroma na anonimnem telefonu 080 1200.

Pomembni kontakti

Iz brošure *Ne bodi tarča nasilja*, ki jo je izdal CID Ptuj.

Stališče MO Ptuj o podeljevanju koncesij za področje zdravstva

Mestna občina Ptuj kot naslednica nekdanje Občine Ptuj je soustanoviteljica javnega zavoda Zdravstveni dom Ptuj in zato odgovorna za razvoj javnega zavoda, ki mora občanom nuditi kakovostne storitve na področju zdravstva. Za podeljevanje koncesij obstajajo zakonske podlage, vendar jih je potrebno podeljevati premišljeno, da s tem ne bi slabili dejavnosti javnega zavoda in onemogočili njegov nadaljnji razvoj. MO Ptuj, ki od direktorice javnega zavoda zahteva kakovostni razvoj zdravstvene dejavnosti, bi z odvzemom programa javnemu zavodu prišla v nasprotje sama s seboj, saj bi to pomenilo, da zavodu jemlje njegovo osnovno dejavnost.

Mestni svet Mestne občine Ptuj o celoviti problematiki še ni razpravljajal, stališče župana Mestne občine Ptuj pa je, da se klasične koncesije več ne bi podeljevale.

V Sloveniji je v povprečju dobrih 20% podeljenih koncesij, na Ptuj pa je že več kot 40% zdravstvene dejavnosti zasebne. Na pobudo zdravnikov, ki želijo koncesijo, je bilo opravljenih več skupnih razgovorov z vodstvom zdravstvenega doma in s sindikati. Skupna ugotovitev je bila, da je potrebno pripraviti dolgoročni strateški razvojni dokument, iz katerega bo jasno razvidno, v katero smer se bo razvijala primarna zdravstvena dejavnost v bodoče.

"Da bi lahko sprejeli kakovostno odločitev, je smiselno pripraviti več možnih razvojnih scenarijev. Odločitev, kateri je najboljši, pa je izključno v rokah stroke in politika bo sledila optimalni strokovni rešitvi," pojasnjuje svoje stališče župan dr. Štefan Čelan.

Maja Erjavec in Tanja Ostrman Renault

SESTAVLJANKA ZDRAVJA

Če izgubite en delček sestavljanke, je ne morete več sestaviti! Enako velja za zdravje.

Zdravje je sestavljeno iz milijonov delčkov v našem telesu in vsaka celica tvori zgradbo celote. V trenutku, ko se poruši ravnotežje delčkov, zbolite. Bolezen pozdravite s ponovnim ravnotežjem delcev v telesu.

Da bi ohranili ravnotežje v telesu in s tem zdravje, lahko sami naredimo veliko!

Zdravje vodijo naše misli – ki so natančno povezane z možganskimi ukazi telesu – kot biračunalnik. Torej ZNANJE o nas samih, poznavanje našega telesa, nas vodi k zdravju. Znanje potrebujemo, da lahko ohranimo in krepimo zdravje.

Skupaj z vami sestavljamo projekt – SESTAVLJANKA ZDRAVJA. Združili bomo znanje in povezali ljudi, ki oblikujejo programe zdravja.

V prilogi Uradni vestnik Mestne občine Ptuj objavljamo JAVNI RAZPIS za sofinanciranje projektov s področja zdravstvenega in socialnega varstva, v okviru katerega bomo sofinancirali projekte za izboljšanje zdravega načina življenja na naslednjih PODROČJIH, PROGRAMIH IN PROJEKTIH:

- S PODROČJA PREVENTIVE NA PODROČJU PROMOCIJE ZDRAVJA: IZOBRAŽEVANJE, INFORMIRANJE, DELAVNICE
- HUMANITARNIH IN ZDRAVSTVENIH DRUŠTEV
- ZA IZBOLJŠANJE INFORMIRANOSTI O PREPREČEVANJU BOLEZNI, O SAMOZDRAVLJENJU, DELAVNICE.

Projekt SESTAVLJANKA ZDRAVJA bo predstavljen javnosti v obliki posameznih predstavitev v mediju Ptujčan in v zloženki, ki bo predstavila vse projekte, ki jih bo sofinancirala Mestna občina Ptuj.

(se nadaljuje)

Maja Erjavec

Osebnostna rast

Osebnostna rast zame pomeni, da je človek priznal svoje napake, ki jih je delal v preteklosti in jih sedaj poskuša odpraviti ter zaživeti drugače v prihodnosti.

Vendar se žal mnogim zatakne takrat, ko bi morali nekatere svoje lastnosti spremeniti. Takrat zmanjka volje in poguma. Zakaj? Zato, ker se je najtežje zazreti vase. Najlažje je iskati napake samo pri drugih ljudeh. Najenostavneje je obsojati druge, kakšni so. Najbolje je, da sploh ne razmišljamo globoko o sebi, ker je za marsikoga takšno početje čudno in ne prinese nič dobrega. Navzven res izgleda, da ne prinese nič dobrega, saj je raziskovanje svoje osebnosti največkrat povezano z napani in bolečino. Zakaj bi se torej poglabljali vase, zakaj bi raziskovali lastno preteklost in ugotavljali, kje smo ga polomil, če pa soočenje z resnico preveč boli? Zato, da razvijemo natanko tiste lastnosti, ki jih želimo videti pri drugih. Npr. nekdo govori, kako so ostali ljudje neprijazni. Ali se je morda vprašal, če se je on sam kdaj nesramno vedel do drugega? Če je dovolj odprt, da si to prizna, že kaže na to, da je pripravljen osebnostno zoreti, kajti naslednjič bo poskušal svoje vedenje izboljšati.

Mnogokrat slišim koga govoriti, kako so ljudje neprijazni, da so ženske "glupe" in da pravih moških ni. Ti dve izjavi sta v zadnjem času najaktualnejši. Dejstvo je, da si vsak izmed nas želi bližine in prijaznosti. Vsak moški ima svojo predstavo o tem, kakšna bi morala biti dobra ženska, žena ali mati. Prav tako vsaka ženska razmišlja o tem, kakšen naj bi bil najboljši moški zanjo. A kljub temu največkrat nismo zadovoljni drug z drugim. Ali se sploh da kaj narediti?

Ves problem pri osebnosti rasti je ta, da je pot do cilja zelo dolga, pa tudi zeleni rezultati niso vidni takoj. Pri tem je potrebno veliko vztrajnosti, volje, poguma in moči. Za vse to pa se mora potruditi vsak sam.

Kako pa si lahko pomagaš sam, kadar gre za hujše težave, kot je npr. alkoholizem, ki je v današnji družbi celo "zaželen"? Za razne odvisnosti pa imamo v Sloveniji na srečo nekaj redkih, vendar kvalitetnih skupin, ki se lahko pohvalijo z rezultati zdravljenih ljudi. Na prvem mestu je program skupine, ki jo vodi dr. Janez Rugelj. Tisti redki, ki poznajo ta program in ga ne vrednotijo površinsko, vedo, o čem govorim. Ker pa je tema o njegovem načinu razmišljanja pri ljudeh tako zelo občutljiva, o tem raje ne bom pisala na tem mestu. Lahko samo rečem, da ga dojemam popolnoma drugače kot tisti, ki pravijo, da je "neumen". Obstajajo skupine, ki deluje po njegovem programu, vendar nekoliko prilagojenem. Vodijo jih dr. Franc Heber v Dravogradu, dr. Perk v Kamniku, zakonca Kladnik v Kopru in Marinka Sila v Trebnjem.

Možnosti so. Rešitve tudi. Vendar je potreben uvid, da nekdo sploh začuti potrebo po osebnosti rasti. Te skupine so namenjene tistim, ki resnično želijo živeti drugače, kot so živeli doslej. Ker je program v teh skupinah zahteven, marsikomu ne diši delo v skupini. Zato takšni niso sprejeti v program, a velja zmotno mnenje, da si terapevt izbira paciente. Tisti, ki sam ni pripravljen vlagati truda, mu niti terapevt ne more pomagati.

Naj pojasnim, da delo v skupini ni takšno, kot si ga večina predstavlja. Sedenje in stokanje in t. i. "pranje možganov", kot to nekateri zmotno mislijo. Kot dokaz naj navedem dejavnosti, ki potekajo v teh skupinah: branje knjig od poezije, zgodovinske tematike do sociologije, telovadba, tek, planinarjenje, pisanje, skrb za medsebojne dobre odnose, spodbujanje študentov da čimprej dokončamo študij (današnja povprečna doba študija je 8 let). Torej zdravo življenje prepredeno z vrednotami, ki so se nekdaj davno izgubile, hrepeni pa večina ljudi po njih. Ali je to "pranje možganov"? Sami presodite.

CID Ptuj je izdal brošuro Ne bodi tarča nasilja s številkami, kamor lahko pokliče vsak, ki bi se rad rešil nasilja. Na Ptuj pa zaenkrat ne obstaja takšna skupina, ki bi ljudi spodbujala k dejavnostim v smislu kvalitetnega načina življenja. Živimo v alkoholni kulturi in redki posamezniki se lahko pač naučijo, kako preživeti v takšni kulturi.

Tea Kmetec

VARNOSTNI SOSVET

Ocenil stanje varnosti in sprejel program dela

Etrtega marca 2004 smo se člani varnostnega sosveta Mestne občine Ptuj sestali na prvi letošnji seji. Pregledali smo poročilo o delu varnostnega sosveta, oblikovali in sprejeli program dela za leto 2004, se seznanili z izhodišči za program varnosti v cestnem prometu ter razpravljali o stanju javnega reda in o aktualnih vprašanjih naše varnosti.

Pri pregledu dela varnostnega sosveta ugotavljam, da je bilo veliko napora vloženega v reševanje aktualnih varnostnih vprašanj, v javni red, v večjo prometno varnost, v zagotavljanje večje varnosti mladih, v reševanje problematike vandalizma ter v zagotavljanje varnosti v izpostavljenih okoljih in časovnih terminih. Zavedamo se, da je delo varnostnega sosveta takšne narave, da ni nikoli končano, saj je zagotavljanje naše varnosti stalno potrebno. Zaradi zamujenih odzivov pa prihajajo vedno nove in težje naloge. Ogrožena varnost je posledica neuspešnega ravnanja, ki se je zgodilo ali dogajalo mnogo prej.

Ocena stanja varnosti v MO Ptuj, je odraz kvantitativnih in kvalitativnih kazalcev varnosti in je ugodna. Kljub temu pa ta splošna ocena za vse občane in za vsa okolja ne pri naša enake varnosti. To je hkrati izziv za vse pristojne službe, da se s polno močjo aktivirajo in vključijo v preventivne in kurativne ukrepe.

V programu dela je dan velik poudarek na delu z mladimi v sodelovanju s Centrom interesnih dejavnosti, Lokalno akcijsko skupino, Centrom za socialno delo in v dodatnih programih izobraževanja v vseh vzgojno izobraževalnih institucijah. Pomembno vlogo imajo različne organizacije in društva, ki bi naj zapolnile preživljanje prostega časa. Cilji so usmerjeni vedno v ozaveščanje vseh, ki vzgajajo, in tistih, ki so te vzgoje deležni. Veliko bo tudi neposrednih akcij policije in drugih služb. Zavedamo se, da te predstavlja zapoznele odzive, ker so vzroki nastali mnogo prej. Veliko vprašanja se navezujejo tudi na izvajanje Odloka o javnem redu. Pri tem ugotav-

ljamo, da se nekatere naloge iz odloka izvajajo uspešno, za druge pa bi morali zagotoviti učinkovit nadzor. Zato bomo v skladu s spremembami zakonodaje o odloku kmalu razpravljali na mestnem svetu.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in programski svet pripravljajo lokalni program varnosti v cestnem prometu. Varnostni svet bo podpiral ta programu tako, da bo pozval vse pristojne službe, da se zagotovijo potrebna sredstva in omogoči učinkovita medijska podpora. Cilj programa je zmanjšanje števila prometnih nesreč vsaj za 50%, predvsem zmanjšanje števila prometnih nesreč s smrtnim izidom. Tako bi se približati podatkom, ki so znani za EU. S tem programom želimo zmanjšati prisotnost najpogostejših vzrokov za prometne nesreče. Ti so prevelika hitrost in opitost. Izvajaleci bodo SPVCP, programski svet in Varnostni svet.

Pri aktualnih nalogah je v ospredju nekaj lokacij v mestu, ki so posebej izpostavljene ob vikendih. V teh primerih so prizadeti zahtevali pogostejšo prisotnost policije. Vendar pa prisotnost policije na ogroženem mestu le delno rešuje problem, saj se ponavadi nasilneži preprosto preselijo na drugo lokacijo. Ker smo uspešni le skupaj, predlagam, da se k tej akciji priključimo prav vsi in to z pravočasnim in natančnim prijavljanjem kršiteljev.

Vsako ogrožanje varnosti je posledica nekaterih neopravljenih nalog ali neodgovornega odnosa do dolžnosti. Represija je tako le del akcije za večjo varnost. Medtem, ko so vzvodi za resnično in trajno varnost mnogo globlji in drugje.

Mag. Janez Merc

SPOROČILO ZA JAVNOST

Priprava elaborata vodstva Zdravstvenega doma bo omogočala nadaljnje odločitve razvoju Zdravstvenega doma Ptuj

ZDRAVNIKI POZVALI K DIALOGU VODSTVO SINDIKATA ZDRAVSTVENIH DELAVCEV ZDRAVSTVENEGA DOMA PTUJ

Sodelovanje zasebnikov in javnega dela zavoda ohranja obseg dela, kot je bil do sedaj.

Ponedeljkov sestanek, 1. marca 2004, sindikata zdravstvenega in socialnega varstva v Zdravstvenem domu Ptuj se je zaključil s pozivom k sodelovanju kandidatov za pridobitev koncesije za zasebno prakso v prostorih Zdravstvenega doma Ptuj. Sindikati zasebni praksi in sodelovanju odprto nasprotujejo. Župan Mestne občine Ptuj je za nadaljnje reševanje stanja na sestanku naročil pripravo elaborata, s katerim bo mogoče ugotoviti spremembe, ki bi jih prinesel koncesionarski način opravljanja dejavnosti v prostorih zdravstvenega doma. Sedem zdravnikov in zobozdravnikov, kandidatov za koncesijo, je že pripravilo predlog o sodelovanju med zdravniki, ostalimi kadri zdravstvenega doma ter zdravniki zasebniki. Ugotavljajo pa, da nepripravljenost vodstva sindikata ter vodstva zdravstvenega doma za dialog upočasnjuje pripravo skupnega dokumenta in posledično upočasnjuje nadaljnji razvoj Zdravstvenega doma Ptuj.

Predlog kandidatov za pridobitev koncesije pojasnjuje, da bodo zdravniki zdravniško in zobozdravniško dejavnost opravljali v prostorih Zdravstvenega doma Ptuj tudi po prejemu koncesije. Prav tako vključuje njihovo delo potrebo po sodelovanju tako medicinskega kot nemedicinskega kadra (administrativni in tehnični sodelavci) v enakem obsegu, kot je predvideno za Javni zavod Zdravstveni dom Ptuj. Izrecno poudarjajo, da sprejemajo vse obveznosti do javnega zavoda, kot so jih imeli do sedaj ter dodajajo, da je zdravstvo danes sistem, kjer odpuščanja delovne sile ni, saj je trg zagotovljen, terja pa vedno več resursov.

Sodelovanje zdravnikov koncesionarjev, ki delujejo v prostorih zdravstvenega doma in zdravnikov, zaposlenih v zdravstvenem domu, uspešno funkcionira že vrsto let v mnogih slovenskih krajih, kot so Piran, Celje, Ravne na Koroškem. To dokazuje, da je takšna organiziranost zdravstvene službe nekaj povsem običajnega in združljivega. Zdravstveni dom Ptuj je prizadevanje po zasebništvu doletelo dokaj pozno v primerjavi z drugimi dejavnostmi. V vseh državah Evropske unije je zdravstvo na primarni ravni v celoti zasebno. Zdravstveni delavci so pri zasebnikih večinoma bolj plačani kot v javnih zavodih, odnosi med sodelavci so boljši, delo pa je preglednejše. Zdravstveni sistem lahko le na tak način ustrezno sledi toku časa in spremembam v gospodarstvu in družbenem okolju.

Kandidati za pridobitev koncesije:

Aleksandra Einfalt Šoemen, dr. med.

Franc Mršnik, dr. med.

Irena Škornik Kostanjevec, dr. dent. med.

Lejla Kusanovič, dr. dent. med.

Slavica Tacer, dr. dent. med.

Leonida Vidovič, dr. dent. med.

Albina Žižek Vidovič, dr. dent. med.

Integralni razvojni program Mestne občine Ptuj (IRPMOP)

V razvitem svetu so že davno spoznali, da se sistemi (družina, podjetje, občina, regija, država itd.) sami od sebe vedno ne razvijejo k najboljši možni rešitvi. Torej lahko prihodnost izbiramo, naše odločitve pa lahko pripeljejo do različnih rezultatov, od katerih so eni bolj, drugi pa manj uspešni. Naša dolžnost je, da poznamo in razumemo možnosti, ki se nam ponujajo in da usmerjamo razvoj k najboljšim možnim rešitvam.

Razvite družbe so opustile centralistične, tradicionalne, sprotne itn. načine razvoja, in jih nadomestile s **strateškim načinom razvoja**, ki gradi na možnostih, prednostih in težnjah prebivalstva. Strateški razvojni model sloni na jasno postavljeni viziji, ki je izraz želja tistih, ki jo morajo izpeljati.

Integralni razvojni program Mestne občine Ptuj (IRPMOP) bo, ko bo pripravljen, predstavljal temeljni dokument in razvojni

inštrument občine v prihajajočem obdobju. Dosedanje izkušnje drugih (številni ponujeni razvojni programi raznih tujih vizionarjev) kažejo, da so uspešni le tisti razvojni programi, kjer vizionarji sodelujejo tudi pri vodenju in izvajanju le-teh. Strateško načrtovanje in vodenje razvoja zahteva profesionalnost v organizacijskem in kadrovskem smislu; pri snovanju IRPMOP kot koordinator pri pravi tega strateškega razvojnega dokumenta sodeluje tudi

Znanstvenoraziskovalno središče BISTRA Ptuj.

Pri pripravi IRPMOP naj bi sodelovali vsi relevantni subjekti, locirani v Mestni občini Ptuj, posebej pa nosilci gospodarskega, družbenega, socialnega, prostorskega, okoljskega in kulturnega razvoja lokalne skupnosti.

Prepričani smo, da je le konsenz v najširšem smislu prava osnova za pripravo in izvedbo takšnega projekta. Zato je prav, da k sodelovanju poskušamo pritegniti vsakogar, ki bi s svojimi predlogi lahko pripomogel k čim boljši kvaliteti omenjenega dokumenta.

V nadaljevanju smo pripravili nabor problemov, za katere menimo, da so v MO Ptuj med najbolj perečimi. Prosim vas, da izmed teh problemov označite 10

tistih, ki so po vašem mnenju najbolj izstopajoči. Dodelite jim rang od 1–10, kjer 1 pomeni največji problem, 10 pa najmanjšega. Če smo izpustili kakšno pomembno dejstvo, ga prosim dopišite in rangirajte.

Prosim vas, da izpolnjeno tabelo oddate v nabiralnike, določene za ta namen, ki se bodo po 1. aprilu 2004 nahajali na spodaj navedenih naslovih, jo pošljete na faks št. 748 0260 ali pa na naslov ZRS Bistra Ptuj, Slovenski trg 6, 2250 Ptuj.

- Hiša informacij (bivša Ljudska knjižnica, preko stare policije) - Krempljeva ul. 2
- MO Ptuj - Mestni trg 1 (receptor)
- ZRS Bistra Ptuj - Slovenski trg 6 (tajništvo)

Simona Kašman
Za ZRS Bistra Ptuj

Problem	Rang
Visoka stopnja registrirane brezposelnosti	
Delež mladih med brezposelnimi	
Beg možganov	
Premalo urejenih igrišč za otroke	
Premalo urejenih športnih površin za rekreativne namene	
Stanovanjska problematika	
Pomanjkanje zdravnikov in zdravstvenega osebja in pomanjkanje strokovnjakov za delo na področju promocije zdravja	
Premajhen poudarek na ohranjanju in razvoju kulturne identitete	
Slaba ponudba na področju družabnega in kulturnega življenja	
Pomanjkljiva turistična ponudba in preslaba tržna usmerjenost ponudnikov na področju turizma	
Slaba prepoznavnost Ptujja	
Nizka dodana vrednost	
Malo novih in hitro rastočih podjetij	
Povezava gospodarstva z univerzami in raziskovalnim institucijami za spodbujanje in pospeševanje razvoja inovativnosti.	
Neustrezna prostorska politika za investitorje (težave pri pridobivanju dovoljenj za gradnje, spremembe namembnosti, cene lokacij)	
Pomanjkanje semenskega in rizičnega kapitala, dragi bančni krediti, pomanjkanje lastnih sredstev za financiranje razvoja	
Neuskladen prostorski razvoj, brez jasne trajnostne usmeritve oz. prostorske zasnove	
Neurejena prometna infrastruktura in ureditev prometa v mestu (peš cone, kolesarske steze - označene)	
Urejenost objektov v starem mestnem jedru (propadajoče hiše - fasade,...)	
Slaba kakovost pitne vode	
Ravnanje z odpadki ni primerno urejeno	
Onesnaženost zraka	
Onesnaženost rek	
Smrad	
Nezadostna zaščita narave in slab nadzor nad onesnaževanjem okolja	

Zakaj je potrebno oblikovati razvojno regijo Spodnjega Podravja

V Spodnjem Podravju smo uspeli s skupnimi močmi vseh občinskih političnih strank, županov, poslancev, občinskih svetnikov, novinarjev in drugih strokovnjakov pripravljavce zakona prepričati, da je ustanovitev naše razvojne regije popolnoma upravičena. Tem prizadevanjem se je pridružila Vlada RS preko Službe Vlade RS za strukturno politiko in regionalni razvoj. S predlogom sprememb Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja se želi vzpostaviti model delovanja razvojnih regij.

Vlada RS je sprejela Strategijo gospodarskega razvoja (SGRS) in je v slovenski zakonodaji opredeljena kot krovni strateški dokument, iz katerega izhajajo vsi ostali področni razvojni dokumenti. Operacionalizacija vseh ukrepov, ki jih finančno opredeljuje proračunski memorandum, mora temeljiti na SGRS. Nova razvojna paradigma je zapisana v razvojni viziji, ki Slovenijo opredeljuje kot:

na znanju temelječo družbo z mednarodno konkurenčno ekonomijo ter trajnostnim in regionalno uravnoteženim razvojem.

Takšna razvojna paradigma pa zahteva, da Slovenci naprej osebno spremenimo svoje vrednote iz rutinskih (utečenih) v inovacijske (pripravljenost na spremembe pri sebi in pri drugih) in se nato tudi ustrezno organiziramo. Eden izmed ključnih organizacijskih projektov je ustanavljanje pokrajin. Iz mojega vidika se je večina poizkusov oblikovanja pokrajin v Sloveniji izjalovila, ker ni dovolj natančno opredeljenih ciljev in smotrov tovrstnega početja. Politična partitokracija želi pokrajine oblikovati zgolj kot instrument politične oblasti. Ta namera se vedno bolj oddaljuje zaradi velikega razraščanja državnega birokratizma. Ta se je od leta 1993 do 2002 povečal z indeksom rasti zaposlovanja v državni upravi in paradržavnih institucijah že krepko preko 200%. Ustanavljanje pokrajin, kot instrumenta politične oblasti, je za državni birokratizem nezanimiv proces, saj zmanjšuje njihovo lastno moč in oblast. Podobni razlogi, ki nasprotujejo ustanavljanju tovrstnih pokrajin, izhajajo iz vrst občinskih političnih elit. Nadaljnja problematika izhaja iz različnih definicij o regiji oziroma pokrajini. Med vsaj deloma celovite definicije lahko prištevamo sledečo:

- regija – pokrajina je običajno opredeljena kot teritorialna enota s skupnimi gospodarskimi, geografsko-prometnimi in zgodovinsko-kulturnimi pogoji in tradicijami. Navadno je to gravitacijsko polje njenega največjega urbanega središča. Regije so lahko splošne (multifunkcijske) ali "politične" (upravne in/ali samoupravne) enote, lahko pa so le specializirane funkcionalne (teritorialne) enote, ki služijo regionalnemu razvoju območja.¹

Iz navedene definicije izhajata dve popolnoma drugačni organizacijski strukturi, politična ali funkcionalna. O prvi, politični, in njenih problemih smo že spregovorili. Za drugo, tako imenovano funkcionalno, pa v slovenskem prostoru ni interesa, ker narobe pojmuje besedo razvoj. Na žalost se pri nas beseda razvoj pojmuje kot skoraj vsaka rutinska investicija (izgradnja novega cestnega priključka, pločnika, adaptacija osnovne šole itn.). Tako pojmovanje razvoja nas v glavnem vodi do rutinske (včasih celo rutinerske) organiziranosti naših družbenih sistemov. V razvitih ekonomijah pa besedo razvoj uporabljajo le, če izvajajo inventivne in inovacijske procese (izdelati nekaj novega ali bistveno boljšega od obstoječega, po možnosti nekaj takega, kar konkurenca še nima). Za uspešno izvajanje inventivnih in inovacijskih procesov pa je potrebna drugačna organiziranost posameznih družbenih sistemov (tudi države, pokrajin, občin itn.).

V kakšnem okviru se tega težkega vprašanja lotevamo v Sloveniji² danes?

Prebivalci Slovenije moramo biti prvič v približno petnajst letih dolgi znani zgodovini bivanja na sedanjem prostoru podjetni in zato inovativni precej množično, ne le v redkih izjemah. Zato je treba (prim.: Mulej in soavtorji

2002; Knez 2002; Markič, pred izidom; Stare, Bučar 2001):

- podpirati in pospeševati **ustvarjalnost** in sposobnost ter voljo za (dovolj pametno) tveganje, ne le strokovnosti, pridnosti in poštenosti;

- prenesti odgovornost za razvoj na regionalno oziroma lokalno raven;

- podpirati in pospeševati razvoj **ustvarjalnosti v inventivnost in inovativnost**, ki vodita v kakršnekoli, po sklepu odjemalcev (!), koristne spremembe (ne samo tehnično-tehnološke, ampak tudi poslovno-programске, organizacijske, upravljaljsko-managementske in metodijske³, ne samo velike, ne samo drobne, ne samo mimo službene dolžnosti, niti samo znotraj nje);

- podpirati in pospeševati **kulturo**, da je **uspeh izjema**. "Izguba oz. nesposobnež" postaneš šele, ko nehaš poskušati (tveganje je 92%, uspeh 8%, vključno z drobnimi novostmi, ki postanejo inovacije, a pri izrabi patentov celo samo en odstotek uspe postati inovacija, pravijo ocenjevalci in statistike);

- podpirati in pospeševati, zato vključevanje **čim širših krogov sodelavcev in občanov** v inovacijsko-inovacijske procese, kar je najlažje z drobnimi novostmi glede lastnih postopkov dela in sodelovanja z drugimi v proizvodnem in v vseh ostalih delih poslovanja.

Kljub številnim tujim zgledom vzpostavljanja pokrajin je potrebno imeti prvenstveno v vidu našo lastno razvojno učinkovitost. Pri tem projektu je bolj kot pri kakšnem drugem velikem državnem projektu potrebno državotvorno obnašanje v smislu celovite kakovostne preobrazbe. Tovrstna pokrajina naj skrbi prvenstveno za pospeševanje **razvojne odličnosti** in usklajevanje interesov med državo, občino, zasebnim in javnim sektorjem, nevladnimi organizacijami, civilno družbo itn. Upravne naloge naj pri taki pokrajini še naprej opravljajo država, upravne enote in občine. Pri takem načinu združevanja lokalne samouprave in državne uprave na eni teritorialni ravni govorimo o inovacijski pokrajini kot dvoživki (Gajšek, 1999).

Teritorialno naj se te pokrajine

oblikujejo okrog gravitacijskih središč, v našem primeru so to mestne občine. V dosedanji praksi naše lokalne samouprave se je namreč izkazalo, da so mestne občine po svojih nalogah in institucijah močno povezane z okoliškimi občinami. V mestih so združene tudi vse gospodarske in večina negospodarskih dejavnosti širšega družbenega pomena.

Vsebinsko se povežejo država, občine in ostali socialni partnerji v razvojno partnerstvo, ki po načelih državnega sveta izvoli svoj programski svet. Strokovne naloge z vidika priprave in izvajanja skupnega razvojnega programa opravlja pooblaščen regionalna razvojna agencija.

Časovno je potrebno to nalogo opredeliti kot projekt, ki se trenutno že izvaja v skladu z določili Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Pred dokončno ustanovitvijo bodočih pokrajin je potrebno s projektnim načinom nadaljevati še za plansko obdobje 2007 do 2013.

Obligacijsko je ta projekt možno izvajati z določenimi spremembami Zakona o lokalni samoupravi, Zakona o občinah, Zakona o financiranju občin in Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

Združevanje naj poteka v skladu s podpisom pogodbe o ustanovitvi zveze občin, ki jo naša ustava in vse evropske listine priznavajo kot pravno osebo.

Odgovornost za vzpostavljanje inovacijskih pokrajin naj v sodelovanju z državo prevzamejo mestne občine, ki že danes opravljajo večino razvojnih funkcij za širše območje.

Dr. Štefan Čelan

Opombe:

¹ Dr. Boris Majcen: *Pomen regionalno in razvojno uravnoteženega razvoja za Slovenijo (študija)*.

² Ministrica prof. dr. Tea Petrin pravilno ugotavlja, da se Slovenija sooča z dvojnimi izzivi: dohitevati zamujeno in se prilagajati spremembam prihodnosti. (Petrinova, 2002).

³ Vključno z novimi metodami marketinga, raziskovanja, razvijanja, računovodstva, planiranja, prodajanja, nabavljanja, financiranja, administriranja, ne le vodenja inovacijsko-inovacijskih procesov itn., seveda.

”Naša vizija razvoja je vzpostavitev regijskega multimedijskega središča”

Pogovor z Matjažem Gerlom, direktorjem novoustanovljene delniške družbe KKS

Mestna občina Ptuj je konec lanskega leta ustanovila delniško družbo Kabelsko komunikacijski sistem s sedežem na Potrčevi 34, na katero namerava prenesti premožnje kabelsko razdelilnega sistema in s tem rešiti zaplete v zvezi z lastninjenjem sistema. Za direktorja družbe je nadzorni odbor imenoval Matjaža Gerla, ki je v pogovoru z nami predstavil vizijo razvoja družbe.

Matjaž Gerl, kakšno je vaše stališče do zapletov, ki se dogajajo ob ureditvi statusa kabelsko razdelilnega sistema v ptujski občini?

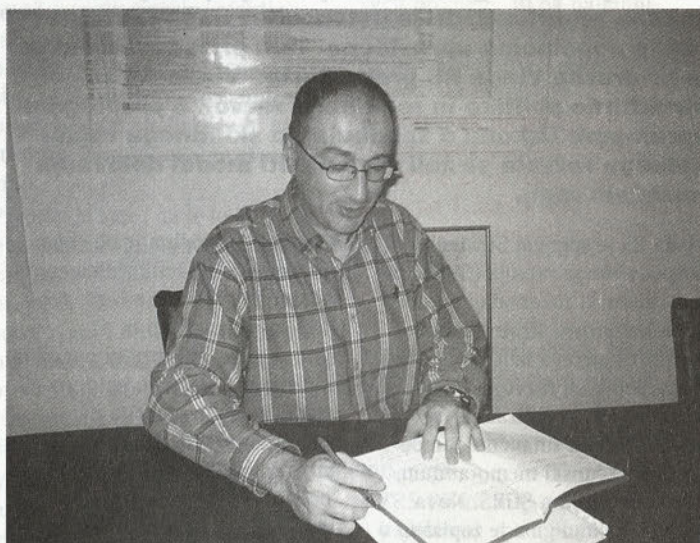
Do zapletov prihaja v odnosu med MO Ptuj in interesno skupino okoli nekdanjega upravnega odbora sistema, zato naša družba ni neposredno vpletena v dogajanje, želi pa tvorno sodelovati pri iskanju rešitev. Vsekakor je pot, ki jo je ubrala občina, dobra in transparentna, saj bodo preko nje do lastniških deležev prišli vsi upravičenci, ki bodo lahko s premoženjem tudi prosto razpolagali. V upravi družbe pa bomo skrbeli, da se bo njihova lastnina plemenitila in poleg same storitve distribucije signalov lokalni skupnosti ponudili tudi druge sodobne storitve.

Kakšne novosti načrtujete?

Naša vizija razvoja družbe je vzpostavitev multimedijskega središča regije, kjer bomo sinergično povezali kabelski sistem, posodobljeno ptujsko mestno televizijo, lokalni časopis, si

prizadevali za pridobitev radijske frekvence ter razvijali storitve na področju novih komunikacijskih tehnologij. Z drugimi kabelskimi sistemi in producenti lokalnih TV-programov v regiji bomo vzpostavili sodelovanje, ki bo temeljilo na vzajemnih koristih. Tako bomo optimizirali stroške trženja ter produkcije vsebin, saj število prebivalcev naše regije ni tako veliko, da bi omogočilo samostojno razvijanje vseh naštetih sistemov na tržnih temeljih. Je pa seveda projekt v celoti odvisen od izvršitve prenosa premoženja na delniško družbo in morebitnega nagajanja t. i. civilne iniciative preko sodnih sporov, saj lahko to projekt zavleče za več let. Bojim se, da bomo lahko v tem primeru kabelski sistem samo še balzamirali in razstavili kot zgodovinski eksponat.

Ptuj že ima lokalni radijski program. Zakaj želite v okviru središča razvijati tudi to dejavnost? In nenazadnje, ali bo trg sploh prenesel konkurenco na

Matjaž Gerl. Foto: Robi Novak

tem področju?

Kapo dol producentom Radia Ptuj. Že desetletja jim uspeva pripravljati vsebinsko bogat program, ki sploh v zadnjem obdobju dosega res dobre rezultate pri merjenjih poslušnosti. Vendar je bil Radio Ptuj ves čas kot edini na tem območju prisiljen iskati kompromis med podeželskim in mestnim programom, ki pa sta si po naravi zelo različna. Če se želi Ptuj razvijati kot mesto in središče regije, potrebuje urban, mestni radio in naš projekt cilja prav na to. Na srečo je danes radijska tehnika že zelo poceni, tako da stroški povezani s tem niso problematični. Z že omenjenim združevanjem produkcije za časopis, TV, spletne vsebine in radio pa bomo zagotovili tudi nizke stroške produkcije.

Kaj pa ostale storitve? Lokalni TV-program najbrž res potrebuje vsebinsko sodobnejši pristop, kaj pa načrtujete poleg tega?

Naj se vrnem k TV-programu. Graditi lokalni TV-program kot samostojno dejavnost, ki naj bi živela na trgu, je utopično. Zato se že pogovarjamo z drugimi producenti iz regije, želimo pa, da bi nov projekt v tehničnem delu temeljil na obstoječem izdajatelju TV Ptuj,

seveda s potrebnimi izboljšavami. Zavedamo se, da je samo kakovostna vsebinska produkcija tista, ki nam bo dajala v roke pogajalsko moč glede na razne nove ponudnike distribucijskih kanalov.

Pomembna novost, ki jo bomo razvijali v okviru multimedijskega središča, pa je vzpostavitev najsodobnejše infrastrukture za nudenje informacijske podpore pri raznih projektih. Mednje spadajo projekti učenja na daljavo, ki ga želimo razvijati v sodelovanju z novim Visokošolskim središčem na Ptuj in srednjimi solami, zatem delo na daljavo, ki je na zahodu že precej razširjeno, pa spletna podpora promociji regije in njenega gospodarstva ipd. Te storitve želimo razvijati v tesnem sodelovanju s subjekti iz regije, ki že izvajajo nekatere programe, kot so ZRS Bistra Ptuj, E-zavod ipd.

In kakšne so vaše izkušnje s tega področja?

Več let sem bil sekretar pri Svetu za radiodifuzijo Republike Slovenije in pozneje pri Agenciji za telekomunikacije in radiodifuzijo RS, kjer sem od blizu spremljal številne uspele in neuspele projekte vzpostavitve lokalnih medijev. Po izobrazbi pa sem novinar, tako da mi je tudi sama produkcija vsebin blizu.

Tanja Ostrman Renault

KKS Ptuj, d. d., objavlja

JAVNI POZIV

vsem, ki imate malo talenta in veliko želje sodelovati pri razvoju in produkciji

MESTNEGA TV-PROGRAMA

Posljite svoje predstavitve do 15. aprila 2004 na spletni naslov
mediaptuj@volja.net

Dobrodošli ste vsi, ki želite osvojiti znanja iz nastopanja pred TV kamero ali že imate izkušnje s TV-produkcijo in vsi, ki vas zanima, kaj se dogaja v vašem mestu in regiji.

Primerni kandidati bodo o nadaljnjih korakih obveščeni z elektronsko pošto.

Spomeniki državnega pomena na območju MO Ptuj

Na območju Mestne občine Ptuj je zavarovanih 11 arheoloških spomenikov, 4 sakralni, 130 profanih, 3 etnološki, 9 memorialnih, 1 naselbinski in 1 vrtnoarhitekturni spomenik. Po novem Zakonu o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS 7/99) je Vlada Republike Slovenije za spomenike državnega pomena razglasila Grad Ptuj, Grad in park Turnišče in Arheološko najdišče v Spodnji Hajdini, ki leži deloma v občini Hajdina in Mestni občini Ptuj.

V tem času lastniki zemljišč na zavarovanem arheološkem najdišču Hajdina prejemajo odločbe o varstvu kulturnega spomenika. Za spomenike državnega pomena so evidentirani naslednji spomeniki: Arheološko območje Panorama, Cerkev sv. Jurija, Dominikanski samostan, Mali grad, Mestna hiša, Mestni stolp, Mestno jedro, Minoritski samostan, Rimska cesta Celeia-Poetovio, Rimski vodovod Grajena-Ptuj, hiše: Krempljeva 7,

Murkova 1, Prešernova 1, Prešernova 3, Prešernova 4, Slovenski trg 5 in Župnišče Slovenski trg 10. Od dediščine je za spomenik državnega pomena evidentiran Orfejev spomenik. Seznam ni dokončen, tako da lahko pride še do sprememb. V času priprav strokovnih podlag za varstvo kulturne dediščine za spremembe plana smo na območju Mestne občine Ptuj dodatno evidentirali 2 enoti arheološke dediščine, 37

enot sakralne dediščine, 79 enot profane dediščine, 6 enot etnološke dediščine in 4 enote vrtnoarhitekturne dediščine. Glede na to, da je veljavni odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov za območje Mestne občine Ptuj iz leta 1989, že pripravljamo novelacijo odloka. To pomeni, da bomo ponovno ovrednotili že razglašene spomenike, prav tako pa bomo iz

dodatno evidentiranih enot izbrali tiste objekte in območja, ki bodo dobila status spomenika. V nadaljevanju bomo na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor, ustrezno revizijo odloka pripravili tudi za ostale občine, ki so nastale iz prejšnje občine Ptuj.

Srečko Štajnbahar,
vodja OE ZVKD Maribor

Skupina za prenovo starih mestnih in vaških jeder pri SOS se je sestala v Kamniku

V prostorih Občine Kamnik je bilo 4. marca drugo srečanje delovne skupine za prenovo starih mestnih in vaških jeder, ki deluje pri Skupnosti občin Slovenije. Sestanka, ki ga je vodil koordinator skupine Jože Jagodnik iz MO Maribor, smo se udeležili predstavniki naslednjih občin: iz Ptuja, Maribora, Dobrne, Slovenskih Konjic, Črnomlja, Kamnika, Metlike, Novega mesta in Pirana.

Na dnevnem redu je bila predstavitve Združenja zgodovinskih mest Slovenije, programska usklajitev med delovno skupino SOS za prenovo starih mestnih in vaških jeder ter Združenje zgodovinskih mest in seznanitev z različnimi viri sofinanciranja iz evropskih skladov, kjer se lahko občine potegujejo za pridobitev potrebnih finančnih sredstev in na kakšen način lahko to storijo.

Delovanje in namen ustanovitve Združenja zgodovinskih mest Slovenije je predstavila generalna sekretarka Združenja Mateja Hafner Dolenc. Delovna skupin je sprejela sklep, da se zaradi vzajemnega interesa pri razreševanju problemov na področju revitalizacije ter obnove starih mestnih vaških jeder na naslednje seje vabi tudi sekretarko Združenja, da bi lahko skupaj in enotno nastopali pri državnih organih.

Predstavniki Novega mesta Tomaž Levičar se je obvezal, da bo

pripravil pregled zakonodaje s področja varstva kulturne dediščine ter ga posredoval vse članom delovne skupine.

Dogovorjeno je bilo, da se preveri možnosti, ali bi se na spletni strani Skupnosti občin Slovenije lahko namestili ustrezne povezave, na katerih bi bila dostopna vsa zbrana zakonodaja in prakse posameznih občin, ki se nanašajo na varovanje mestnih in vaških jeder (odloki o varovanju, odloki o izveskih, najemi poslovnih prostorov ...).

Pred naslednjim sestankom bo sekretariat SOS pridobil gradivo o možnostih črpanja iz kohezijskega in strukturnih skladov ter ga posredoval vsem občinam članicam delovne skupine.

Na naslednjo sejo delovne skupine bodo povabljeni tudi predstavniki Ministrstva za kulturo in Zavoda za varstvo kulturne dediščine RS.

Zdenka Ristič

Obnovljena freska spet krasi pročelje Lutenberške hiše

V začetku marca letos je bila na pročelje Lutenberške hiše na Slovenskem trgu 5 nameščena obnovljena freska v ovalnem okviru s podobo Marijinega kronanja iz srede 18. stoletja. Zahtevna restavratska dela so potekala že od novembra leta 2001, ko je bila sklenjena pogodba med Mestno občino Ptuj in takratnim Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščin (danes Zavod za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Maribor). Mestna občina Ptuj je za restavriranje freske v letih 2001 in 2002 izplačala proračunska sredstva v višini 667.030 tolarjev.

V maju 2001 je oddelek za družbene dejavnosti obvestil takratni Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor o izredno slabem stanju freske na pročelju hiše na Slovenskem trgu 5 in o želji MO Ptuj, da se omenjena freska restavrira.

Zavod nam je v juliju 2001 posredoval predračun za restavriranje freske in strokovno mnenje restavratorev. Na podlagi predračuna je bila novembra 2001 sklenjena pogodba med Mestno občino Ptuj in ZVKND Maribor v skupni višini 1.143.583 tolarjev. Rok izvedbe je bil spomladi leta 2002.

V začetku maja 2002 so nas iz ZVKND Maribor obvestili, da se restavratska dela na freski izvajajo, da pa je izvajanje posameznih restavratskih postopkov oteženo zaradi temperaturnih razlik.

Zaradi ugotovljenih dejstev sta naročnik in izvajalec sklenila aneks, s katerim sta podaljšala rok izvedbe do konca junija 2002, z naslednjim aneksom pa do konca leta 2002.

V letu 2003 se je freska zaradi spremenljivih vremenskih

Na t. i. Lutenberški hiši na Slovenskem trgu 5 je spet nameščena freska v ovalnem okviru. Foto: Aleš Šprah

razmer in ponovne obdelave sušila v restavratski delavnici. Namestitev na fasado se je končno zgodila, kot je že zapisano, v začetku letošnjega marca.

Zdenka Ristič

Od ateljeja do muzeja

Zgodovina nastanka in obstoja Grafičnega kabineta Franceta Miheliča, ki deluje znotraj Pokrajinskega muzeja Ptuj, je bila razgibana, nič manj, kakor je bilo tudi življenje umetnika samega. Veliko je bilo prelomnih dogodkov, ki so zaznamovali in botrovali ustanovitvi in uradni otvoritvi kabineta. Od same donacije glavnine gradiva iz ateljeja umetnika do prihoda v muzej in današnjega statusa tega gradiva znotraj te institucije se je marsikaj zgodilo.

Zgodba Miheličeve galerije in njegovega Grafičnega kabineta ni nastala kar čez noč. Zato je prav, da nekoliko podrobneje pogledamo v zgodovino in osvetlimo dogodke, ki so na koncu pripeljali do današnjega stanja. Že v letu 1992 je bila v starem stolpu ob Dravi odprta Miheličeva galerija, kjer je bilo v gornjem nadstropju na ogled okrog 50 del, večinoma grafik, ki jih je France Mihelič tega leta poklonil ptujskemu muzeju. V pritličju stolpa so se vrstile občasne razstave sodobne umetnosti, enkrat na leto pa so bile razstave posvečene akademiku. Tako je bilo leta 1997 na ogled več grafik, nastalih v devetdesetih letih, ki jih je umetnik poklonil muzeju. Na tem mestu velja omeniti, da je za njegov grafični fond do tega časa skrbel **Stanka Gačnik**. V začetku leta 1999 so bili poleg grafik in tapiserij Franceta Miheliča iz muzejskega fundusa predstavljeni načrti slikarjevega brata, arhitekta **Milana Miheliča** in **Matije Suhadolca**, za prenovo Miheličeve galerije v Grafični kabinet. Ustrezno obnovljeno in sodobno opremljeno pritličje ter prvo nadstropje stolpa naj bi še naprej služila za razstavišče, visoko pod streho stolpa pa naj bi uredili še eno etažo, v kateri bi hranili grafike, dostopne za študijske namene. Toda zamisel ni doživela uresničitve.

Do ponovnih prizadevanj in uresničevanj težko pričakovane ustanovitve Grafičnega kabineta Franceta Miheliča, ki so jo z darovanjem številnih risb, grafik, grafičnih plošč in osebnih predmetov umetnika ptujskemu muzeju omogočili dediči slikarja, gospe **Alenka Puharjeva** in **Maja Dolančeva** ter France Mihelič ml., je prišlo v drugi polovici leta 1999. Po slikarjevi smrti je bila dokumentirana obsežna zapuščina njegovega ateljeja v Ljub-

ljani, nato pa prepeljana na Ptuj. Glavna gonilna sila katalogizacije tega fonda je bil izjemni poznavalec in osebni prijatelj umetnika, **Lojze Gostiša**, ki je z ekipo muzealcev iz Pokrajinskega muzeja Ptuj, **dr. Meto Ciglencečki**, **Boženo Kmetec** – **Friedl**, **Polono Vidmar** in fotografom **Borisom Faričem** opravil izjemno obsežno ter za nadaljnjo obdelavo dragoceno delo. Tako smo se v ne tako daljni preteklosti s tem gradivom ukvarjali še **Andreja Borin**, **Lidija Strelec** in konec koncev tudi jaz. Izdelava dokumentacije izredno velike donacije je bil zahteven projekt,

Novi prostori grafičnega kabineta Franceta Miheliča znotraj galerije v drugem nadstropju ptujskega gradu.

ki smo ga lahko izvršili le s skupinskim delom in medsebojnim sodelovanjem. Zahvala za to, kar vam lahko danes pokažemo, gre seveda vsem.

Dragoceno darilo Miheličevih dedičev, po takratnih cenitvah vredno skoraj 133 milijonov tolarjev, je dobilo nov dom – na ptujskem gradu. Slavnostno odprtje te izjemne pridobitve ptujskega muzeja je bilo v začetku leta 2000 sočasno z izborom del nekoliko prirejene retrospektivne razstave del Franceta Mihe-

liča iz Moderne galerije.

Konec leta 2003 se je Grafični kabinet Franceta Miheliča še zadnjič preselil – zaradi določenih preureditev muzejskih zbirk se je premaknil v primernejše prostore znotraj galerije v drugem grajskem nadstropju. Izjemna donacija Miheličevih risb in grafik je zdaj urejena v študijsko zbirko, kjer je na voljo vsem uporabnikom v študijske namene. Takšen je tudi bil namen donacije. Dediči so predvsem želeli ohraniti očetove grafike in risbe kot celovit korpus, hkrati pa tudi, da bi nekdo zbirko dokumentiral in zanjo dobro skrbel.

Sočasno s to donacijo je ptujski muzej prevzel veliko odgovornosti in obveznosti: od hrambe likovnih del v skladu s pravili muzejske stroke, rednega razstavljanja različnih izborov likovnih del, izdelave dokumentacije, obveščanja javnosti o projektih v Miheličevi galeriji in Grafičnem kabinetu Franceta Miheliča in še bi lahko naštevali. Veliko od tega je že bilo uresničenege. A ker dela na tako obsežnem fondu nikoli ne zmanjka, čaka še veliko novih projektov. Kakor sem že uvodoma omenila, predstavlja fond Grafičnega kabineta Franceta Miheliča zajeten korpus – natančneje 5500 likovnih del. Čeprav ima kabinet naziv Grafični kabinet, predstavljajo glavnino oziroma več kot polovico prav Miheličeve risbe. V tej skupini imamo 2440 risb kot samostojnih listov kakor tudi 97 skicir. Drugo močno zastopano likovno zvrst tvori 233 grafik in grafičnih map Franceta Miheliča, ki skupaj z njegovimi 123 grafičnimi ploščami različnih tehnik predstavljajo zaokroženo enoto. Poleg zgoraj naštetih prvin Grafičnega kabineta pa v depozu ptujskega muzeja hranimo tudi različne osebne predmeta slikarja, od slikarskega pribora, knjig, mask ipd. Ureditev ogromnega fundusa Miheličeve zapuščine je zahtevala sprotno reševanje problemov in težav, ki so se porajali ob tem. Osnovni poudarek pri razvrščanju gradiva je bil na preglednosti in z njo povezanim učinkovitim iskanjem tako za muzejske delavce kakor tudi za širši krog študijskih uporabnikov.

Umetnikov atelje.

Glavnino zdaj sistematično urejenega gradiva hranimo v Grafičnem kabinetu Franceta Miheliča, nekaj več kot 100 risb, ki se zaradi ogromnih dimenzij ne prilegajo kovinskim predalnikom, deponiramo primerno zavaro-vane v kartonskih tulcih – futrolah v muzejskem depozu, kakor tudi osebne predmete slikarja. Prezентация gradiva Grafičnega kabineta Franceta Miheliča pomeni pomembno ter eno izmed temeljnih prvin, ki jim znotraj ptujskega muzeja posvečamo veliko pozornosti. Praviloma enkrat letno se poslužujemo klasičnih pristopov z razstavljanjem gradiva na priložnostnih razstavah s spremljajočimi pojasnjevalnimi katalogi v krajšem ali daljšem obsegu. Vendar s temi občasnimi razstavami ne moremo zadostiti vsem potrebam in željam, ki jih ima za ta tip gradiva zainteresiran obiskovalec ali raziskovalec. Zato stremimo k celoviti prezentaciji vsega gradiva, ki se nahaja v Grafičnem kabinetu.

Glavnina gradiva Grafičnega kabineta Franceta Miheliča je torej obdelana. Dokumentacija in dokumentacijski sistemi so le osnovno in nujno sredstvo za doseg višjih ciljev, nikakor pa niso sami sebi namen. Z možnostmi, ki jih danes nudi računalniška prezentacija podatkovne in slikovne baze določenih eksponatov, kakor tudi s klasičnimi registri del s priloženim slikovnim gradivom, bomo bodočim študijskim uporabnikom Grafičnega kabineta gotovo nudili širši in kvalitetnejši pregled nad njegovo vsebino. Dela s tem gradivom pa bo tudi v prihodnje ogromno.

Tatjana Štefanič, kustosinja

LJUBITELJSKA KULTURA PTUJA

V letu 2003 16 kulturnih društev

Korenine ljubiteljske kulture na območju Ptuja segajo že v 18. stoletje. Pisnih virov o tem obdobju ni. Na prelomu 19. in 20. stoletja so bili nosilci kulturnega življenja izobraževalna in gasilska društva. Leta 1907 je bila ustanovljena ptujška čitalnica, ki je leta 1882 dobila prostore v današnjem Narodnem domu Ptuj, v katerem se je odvijalo kulturno življenje Slovencev, od koncertov, gledaliških predstav in drugih prireditev.

Kot organizirano društvo je na tem območju oralo ledino Socialdemokratsko Delavsko-izobraževalno društvo Svoboda, ustanovljeno leta 1919. V okviru društva so delovali odseki za posamezna kulturna področja (dramski, pevski ...). Po prenehanju dela je bilo leta 1936 ustanovljeno Delavsko kulturno društvo Vzajemnost, ki je delovalo do konca leta 1940. Aktivni so bili pevci in gledališčniki, ki so uprizorjali spevoigre, enodejanke, prirejali recitacijske večere in vabili v goste skupine iz drugih mest ... Med vojno je društveno delo zamrlo, polno je zaživelospet leta 1945. Naslednik teh dejavnosti je danes Delavsko prosvetno društvo Svoboda Ptuj. Zveza kulturnih društev Ptuj deluje od leta 1948, ko je bila ustanovljena Zveza svobod in prosvetnih društev Slovenije, Občinski svet Ptuj, kasneje se je imenovala Zveza kulturnih in prosvetnih organizacij, še kasneje Zveza kulturnih organizacij Ptuj (1976) in danes Zveza kulturnih društev Ptuj. Zveza je bila ustanovljena za območje nekdanje

ptujške občine oziroma okraja, z reorganizacijo krajevne samouprave leta 1996, od leta 2001 deluje Zveza kulturnih društev Ptuj le na območju Mestne občine Ptuj.

Skupine posameznih društev delujejo na naslednjih področjih: gledališče, lutke, folklor, zborovsko petje, ljudski pevci in godci, tamburaški in pihalni orkestri, literatura, ples, foto, kino in likovno dejavnost ter skupine za rock glasbo.

V letu 2003 je delovalo 16 društev s 36 skupinami in 945 člani. Na področju glasbe smo imeli en ženski pevski zbor, pet moških, tri mešane pevske zборе, kvintet, nonet, vokalno skupino, pihalni orkester in tri rock skupine. Na področju gledališke dejavnosti so delale tri skupine, na področju folklorne šest, lani pa je delovalo tudi osem plesnih skupin od orientalskega plesa, baleta do izraznega plesa. Aktivne so bile tudi tri likovne sekcije in dve literarni. Skupine so imele v domači občini 281 nastopov, drugod po Sloveniji pa 150.

Zveza kulturnih društev je lani

Nonet Obrtne zbornice Ptuj na lanskem letnem koncertu v ptujski glasbeni šoli.

pripravila gostovanje mladinske gledališke skupine SPD Trta iz Žitare vasi na Koroškem v Avstriji, z igro Žarka Petana *Pet pepelk*, dve prireditvi Večernic: *Valentinov večer* s predstavitev drame Magda Alojzija Remca in predstavitev zbornika ob 120-letnici Narodnega doma Ptuj *Oaze slovenstva*. Bila pa je tudi organizatorica občinskih proslav ob kulturnem in občinskem prazniku, dnevu državnosti, dnevu spomina na mrtve in dnevu samostojnosti ter soorganizator prireditev Območne izpostave JSKD Ptuj. Skupaj z OI JSKD je zveza pripravila 70 dogodkov (lani 43), ki si jih je ogledalo 12. 288 obiskovalcev (lani 10.000), nastopajočih pa je bilo 5.793 (lani 3700).

O kakovosti dela posameznih skupin govori podatek, da se je kar 12 skupin uvrstilo na medob-

močna oz. državna srečanja. Na medobmočnih revijah so nastopili: Otroška gledališka skupina OŠ Ljudski vrt Ptuj, Otroška lutkovna skupina OŠ dr. Ljudevita Pivka Ptuj, Otroška lutkovna skupina OŠ Ljudski vrt Ptuj, Plesna skupina Mladinski jazz II. Plesnega kluba Mambo Ptuj, Plesna družina Gea DPD Svoboda Ptuj, Otroška folklorna skupina Klopotec DPD Svoboda Ptuj, Mladinski pevski zbor OŠ Mladika Ptuj, Mladinski pevski zbor Gimnazije Ptuj, Komorni moški pevski zbor Ptuj, Akademski pevski zbor Kluba ptujskih študentov in KD Ptujski nonet OOOZ Ptuj. Moški pevski zbor Jezero Društva upokojencev Budina – Brstje se je uvrstil na državno revijo pevskih zborov upokojencev, ki jo je v Komendi organizirala Zveza upokojencev Slovenije.

Nataša Petrovič

FESTIVAL LJUBITELJSKEGA FILMA V RADOMLJAH

Tinčku Ivanuši bronasta plaketa za film Ko ramena zaječijo

Na festivalu ljubiteljskega filma in videa v Radomljah je Ptujčan Tinček Ivanuša v kategoriji dokumentarnih filmov za film *Ko ramena zaječijo* konec letošnjega februarja prejel 3. nagrado – bronasto plaketo. Isti film, vendar v drugačni slikovni podobi, je bil z bronasto medaljo nagrajen že leta 1994 na mednarodnem filmskem festivalu Evropa in njeni ljudje v Bad Liebensteinu v Nemčiji.

Tinček Ivanuša, ki se ukvarja z video produkcijo že 25 let in je samostojni avtor ljubiteljskih filmov, je doslej prejel nagrade

na kar 26 mednarodnih filmskih festivalih.

Film *Ko ramena zaječijo* prikazuje Haloze v vsej lepoti, pred-

vsem pa trdoživost Haložanov in njihovo ljubezen do zemlje. Koš je njihov večni spremljevalec. Njihova ramena pa vzdržijo vsa bremena, tudi ko je treba globoko v grapo po vodo. Kljub vsem tegobam ostajajo vedri in ponosni ljudje in prav to jih ohranja. Spremno besedilo za film je napisal novinar Franc Milošič. Pri nastajanju filma je sodelovalo veliko Haložanov. Prav njim gre zahvala, da je bil film

opažen in nagrajen, meni samostojni video producent in znani filmski entuziast Tinček Ivanuša.

Organizator Festivala ljubiteljskega filma in videa, na katerega je prispelo 86 filmov, je bil Foto kino & video klub Radomlje. Predsednica žirije je bila filmska režiserka Maja Weiss, predsednik organizacijskega odbora pa Karol Steiner.

Milena Turk

IZ ZAKLADNICE ZGODOVINSKEGA ARHIVA PTUJ

Kaj se je dogajalo na Ptujju pred 100 leti? List iz mestne kronike – II.

Zgodovinskem arhivu Ptuj hranimo tudi nekaj mestnih kronik. Med dolgoletne mestne kronike štejeemo Ferdinanda Raispa, upravitelja na ptujskem gradu in vnetega zapisovalca mestnih dogodkov. Njegovo kritično pero ptujskim Nemcem ni bilo po godu, zato so pisanje kronike prenesli na ptujsko gimnazijo, kjer so nato režimu pripadni profesorji zapisovali dogodke. Izbrala sem leto 1894, ko je kroniko zapisoval še Raisp (op. ur.: objavljeno v februarski številki Ptujčana, 27. 2. 2004) in je tu in tam ošvrknil delo Nemcev, in desetletje zatem, 1904, zapis nemško usmerjenega pisca.

1904

17. marec

Cesar Franc Jožef je odlikoval okrajnega sodnika dr. Franca Glasa.

Zaradi svoje stroge in pravične pravne prakse, popolne predanosti sodni službi in nemške nacionalne usmerjenosti ter njegove splošne priljubljenosti dobi red Franca Jožefa.

Slovesnost je bila v Šviciji z banketom, večerjo in plesom vse od jutranjih ur. Na slovesnosti je bil deželni sodni svetnik Pevec, ki je v govoru poudaril, da je dr. Glas dober predstojnik, odličen uradnik in dober someščan. Sodelovala je mestna godba.

10. april

Danes je bila slovesna zaprisega ponovno izvoljenega župana Orniga in njegovega namestnika Kaiserja. Zaprisega je bila v lepo okrašeni dvorani Hranilnice. Župana je zaprisegel okrajni glavar Anton Underrain pl. Mey-snig. Namestnika pa je zaprisegel župan.

1. maj

Danes je mestna občina v sodelovanju z Olepševalnim in tujskoprometnim društvom na Ptujju v mestnem parku s slovesnim koncertom odprla mestni glasbeni paviljon, ki ga je zgradil mestni gradbenik Anton Treo. Zaradi finančnih razmer je bilo glasbeno društvo prisiljeno, da je nekoliko drago glasbeno kapelo razpustilo. Zato je mesto samo prevzelo financiranje tega orkestra, saj so na voljo primerni glasbeniki, ki lahko zadostijo zahtevam meščanov, orkester pa se lahko za nova mesta dopolni z zunanjimi glasbeniki. Mestna občina je s tem ugodila zahtevam ptujске publike, s čimer je mesto pokazalo velik posluh in

Glasbeni paviljon v mestnem parku, zgrajen leta 1904

žrtvovalo sredstva za izgradnjo paviljona.

Grabrena dejavnost na Ptujju je bila leta 1904 močna. Delodajalci so imeli velike zasluge, delavci pa so bili slabo plačani. Zato so zidarji firm Celotti (po letu 1945 Drava) in gradbeništva Wrebnig 1904. štrajkali in dosegli 18% povišanje plač.

3. maj

Šolska uprizoritev igre *Lovec podgan*

V nedeljo, 30. aprila, in torek, 3. maja, zvečer je pripravil direktor meščanske šole Josef Löbel s 150 učenkami iz dekliske ljudske šole in meščanske šole v mestnem gledališču pravljico "Lovec podgan". Löbel, ki je bil tudi sam kostumiran, je igral lovca podgan, šolarji so igrali otroke in palčke v čarobnem hribu. Med odmori je deklamirala gospodična Ella Ornig. Njeno recitiranje je bilo lepo, v jasni govorici. Ob klavirju je bila gospodična von Schmuck, posamezne skupinske prizore, pevske vložke, so peli različno kostumirani otroci. Uprizoritev in otroci so bili prisrčni in lepi in kažejo na potrpljenje učitelja. Posebno lepo sta izzveneli dve pesmi, Uspavanka, ki jo je zapela Stefania Frank, in Domotožje Ide Metzler. Tudi kraljica škratov Maraille, gospodična Bratanitsch, in učenke nadaljevalne šole, ki so prikazale ples, so doživele velik aplavz. Dobiček od predstave, v

višini 420 K, je bil namenjen za šolska učila in knjige za šolsko knjižnico.

15. maj

40-letni jubilej moškega pevskega društva

12. in 13. maja, zvečer, ob 8. uri, je Moško pevsko društvo praznovalo svoj 40-letni jubilej delovanja. Predstava je nosila naslov *Pesem o zvonu*. Obisk je bil prvi večer dober, drugi dan pa zelo slab. Poseben aplavz je požel inženir Anton Weber, c. k. vodja gradnje mostu na Ptujju. V nedeljo, 15. maja, je bila zaključna slovesnost v Ljudskem vrtu v Šviciji.

5. junij

Praktikant na uradu mestne občine Franc Wagner je pripravil v Ljudskem vrtu v Šviciji prireditve, katere izkupiček je namenjen za revne učence. Različne zabavne igre, kot so sramotna luknja, Gašperjevo gledališče itn., je popestrilo sodelovanje glasbene kapele. Obisk je bil zelo dober. Čisti dobiček je znašal 40 kron, saj so bile cene postavljene zelo nizko, in je bil na koncu razdeljen med revne otroke. Naj pomnim, da se na prireditvi razen direktorja Löbla ni prikazal niti en sam učitelj iz deške ali dekliske osnovne šole.

10. julij

Na podlagi obremenilnega materiala, ki ga je mestni šolski svet poslal na deželni šolski svet, je bil direktor dekliske in meščanske dekliske šole prestavljen v Voitsberg. Uradna razlaga – zaradi službenih razlogov. Že od nastopa službe je imel Löbel odklonilno stanje do mestnega šolskega sveta, če že ne kar sovražnega, ki ga je kazal z ostrimi nastopi in javno kritiko na račun šolskega sveta, še posebej pa do nemškega dekliskega doma, kar je moralo pripeljati do njegovega poloma.

Na podlagi predloga mestnega šolskega sveta je deželni šolski svet nastavlil dosedanjega nadučitelja na deški šoli Antona Steringa za začasnega vodjo dekliske meščanske šole. Učitelj na ljudski šoli Johann Wolf pa je bil postavljen za začasnega vodjo na deški ljudski šoli za šolsko leto 1904/05.

12. avgust

Ljudska veselica v korist Südmarke in njegovega Schulvereina

1. avgusta je društvo Südmarka, ki mu predseduje Viktor Schulfink in nemški Šulferajn, predsednik dr. von Plachki, v mestnem parku priredilo v prid obeh društev ljudsko veselico v velikem stilu. Za glasbo je poskrbela ptujška mestna godba in orkester delavnic Južne železnice iz Maribora. Okoli 100 ptujskih dam in gospodov, ki so bili v organizacijskem odboru, s predsednikom Schulfinkom, je vložilo mnogo dela, da je imel mestni park v nekaj dneh polno znamenitosti, ki si jih je bilo vredno ogledati. Za odličen uspeh je poskrbela prekrasno vreme in prireditve je društvoma navrgla čisti dobiček v višini 2000 K.

Dva izmed najvidnejših eksponentov nemške nacionalistične politike sta bili društvi Südmarka in Schulverein, kar je 3. septembra 1894 nazorno zapisal Raisp.

15. avgust

Sredi mladosti je preminil sin ptujskega podžupana Kaiserja, Franc Kaiser mlajši. Ko se je na Vičavi kopal, je utonil in ga kljub vnetemu iskanju vojakov pontonirjev in varnostnih stražarjev še vedno niso našli.

1904 je mestna župnija sv. Jurija občini predlagala nov pokopališki red, ki ga mestni svet ni potrdil. Leta 1906 je proš izdal dvojezični pokopališki red, ki ga mestni svet ponovno ni potrdil. Proš Fleck je nato v ostrem tonu zapisal: "Zahteva mestnega sveta, da mora biti pokopališki red samo v nemščini, pa je že višek in izgleda le nekoliko preveč nemško nacionalno."

20. avgust

Pod delavnico južne železnice so zgradili 6 družinskih delavskih hiš. Namenjene so delavcem Železniških delavnic, da bi imeli do svojega dela blizu. Prav zanimivo je, da je družba Južne železnice nasprotovala gradnji hiš, ki jih je dal zgraditi župan Ornig. Železniška družba pa mu je pri tem postavljala velike prepreke.

Župan Ornig je svoj položaj dobro vnovčil, saj je bilo zemljišče, na katerem so se zgradile

delavske hiše, njegovo. Ker je bilo za gradnjo neprimerno, močvirno, projekti pa slabi, je družba Južne železnice gradnji nasprotovala. Ko so bile hiše zgrajene, je vseh 6 železničarjev vložilo tožbe zaradi pomanjkljivosti. Tožbe so se vlekle tja do leta 1911.

23. avgust

Protest učiteljev deklishe šole proti prestavitvi ravnatelja Löbla. V 8. številki Štajerskega šolskega in učiteljskega časopisa je bil 8. avgusta 1904 objavljen članek z naslovom Ali je definitivna nastavitev tudi varna nastavitev? To vprašanje so si postavili zaposleni, ki so odstavljenemu ravnatelju pripravili poslovilno valetu, ki je izzvenela z vso grenkobo krivice. Vsi učitelji so nadvse cenili direktorja in njegova priljubljenost kaže, kako jih je odstavitev presenetila, kot iz vedrega neba. Vsi starši, ki pošiljajo deklice v njihovo šolo, so zgroženi in so zbrali več kot 100 protestnih podpisov. Vsi se zavedajo, da učne ustanove na Ptuju zaradi samovolje šolskega sveta ne morejo postati čebeljak, v katerega bodo učitelji prileteli in odleteli, kakor bo oblasti drago. *Nemška stran je s svojimi sovražniki poračunala, pa čeprav so bili uspešni, priljubljeni in odlični delavci, kakor je to bilo v primeru direktorja Löbla, ki ga je kronist še 3. maja povzdigoval v nebesa in hvalil njegovo delo. Raznarodovalna politika se je najlažje izvajala preko šole in njenega najvišjega organa – šolskega sveta. Zato je bil odstranjen vsakdo, ki se ni strinjal z njihovim delom.*

2. september

Dr. Anton Brumen – Slovenec, advokat in znana ptujška osebnost – je tožil župana Orniga in delo mestnega sveta ter delo varnostne straže pri nekorektnem postopanju pri plačevanju zaostankov na bolniški blagajni, ki so mu ga prizadejali in izvedli na neprimeren način ter ga napadli. Obtožil jih je, da so prekoračili upravna pooblastila. Tožbo je izgubil in je bil obsojen na 14-dnevno zaporno kazen, poostreno z dvema dnevnima posta. Brumen se je pritožil na sodbo še v Maribor na državno sodišče, ki je prvostopenjsko sodbo potrdilo. Poskusil je s pritožbo na cesarja, da bi se zaporna kazen spremenila v denarno, pa mu je bila prav tako zavrnjena. Nato se je obrnil na

mestni svet, naj odstopi, vendar je ta na javni seji razložil, da je Brumen znan kot človek, ki sovraži in ščuva proti nemškemu meščanom, da daje potuho slovenskemu kmečkemu ljudstvu, da je že večkrat moral plačati denarne kazni zaradi odnosa do Nemcev. Zato je čas, ko so zapisali: "Brumen muß also brummen!" Brumen naj torej svoje odbrunda!

Že sam zapis na začetku, da je Brumen Slovenec, jasno nakaže stališče pisca. Kot zaveden borec za slovenske pravice je imel dr. Brumen mnogo težav. To leto je Narodna čitalnica Ptuj, ki jo je zastopal Brumen, bila boj za gostilniško koncesijo v Narodnem domu.

1. september

V gostilni na Novem svetu je v lepo okrašeni dvorani prejel odlikovanje ptujski okrajni žandarmerijski stražnik Franc Franz. Dobil je zlato značko, ki mu jo je izročil okrajni glavar Underrain. Vinarska zadruga je 1902. kupila od Kravagna nepremičnine in hišo (gostilno Novi svet), kjer je bila dolgoletna gostilniška koncesija. Ker je bila občina Krčevina leta 1904 s posebnim deželnim zakonom priključena v Mestno občino Ptuj in sta tako nova vojašnica in gostilna Novi svet spadali v mesto, je morala zadruga prositi za razširitev dejavnosti.

18. september

Končna ureditev in zmožnost delovanja Nemškega študentskega doma in deklishega doma. Zapis o gradnji in naporih za oba nemška domova, ki je v tem letu končan.

Dijaški dom je 1904. dobil športno igrišče ob Dravi za železniškim mostom. Za deški in dekliski dijaški dom so 1904. dali izdelati reklamni prospekt.

10. oktober

Končno so našli telo poleti utopljenega Franca Kaiserja ml., ki ga je naplavilo šele sedaj zaradi visoke vode.

12. oktober

V mestu je bila odprta nova Parna pralnica. Tudi ta je rezultat dela neutrudnega župana Orniga. *V pralnici je občina zaposlila blagajničarko. Pralnica nekaj časa ni mogla delovati, ker so "županovi izvajalci" nestrokovno vgradili parni stroj Klimax.*

(se nadaljuje)

Marija Hernja Masten

Osojnikova 9, 2250 Ptuj, Slovenija
tel. 02 780 55 40, e-mail cidcid.si

MESEČNI PROGRAM – APRIL 2004

petek, 2. april, ob 18. uri

Potopisno predavanje o Tibetu in tibetanskem budizmu
Predava Žare Guzej

sobota, 3. april, ob 10. uri

Ustvarjalna delavnica POSLIKAVA PIRHOV
Delavnico vodi Natalija Resnik Gavez.

sreda, 7. april, ob 18. uri

Potopisno predavanje Tadeje Bečaj in Tine Cigler
JAMAJKA

petek, 9. april, ob 19. uri

PREDSTAVITEV PODVODNIH SLIK JADRANA
Mag. Borut Furlan iz Ljubljane

(v sodelovanju s Potapljaškim društvom Poetovio Ptuj)

sreda, 14. april, ob 18. uri

Literarni večer z
JOSIPOM OSTLJEM

petek, 16. april, ob 20. uri

JAZZ KONCERT MEDNARODNE ZASEDBE
SAMO ŠALAMON SEXTET, feat. DAVE BINNEY

Dave Binney – alt in sopran saksofon
Kyle Gregory – trobenta, piccolo trobenta
Achille Succi – bas klarinet, alt saksofon

Samo Šalamon – kitara

Paulino Dalla Porta – kontrabas

Zlatko Kaučič – bobni

Tokrat izjemoma vstopnina zaradi izjemnega zanimanja in omejenega prostora! Cena vstopnic 1500 SIT, predprodaja v CID.

sreda, 21. april, ob 18. uri

ODPRTJE RAZSTAVE LIKOVNIH IZDELKOV
UČENCEV OŠ MLADIK

petek, 23. april, ob 11. uri

REGIJSKA PRIREDITEV "EVROPA V ŠOLI"

Zaključek natečaja "Evropa skozi kulturo in šport".

petek, 23. april, ob 21. uri

ROCK KONCERT
NEVERLOST

Mlada ptujška skupina se predstavlja prvič!

V ponedeljek, 26. aprila, bo CID zaprt!

V CID potekajo tudi različne oblike neformalnega izobraževanja: tečaj kitare, začetni in nadaljevalni tečaj znakovnega jezika gluhih, novinarska skupina, aerobika, tečaj risanja, tečaj kaligrafije.

Informacije o BIOkibernetskem poligonu CID in BIOTEhnologiji G-ALFA ter preizkus poligona – vsak petek od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 13. ure.

MODROST MESECA

Dve poti

Vstopajte skozi ozka vrata, kajti široka so vrata in prostorna je pot, ki vodi v pogubo in veliko jih hodi po njej.

Kako ozka so vrata in tesna je pot, ki vodi v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo!

(Matej 7, 13-14)

INFORMACIJE IZ PRVE ROKE NA PREDSTAVITVI FAKULTET V SREDNJEŠOLSKEM CENTRU PTUJ

Kje je najcenejše pivo v Ljubljani in kateri izpiti so najtežji?

Prvi vpisni rok je že za letošnjimi maturanti; informacije o fakultetah in študijskih programih jih je mnogo poiskalo na internetnih straneh, večina pa je svojo radovednost potešila kar na informativnih dnevih, kjer so bodoče študente zasipali s številnimi brošuricami in letaki, polnimi bolj ali manj zanimivih podatkov, ki o sami fakulteti ne povedo pravzaprav nič.

Vsaj ne pretirano koristnega. Vsi bodoči bruci in brucke, ki imajo to srečo, da morda poznajo kakšnega že prekaljenega študenta, lahko dobijo take informacije s prve roke – in te so včasih tudi najbolj zaželeni. Tik pred zdajci (vsaj za maturante – zadnji rok za oddajo prve vpisnice je bil 8. marec), je v soboto, 28. februarja, v prostorih ptujskega srednješolskega centra potekala kratka predstavitev fakultet, ki jo je orga-

niziral Mladinski svet Mestne občine Ptuj. "Ideja, o predstavitvi fakultet izključno s strani študentov se je porodila že lani, vendar zaradi pomanjkanja časa, projekta žal nismo mogli izvesti. Letos smo tako malce pohiteli in se odločili, da bomo projekt izpeljali tudi naslednje leto, vendar nekoliko prej – v začetku februarja, torej pred samimi informativnimi dnevi, ki potekajo v okviru fakultet," nam je povedala Mirjana Nenad, vodja projekta. V zaodru sred-

Voditeljica projekta Mirjana Nenad obljublja, da bo drugo leto predstavitev fakultet za ptujske dijake še pred informativnimi dnevi. **Foto: Rok Lončarič – Bato**

nješolskega centra so se tako zbrali številni študentje sociologije, medicine, filozofije, slovenščine, gradbeništva, novinarstva in še bi lahko naštevati. Predstavili so tudi delovanje številnih študentskih organizacij in posredovali informacije, ki jih ne najdeš na

nobeni spletni strani. Kje je najcenejše pivo v Ljubljani, kakšno je vzdušje na Pedagoški šoli v Mariboru, zakaj so študentje, ki živijo v študentskem domu, edini "pravi" študentje, kateri izpiti so najtežji in zakaj študira povprečen slovenski študent najmanj 7 let.

Dijakov je bilo sicer presenetljivo malo; ptujski gimnazijci zaradi slabe informiranosti niso bili niti obveščeni, toda dijaki srednješolskega centra so kljub vabilom očitno prespali tisto sobotno jutro. Pohvala vsem študentom: čeprav ni bila na kocki njihova nadaljnja življenjska pot, so se za dobrobit drugih skobacali iz postelje. Morda ne bi bilo slabo, če bi podobno naredili tudi dijaki – pa čeprav bi to storili le zase.

Anja Vičar

KOLNKIŠTA / RETROSPEKTIVA FILMOV CLINTA EASTWOODA

Clint, kralj Hollywooda

Klub ptujskih študentov organizira že sedmo retrospektivo ključnih ustvarjalcev v zgodovini sedme umetnosti. Rdeča nit tokratne bo Clint Eastwood, vsestranski čudežni mož Hollywooda. Njegove neizčrpne igralske in režiserske talente bomo spoznavali vsako nedeljo od 4. aprila do 23. maja ob 21. uri v Kolnkšti.

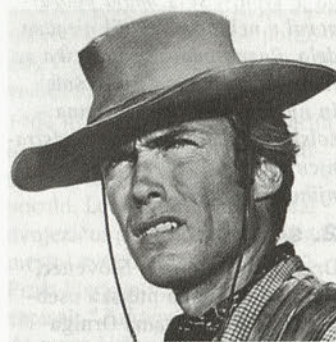
Če so bili akterji dosedanjih retrospektiv Kolnkštinoga filmskega krožka veliki režiserji (spoznali smo že opuse Kubricka, Hitchcocka, Lyncha, Herzoga, Kieslowskega in Godarda), bi bil takšen pristop k tokratni povsem neustrezen. Clint Eastwood je namreč ena redkih filmskih osebnosti, ki so neizbrisni pečat pustile tako pred kamero kot za njo. Kariera čednega mladeniča se je začela v sredini petdesetih s povsem nepomembnimi pojavljanji v nizkoproročunskih grozljivkah in oglasih. Občinstvo ga je opazilo šele nekaj let pozneje v priljubljeni kavbojski televizijski seriji *Rawhide*, v kateri je z vlogo Rowdyja Yatesa povsem zasenčil glavnega igralca Erica Fleminga. Serija je trajala sedem let in je

mlademu Clintu pomenila dragoceno redno zaposlitev, vendar pa ga je, kot je priznal kasneje, pošteno dolgočasila. Potem je prišlo eno najbolj prelomnih let v zgodovini svetovnega filma: 1964. Italijanskemu režiserju *Sergiu Leoneju* proračun ni dopuščal, da bi v glavno vlogo v svojem novem projektu zasedel predvidenega *Jamesa Coburna*, zato je tvegala in najel cenejšega Clint. To se je kmalu izkazalo kot eno najbolj uspešnih srečanj v filmski zgodovini, podobno tistemu med *Wernerjem Herzogom* in *Klausom Kinskim*. Ko se je projektu pridružil še genialni skladatelj *Ennio Morricone*, je nastala sinergija, ki je za vedno pretresla številne filmske koncepte. Hollywoodski vestern je bil sredi

šestdesetih že dolgo v zatonu, nastajali so le še klišejski obrtniški izdelki. Nenadoma pa je, presenetljivo, žanru vdihnila novo življenje italijanska kinematografija.

Če je Clint med zvezde ponesla *Leonejeva Dolarska trilogija*, ga je med superzvezde izstrelil *Sieglov Umazani Harry*. Vloga možatega skuliranca, izhajajočega iz delavskega razreda, ki v boju za pravico bolj upošteva lastno intuicijo kot družbene norme, je bila Clintu pisana na kožo, hkrati pa je spretno pihala na dušo filmskemu občinstvu.

Clint je nekako v istem času začutil tudi poklicanost na režiserski stol in vse do danes ni nehal presenečati s presežki (in/ali kršitvami) različnih žanrov. Njegov režijski prvenec *"Daj Misty zame"* je bil psihološki triler, od takrat pa spretno pluje po vodah vesterinov, policijskih filmov, družinskih dram, komedij, romantičnih ljubezenskih zgodb, biografskih filmov in celo dokumentarcev. Clint Eastwood je eden zadnjih

filmskih velikanov starega kova, saj ga bolj kot težnja k avtorskem nastopu odlikujejo izjemen talent, popolno poznavanje vseh razsežnosti filmskega ustvarjanja in brezkompromisno delo, pa naj nastopa v vlogi režiserja, igralca, producenta ali skladatelja filmske glasbe. Da naše poznavanje genijevega opusa ne bo ostalo omejeno na z oskarjem nagrajeni film *Neoprosčeno* in druge največje uspešnice, kot so *Najini mostovi*, *Vesoljski kavboji* in *Skrivnostna reka*, bomo šli v Kolnkšto. Vstopnine ni.

Nina Milošič

Po Kataleninih (Z)godbah še Babje leto

Po letu in pol se zasedba Katalena vrača na Ptuj. Tokrat s predstavitvijo novega albuma *Babje leto*, ki je bil posnet v prvi polovici januarja v pičlih treh dneh v slovenjegraškem studio Melopoja in bo predstavljen 17. aprila 2004 v Mestnem gledališču Ptuj.

Skupina Katalena se ukvarja z ljudsko glasbeno zapuščino slovenskega prostora, ki jo prireja in izvaja na lasten način. Temeljna predpostavka delovanja zasedbe je vera v brezčasnost ljudske glasbe, ki je po mnenju članov še vedno del mladega človeka, in to ne kot mrtev ostanek, ampak kot vitalno izročilo. Cilj *Katalene* je oživiti to vitalno izročilo, mu vdihniti nove energije, ga potegniti iz zaprašene narodove podzavesti in ga obelodaniti na čim bolj sproščen in neobremenjen način. Ob vsem tem pa se ne smemo ozirati na fevdalizacijo glasbe in na ozkost glasbenih smeri. V okviru prirejanja materiala je dovoljeno tako rekoč vse.

Kljub svoji mladosti – skupina je aktivna šele dobri dve leti – je *Katalena* že uveljavljeno ime v slovenskem glasbenem prostoru. Po izdaji prve velike plošče z naslovom *(Z)godbe*, ki je izšla konec decembra 2002 pri Založbi kaset in plošč RTV Slovenija pod taktirko znanega producenta *Janeza Križaja*, se je za Kataleno odprl nov medijski list v slovenskem glasbenem pros-

toru. Koncertirali so domala na vseh vidnejših slovenskih festivalih, prireditvah in lokacijah. Katalena je gostovala tudi v oddaji Jureta Longyke *Izštekani* ter posnela tri videospote: *Da göra ta škarbinina*, *Dober večer mamica* in *Katalena*. Album *(Z)godbe* je bil deležen izredno pozitivnih kritik in ocen, med drugim pa so številne skladbe postale skladbe tedna na znanih radijskih postajah.

Prepoznavni člani zasedbe Katalena so: Robert Rebolj na bobnih, Tibor Mihelič na bas kitari, Polona Janežič dominira za klaviaturami in skrbi za spremljevalne vokale.

Idejni vodja zasedbe **Boštjan Narat** preigrava na električni in akustični kitari, električni mandolini ter prispeva spremljevalne vokale, mojster pihal **Boštjan Gombač** igra na klarinet, flavte, tolkala in je prav tako spremljevalni vokal, skupino pa sestavlja tudi odlična, prepoznavna in vedno energijsko polna vokalistka **Vesna Zornik**.

Po koncertno intenzivnem poletju ene najboljših etno zasedb pri nas je bila lanska jesen

predvsem v znamenju priprav na snemanje že omenjenega novega albuma z naslovom *Babje leto* – kot sinonimom za indijansko poletje oziroma poletje, ki se zavleče v jesen.

Album *Babje leto* bo izšel aprila, 13. maja, pa bo Katalena skupaj s skupino Terra Folk nastopila v ljubljanskih Križankah. Sicer se v predvidoma koncertno ponovno pestrem poletju 2004 obeta tudi nekaj nastopov na festivalih v tujini (Madžarska – v maju, Hrvaška, Avstrija itN.) in jesenski samostojni koncert v

Cankarjevem domu.

Koncert na Ptuj bo torej svojevrstna premiera novega albuma in najverjetneje uvod v vnovičen pohod Katalene na sam vrh slovenskega glasbenega dogajanja, ki ga bo pisalo tekoče leto. Novo energijo, novo ljudsko glasbo v pisanih, simpatičnih in glasbeno dovršenih preobekah ter še kaj lahko pričakujemo na koncertu, ki ga organizira KPŠ v soboto, 17. aprila, ob 21. uri v Mestnem gledališču Ptuj.

Mojca Zupanič

Brazilski jazz v Mestnem gledališču Ptuj

Prvo aprilsko soboto bo Klub ptujskih študentov gostil v Mestnem gledališču zasedbo *Bossa de novo*, tako rekoč edino slovensko zasedbo, ki se ukvarja z izvajanjem rahločutnih brazilskih ritmov.

Bossa de novo je komorna jazzovska skupina. V ospredju njenega zanimanja je baladni jazz, bolj znan kot *bossa nova*, ki jo skupina v portugalščini, angleščini in slovenščini predstavlja slovenskemu občinstvu. Poleg obdelav skladb najbolj reprezentativnih brazilskih skladateljev (*Tom Jobim*, *Caetano Veloso*, *Dorival Caymmi*, *Ary Barroso*) skupina v to spe-

cifično ritmiko in harmonije prireja tudi druge glasbene zvrsti, npr. jazzovske standarde in popevke. Zasedba je spremljiva in se po eni strani prilagaja sprotnim koncertnim potrebam, po drugi pa razpoložljivosti vrhunskih slovenskih jazzovskih glasbenikov, ki v njej sodelujejo. *Bossa de novo* sestavljajo: *Primož Vitez*, vokal; *Aljoša Kosor*, kitara; *Marko*

Gregorič; kontrabas, *Blaž Celarec*, tolkala, ter posebni in stalni gosti *Mateja Starič*, vokal; *Igor Leonardi*, kitara; *Nika Perunović*, vokal; *Drago Ivanuša*, harmonika; *Jackie Marshall*, vokal, itd. Gre torej za nekakšen konglomerat izvrstnih slovenskih in tujih glasbenikov.

Bossa de novo prav zdaj pripravlja ploščo z mednarodno zasedbo, ki je začela nastajati februarja 2003 v Riu de Janeiru v sodelovanju z znanim brazilskim kitaristom *Williamom Pereiro* in bo predvidoma

posneta v studiu in na koncertnih nastopih v tem letu (med drugim tudi na Ptuj). Koncerta polnega rahločutnosti, igrivosti, čudovitih harmonij, ki razveselijo duha, vsekakor ne gre zamuditi. Sploh pa, ker gre za vrhunsko zasedbo in glasbeno zvrst, ki je pri nas nimamo priložnosti slišati mnogokrat. Hkrati pa koncert zasedbe *Bossa de novo* predstavlja enega izmed vrhuncev glasbenih dogodkov, ki se bodo zvrstili spomladi v organizaciji Kluba ptujskih študentov.

Mojca Zupanič

Prireditve ob vstopu Ptuja v Evropsko unijo

Prireditve ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo (ali zvezo, kakor želite) se bodo odvijale prav v vsaki občini. Še posebej slovesno bo v Gornji Radgoni in v Novi Gorici. Čeprav Ptuj ne leži ob meji z nobeno drugo državo, se mesto prav tako pripravlja na ta pomemben korak.

Dogajanja bodo potekala kar cel mesec. To pomeni, od 16. aprila, ob otvoritvi Dobrot slovenskih kmetij, do 16. maja, ko bo triatlon. Vrhunec vsega dogajanja bo seveda 1. maja. Tega dne, ob 9. uri in pol, bo slovesno dviganje zastav pred Mestno hišo in igranje himen (slovenske in evropske), govor župana in plesne točke. Dogajanje pa bo popestril še pevski zbor Gimnazije Ptuj. Nato se bo vse skupaj preselilo na zelenico blizu podvoza, kjer bomo skupaj odprli "Ptujski Evro-park". Na zelenici bo posajenih nad pet tisoč sadik, ki bodo urejene v obliki zastave EU, grba Ptuja in slovenskega grba, na drogovih bodo plapolale zastave 25 držav članic Unije. Najpoznejše ob 11. uri se bodo začele športne prireditve, namenjene vsem obiskovalcem. Tek do Rance, čolni in kajaki na Ranci, planinski pohod zgodaj zjutraj. Našteti je le nekaj prireditev iz pestrega športnega dogajanja, ki bo tra-

jalo dolgo v noč.

Razen 1. maja bodo potekale prireditve cel mesec, začele pa se bodo, kot že omenjeno, 16. aprila z otvoritvijo Dobrot slovenskih kmetij. Zakaj prav ta dan? Zaradi tradicionalnega pomena, ki si ga je ta dogodek pridobil skozi vsa leta in zaradi mednarodne zasedbe. Letos se bodo v minoritskem samostanu predstavili pokrajini Štajerska in Koroška iz Avstrije ter Francozi iz pobratenega mesta Saint-Cyr-sur-Loire. Francozi bodo s seboj pripeljali izdelke, ki so posebej značilni za pokrajino Touraine, kjer se mesto nahaja, predstavili pa bodo tudi zgodovino svojega mesta v knjižnici Ivana Potrča na Ptujju že v četrtek, 25. aprila, in novejšo mesto ali "Mesto danes" v Galeriji Magistrat, v petek, 16. aprila, ob 9. uri.

Ptuj se bo predstavil tudi na mednarodni prireditvi v partnerskem mestu Burghausen v

Nemčiji, od 23. do 30. aprila. Prireditev "Landesgartenschau" bo potekala vse tja do oktobra. Pričakujejo najmanj 1 milijon obiskovalcev. To je razstava, na kateri bo predstavljeno le mesto in njegova okolica. Burghausen je bil izbran za izvedbo tega projekta že pred petimi leti. V tem času so nare-

dili načrt, zbrali sredstva in uskladjali spremljajoči kulturni program. Veliko novega je bilo zgrajenega v ta namen, urejene so bile številne zelene površine, v teh dnevih pa zaključujejo logistično podporo in delo vseh ostalih izvajalcev.

Tanja Ostrman Renault

Večer s Srečkom Kosovelom v Kolnkišti

semnajstega marca bi praznoval stoti rojstni dan pesnik Srečko Kosovel. Z manjšo zamudo se bomo spomnili najmlajšega med velikimi slovenskimi pesniki tudi v Kolnkišti: v petek, 2. aprila, ob 20. uri. Gostili bomo pisateljico Erico Johnson Debeljak, ki bo predstavila knjigo o Srečko Kosovelu *Pesnik in jaz*, ter pisatelja in glasbenika Matjaža Pikala, ki bo interpretiral Kosovelove pesmi ob igranju harmonike.

Po literarnem večeru bo še koncert rock skupine, ki je uglasbila Kosovelove pesmi. Vse to organizira Klub ptujskih študentov.

Srečka Kosovela se spomnimo še iz šolskih beril, ko ga je marsikdo izbral za svojega najljubšega slovenskega pesnika. Kljub njegovi zgodnji smrti (umrl je star komaj 22 let) je njegova pesniška zapuščina nenavadno bogata: od čustvenih lirskih pesmi o Krasu do vizionarskih ekspresionističnih pesmi, ki vsebujejo pogosto hudo družbeno kritiko (ki se po ponovnem branju izkaže za nenavadno aktualno še danes), pa do avantgardističnih konsov, ki so bili navdih še pesniški generaciji, ki je nastopila konec šestdesetih let. Pesnik zaradi zgodnje smrti ni doživel svoje prve pesniške zbirke, danes pa je njegova poezija doživela že mnoge knjižne izdaje in je bila prevedena v mnoge svetovne jezike. Stoletnica Kosovelovega rojstva je odličen čas, da se še enkrat potopimo v njegovo poezijo in jo morda doživimo na nov način. Nov in svež pogled na poezijo in življenje Srečka Kosovela prinaša tudi knjiga Eric Johnson Debeljak,

pri čemer je še posebej zanimivo, da o Kosovelu, tipično slovenski literarni ikoni, piše prav Američanka, naturalizirana v Sloveniji. Knjiga *Pesnik in jaz* je svojevrstna poetična biografija pesnika, ki skozi občutljivo, inteligentno in stilistično izbrušeno pisavo razkriva značilne postaje na njegovi kratki življenjski poti. Erica Johnson Debeljak se je z odmevno knjigo *Tujka v hiši domačinov* in komentatorsko vlogo v množičnih medijih na Slovenskem že uveljavila in predstavlja svojevrstno noviteto v sodobni slovenski esejistiki. Tudi drugega gosta Kolnkište verjetno ni treba posebej predstavljati. Matjaž Pikalo pravi, da je ob pisanju počel že marsikaj: nastopal v cirkusu, bil vzgojitelj v vrtcu, urednikoval v literarni založbi, igral v glasbeni skupini, nastopal v oglasih, v filmih in študiral. V petek, 2. aprila, nas bo popeljal s svojo harmoniko po vijugavih kraških stezicah Kosovelovih verzov. Tudi vi ste vljudno vabljeni na druženje s Srečkom Kosovelom. Za vse ljubitelje Kosovelove poezije je vstop prost!

Jelka Ciglenečki

Ptuj in Gradec skupaj?

Župan dr. Štefan Čelan se je 3. marca odzval povabilu župana avstrijskega Gradca. Štiridesetletni mag. Siegfried Nagel mestu županje šele leto dni. Prav lani je bil Gradec evropska kulturna prestolnica in v ta namen je bilo zgrajenega marsikaj novega, kot recimo »otok« na reki Muri in Kunsthaus ali Hiša umetnosti, ki je čudovit dokaz, da moderna arhitektura lahko odlično dopolni izgled starega mesta.

Prav tako je bilo prenovljenih veliko pročelij hiš, številna dvorišča so dobila novi namen (in s tem tudi pomen), mesto je zaživelo na nekoliko drugačen način.

Župana sta se pogovarjala o možnostih sodelovanja obeh mest v prihodnje. Že dejstvo, da sta Ptuj in Gradec štajerski mesti, nudi ogromno priložnosti za srečevanje in izmenjavo

dobre prakse ter oblikovanje skupnih projektov na meddržavni in evropski ravni. Povezava šol in različnih institucij je v bistvu samo še vprašanje časa. Tudi na področju turizma bi se dalo marsikaj narediti in povezati vinske ceste, cesto jabolk morda speljati do sem. In zakaj ne bi razmišljali o cesti »kulture«?

Tanja Ostrman Renault

Tekmovanje Rad igram nogomet ima vse več privržencev

Tekmovanje najmlajših nogometašev podpira Zavod za šport Republike Slovenije in je letos potekalo že petič. V sezoni 1999/2000 se je merjenja moči v starostni kategoriji U-10 udeležilo 450 otrok.

Naslednja leta se je zanimanje za tovrstno tekmovanje še povečalo. In kako je bilo letos? Nogometni evforiji med mladimi, kot kaže, ni videti konca. V letošnji sezoni je namreč nogometno znanje prikazalo rekordno število udeležencev – kar 35 tisoč jih je brcalo po vsej Sloveniji.

Tudi kakovost tekmovanj je iz leta v leto boljša, zato so zaslužni mladi nogometaši, njihovi trenerji, klubski funkcionarji, številni požrtvovalni organizatorji, sodniki in starši. Brez njih tekmovanja Rad igram nogomet ne bi bilo. "Tekmovanje je namenjeno našim otrokom. Odgovorni si prizadevajo, da bi se otroci na igrišču in ob njem predvsem zabavali, spoznavali ter si nabirali prepotrebne izkušnje, poudarja tehnični vodja ekipe U-10 Boris Goričan, ki je zraven že od vsega začetka", in dodaja, "pohvalno je, da je Nogometna zveza Slovenije povabila k sodelovanju tudi osnovne šole, s čimer so dali priložnost tudi vsem tistim mladim nogometnim talentom, ki nimajo možnosti klubskega delovanja. Kategorijama U-8 in U-10 so se pridružile U-12,

U-14 in U-14 pri dekletih. Poleg igranja nogometa so mladim omogočili razvijanje še drugih kreativnih sposobnosti. Zanje so organizirali še dodatne športne vsebine."

Tudi nagrade, ki jih prejmejo zmagovalne ekipe, so lepe, zagotovo pa dovolj privlačne, da bo prireditev Rad igram nogomet v Sloveniji kmalu najbolj priljubljena med vsemi tekmovanji mladih.

Nogometna akademija Ptuj v finalu tekmovanja Rad igram nogomet

Šenčur pri Kranju – Nogometna akademija Ptuj, ki deluje v okviru NK Kumho Drava, je bila udeleženka letošnjega finalnega turnirja v malem nogometu za najmlajše kategorije U-8 in U-10 v okviru akcije Rad igram nogomet. Mladi nogometaši so se dobro počutili na Gorenjskem v športni lepotici Osnovne šole Šenčur pri Kranju, številni gledalci pa so lahko uživali v nogometnih veščinah nadebudnežev.

Pot do finala je bila dolga in naporna, saj so morali mladi

Nogometna akademija Ptuj U-8, finalisti državnega prvenstva. Foto: Luka Lenartič

nogometaši premagati tekmece na nivoju Medobčinske nogometne zveze Ptuj in regije SV Slovenije.

Ptujčani so z igrami dokazali, da gre za uigrano in kakovostno ekipo, ki se ni naključno uvrstila v finale državnega prvenstva. Navdušili so z domiselno igro, dobro organizirano obrambo in s sodobnim pristopom. Pokazali so izredno homogenost, disciplino in učinkovitost. Od sebe so dali maksimum borbenosti in zbranosti v igri, predvsem pa potrdili, kakšno srce morajo imeti športniki.

Vsi udeleženci in spremljevalci so dolžni upoštevati napotilo, da gre za tekmovanje dečkov do 10. leta starosti, kjer tekmovalni uspeh nikakor ne sme biti v ospredju, saj otroci šele spoznavajo prve nogometne korake, pravi pristop in odnos ter spoštovanje do vseh akterjev nogometne igre, predvsem do tekmecev, ki morajo otrokom postati in ostati prijatelji ne glede na rezultate srečanj. Za ta odmevni dosežek ima med ostalimi največ zaslug trener Miran Klajderič. Starši otrok so se mu ob odhodu v drugo športno sredino zahvalili za uspešno delo z mladimi.

Rezultati Ptujčanov:
Starostna kategorija U-10 (A)

Nog. akademija Ptuj – Verzej 0 : 4, HIT Nova Gorica – Nog. akademija Ptuj 1 : 0, Nog. akademija Ptuj – Idrija 0 : 2; za tretje mesto: Nog. akademija Ptuj – HIT Nova Gorica 2 : 2, po streljanju šestmetrovk 5 : 4.

Starostna kategorija U-10 (B)

Nog. Akademija Ptuj – Verzej 0 : 0, HIT Nova Gorica – Nog. Akademija Ptuj 4 : 0, Nog. Akademija Ptuj – Idrija 1 : 1.

Nogometna akademija Ptuj: Dalen DABIČ, Matija GORIČAN, Luka ZEMLJARIČ, Niko STRELEC, Denis PERGER, David VERDENIK, Rok KAJZER; Blaž PONGRAC, Tomaž BEZJAK, Tomaž ZOREC, Matej KOLEDNIK, Nejc KLEMENC, Alen HLIŠ, Alen KRAJNC in Nik VELIČKOVIČ. Trener: Miran KLAJDERIČ.

Letos je NZ Slovenije povabila na finalno tekmovanje U-10 tudi zmagovalce Medobčinskih nogometnih zvez v tekmovanju U-8. Za Nog. Akademijo U-8, ki je uspešno nastopila, so pod vodstvom trenerja Roberta Hojnika igrali naslednji igralci: Miha Tetičkovič, Žan Megla, Amadej Rosič, Tomaž Rakuš, Dominik Korpič, Marko Pajnik, Blaž Pintarič, Žiga Šoštarič, Matic Vrbanec, Matic Stajanko in Toni Rogina.

Ivo Kornik

Nogometna akademija Ptuj U-10 med najboljšimi v državi. Foto: Luka Lenartič

FINALE DRŽAVNEGA PRVENSTVA SREDNJIH ŠOL V MALEM NOGOMETU ZA DIJAKE

Fortuna se je globoko priklonila gostom

Malonogmetaši Ekonomske šole Ptuj so tretjič (1996, 1998, 2004) nastopili v finalu državnega prvenstva za srednješolce, kar je vsekakor imeniten dosežek. Pod dirigentsko palico Dušana Majcenoviča so končali na začelju, čeprav bi lahko bili z več športne sreče povsem pri vrhu.

Prireditveni odbor Ekonomske šole Ptuj z ravnateljico **Branko Kampl Regvat** na čelu s profesorji športne vzgoje **Damijanom Samojlenkom**, **Jakobom Rajhom**, **Gorazdom Rajherjem** ter vodjo AV-studija **Milanom Potočnikom**, ki so imeli v rokah vse organizacijske niti finala državnega prvenstva srednjih šol v malem nogometu za dijake, si je v četrtek, 4. marca, ko je bila prireditev končana, oddahnil. Za njimi je bilo več tednov trajajoče naporno, a zanesenjaško delo. Vanj je vsak posameznik vtikal del sebe in svojega spoštovanja do športa mladih. Iskrene čestitke aktivnih udeležencev – nogometišev, njihovih mentorjev in priznanih mož stroke – za odlično organizacijo ter izvedbo prvenstva so za vodstvo največja nagrada za vložen trud.

Južnoameriško razpoloženje na tribunah

Na prizorišču kljub hladnemu vremenu vroč sprejem. Ob 10. uri v dvorani Center ni bilo mirnega koticčka. Množica je vzdušje še razvnela z navijaškimi pripomočki, klubskimi zastavami, transparenti ... Razpoloženje na prepolnih tribunah (dogajanje je izmenoma spremljalo vsaj 2000 mladih) je bilo razgibano, fair, športno z vseh strani, tisto pravo – srednješolsko, po katerem je to elitno tekmovanje že dolgo vrsto let pojem nogometnega Ptuja. Moto športnega navijačja "Vzpodbujaj svoje igralce, pri tem pa spoštuj tudi tekmece" je bil izpolnjen.

Ugledni gostje

Prireditvi je dal poseben pečat tudi obisk predstavnika Ministrstva za šolstvo, znanost in

šport **Janeza Peterlina**, župana MO Ptuj **dr. Štefana Čelana**, direktorja Športnega zavoda Ptuj **Simona Starčka**, predsednika Športne zveze MO Ptuj **Vladimirja Sitarja** in predsednika Odbora za družbene dejavnosti MO Ptuj **Vlada Čuša**.

Slovesna otvoritev tekmovanja

"Ponosni smo, da lahko izpeljemo to odmevno športno prireditev, saj je ena izmed naših strateških usmeritev, da vzpodbujamo šport mladih tako z vidika športne vzgoje kot tudi z načinom življenja in razmišljanja dijakov, profesorjev in vodstva ŠC Ptuj," je zbrane nagovorila Branka Kampl Regvat; to razmišljanje pa je potrdil tudi dr. Štefan Čelan, ki je poudaril, kako velika čast in hkrati obveza je organizacija tekmovanja na tako visoki ravni. "Takšna športna druženja so dobra priložnost za navezovanje osebnih stikov, tistih preprostih človeških, prijateljskih, ki se kdaj pozneje dokažejo kot dragocnost. Seveda je razumljivo, da si bo vsaka ekipa želela priboriti zmago, zato upam, da bo to storila na športen in fair play način," je mlade nagovoril ptujski župan.

V pričakovanju spektakla

Tisti, ki mlade spremljamo na njihovih športnih poteh in številni nogometni navdušenci, smo se tega dogodka v pričakovanju spektakla spet veselili. In prav smo imeli. Finalisti niso razočarali, nasprotno, navdušili so nas. Igralci, ki po večini igrajo v različnih prvoliigaških ali klubih nižjega ranga, so postregli z vsem, kar športni boj lahko ponudi. Negotovost je bila tako kot vselej doslej, poleg tradicionalnega rivalstva,

Finalisti DP v malem nogometu – ekipa Ekonomske šole Ptuj

vnovič največji mik finala. Navdušujoči plesni skupini EŠ Ptuj in glasbeni trio pod vodstvom **Barbare Bezjak** so dodali svoje in avditorij se je tako do vrhunca naužil malonogometnih "vragolij".

Fair play

Nogometiši vseh ekip udeleženk državnega finala so dosledno spoštovali pravila fair playa, ki vključuje tudi načela prijateljstva in igranja v okviru pravega športnega duha.

Ekonomska šola v lepi luči

Največje pozitivno presenečenje finalnega merjenja moči mladih nogometišev je bila izenačenost, v kateri nobena zasedba po kakovosti ni zaostajala.

Ptujčani so bili v najožjem krogu favoritov za kolajne. Njihov optimizem je temeljil predvsem na dobrem voljnem trenutku, odgovorni igri, veliki borbenosti in želji, pa tudi na vodenju ekipe s strani **Dušana Majcenoviča**. Ekonomci so v preveliki želji, da z zmagama skočijo prav na vrh, preprosto pregoreli. Medtem ko je bilo pri "kanarčkih" in Ljubljancih vse podrejeno sistemu, so se gostitelji predstavili kot ekipa sijajnih posameznikov, sposo-

bnih rešiti tekmo v trenutku navdiha. Niso pokazali vseh svojih sposobnosti, saj so se preveč zanašali na svoje tehnično znanje in tradicijo. V odločilnih trenutkih so Ekonomci izkazali preveč slabosti, (pre)velika nihanja, da bi se to ne poznalo na tekmovalnem dosežku. Psihološko niso vzdržali. Škoda, da je ptujске igralce zapustila tudi športna sreča, lahko bi se veselili, a pot do vrha je prepletena tudi z neuspehi in razočaranji.

IZIDI:

Ekonomska šola Ptuj – Srednja ekonomska poslovna šola Koper 1:1 (6:7 po 6 m)

Srednja upravna administrativna šola Ljubljana – Gimnazija Ravne 6:0

Za 3. mesto:

Ekonomska šola Ptuj – Gimnazija Ravne 2:2 (4:5 po 6 m)

Za 1. mesto:

Srednja upravna administrativna šola Ljubljana – Srednja ekonomska poslovna šola Koper 2:7

Končni vrstni red:

1. mesto: Srednja ekonomska poslovna šola Koper

2. mesto: Srednja upravna administrativna šola Ljubljana

3. mesto: Gimnazija Ravne

4. mesto: Ekonomska šola Ptuj
Na veliko zadovoljstvo prav vseh sta nogometno pravico delila Boris Zagoršek in Peter Marinič iz Ptuja.

Ekonomska šola je igrala v zasedbi: Mario Lizzi, Robert Bratkovič, Peter Murko, Andrej Dugolin, Davorin Petrušič, Peter Stanet, Doris Kelenc, Damir Zagoršek, Niko Topolovec, Damir Cingesar, Alen Kokot, Domen Bombek. Trener: Dušan Majcenovič.

Za prikazano so finalisti iz rok ravnateljice šole gostiteljice Branke Kampl Regvat in Janeza

Peterlina prejeli lične pokale, medalje in praktične nagrade agencije Media šport iz Ljubljane in Coca Cole Slovenija.

Povedala sta:

Dušan Majcenovič, EŠ Ptuj: "Naša pričakovanja se žal niso uresničila. DP ima specifično težo, ki jo tekmovalci še kako občutijo. Danes nas noge enostavno niso dovolj ubogale. Fortuna se je globoko priklonila na stran naših gostov. Nesrečna zgodba o naši realizaciji pa postaja že oguljena fraza. Pa vendarle nobenega izgovora, nobenega problema.

Smo na začetju. Zmagal je nogomet."

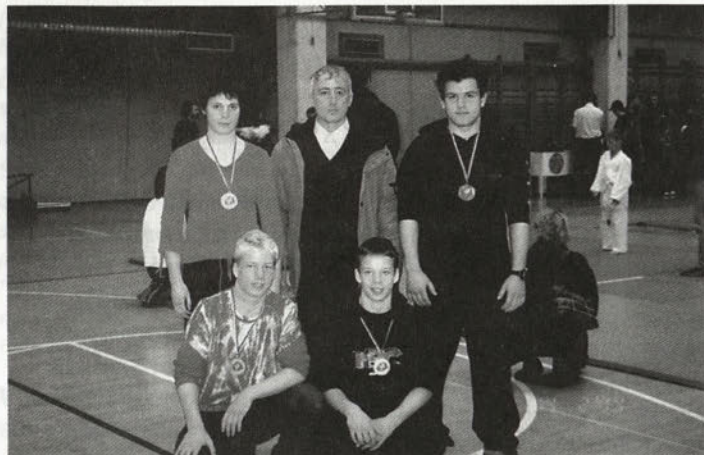
Doris Kelenc, igralec EŠ Ptuj: "Ekipa tokrat ni predstavila svojega pravega značaja. Kljub strahovitemu psihološkemu pritisku smo na začetku odigrali

hrabro in odločno, kar pa žal ni prineslo zelenega uspeha. Treniramo veliko in marljivo, to pa je predpogoj za še uspešnejši jutri. Prepričan sem, da bomo se zmagovali!"

Ivo Kornik

Uspešen štart v novo tekmovalno sezono

Judoisti Judo kluba Drava iz Ptuja so zelo uspešno štartali v novo tekmovalno sezono, potem ko so na uvodnih tekmah v letu 2004 dosegli same odlične rezultate.

Stojijo z leve: Lea Murko, Vlado Čuš – trener in strokovni vodja ekipe, Mitja Jerenko; čepita z leve: Rok Tajhman in Uroš Tajhman.

Med najpomembnejšimi je potrebno izpostaviti osvojitev treh naslovov državnih prvakov v kategoriji kadetov, kjer so novi prvaki postali: **Uroš Tajhman** v kat. do 60 kg, **Rok Tajhman** v kat. do 73 kg in **Lea Murko** v kat. do 70 kg. Vsi trije prvaki ter **Mitja Jerenko**, ki je osvojil tretje mesto v kat. do 90 kg, so potrdili uvrstitev v kadetsko slovensko reprezentanco. Prav tako so naši tekmovalci nastopali na mednarodnem prvenstvu Alpeadria v Italiji, kjer je sodelovalo 16 evropskih držav in skupaj nastopalo nekaj čez 600 tekmovalcev in tekmovalk. Na tem tekmovalstvu je

posebej izstopal Mitja Jerenko, ki je po treh zaporednih zmagah v finalu kategorije do 81 kg s tesnim porazom proti Jouper Andersu iz Danske osvojil odlično 2. mesto. Rok Tajhman je na tem prvenstvu osvojil 3. mesto, Lea Murko, naša edina predstavnica v kategoriji kadetinj, pa je osvojila odlično 2. mesto.

Naše tekmovalce in tekmovalke sedaj čakajo priprave na naslednja velika tekmovalstva, na katerih bodo poskušali izpolniti normo za olimpiado mladih in za kadetsko evropsko prvenstvo.

Sebi Kolednik

ATLETIKA / PIONIRSKO IN ČLANSKO DVORANSKO DRŽAVNO PRVENSTVO

Sandi Kukovec je najhitrejši pionir v Sloveniji

Sčlanskim dvoranskim državnim prvenstvom v Šempetru pri Novi Gorici se je v Sloveniji končala sezona dvoranskih atletskih tekmovalcev. Za najboljše slovenske atlete je sledil vrhunec zimske sezone – dvoransko svetovno prvenstvo, ki je bilo v madžarski prestolnici. Tam smo stiskali pesti za naše tekmovalce in za svetovno rekorderko **Jolando Čepiak**, ki je osvojila srebro.

Članskega prvenstva v Šempetru sta se iz Atletskega kluba Ptuj udeležila povratnik na atletske steze skakalec v višino **Davorin Sluga**, pred dvema letoma udeleženelec mladinskega svetovnega prvenstva na Jamajki, in skakalka v daljino **Nina Kolarič**. Davorin je po več kot enoletni odsotnosti iz atletskih aren na svojem prvem tekmovalstvu v skoku v višino dosegel tretje mesto s preskočenimi 205 centimetri, le drobec pa mu je zmanjkalo na višini 208 centimetrov, s katerim bi zasedel drugo mesto za letos odličnim **Rožletom Prezljem**, ki je postavil slovenski državni rekord s preskočenimi 231 centimetri. Velika želja največjega upa ptujске atletike je poskusiti se v skoku v daljino, kjer je svoj talent izkazal že kot mladinec, ko je postavil ptujski rekord s 731 centimetri. Druga udeleženka na državnem prvenstvu Nina Kolarič po mnenju njenega trenerja **Gorazda Rajherja**, ki je hkrati tudi Slugov trener, ni uspela sestaviti skoka, v katerem bi pokazala svojo pripravljenost in je končala na desetem mestu. Največje presenečenje letošnje zimske sezone pa je **Sandi Kukovec**, ki je na državnem pionirskem prvenstvu v Ljubljani v teku na 60 metrov dosegel prvo mesto z odličnim časom za njegovo starostno kategorijo – 7,45 sekunde. Najhitrejši je bil že v kvalifikacijah s 7,49 sekunde, kjer je nastopilo 40 mladih sprinterjev, v finalu pa je suve-

reno opravil s tekmeči, ki pozimi vadijo v precej boljših razmerah. Njegov trener **Franc Ivančič** že pripravlja program vadbe za mladega atleta, s katerim bo poskušal obdržati primat najboljšega pionirja tudi na prostem. Ostalo zastopstvo ptujskega atletskega kluba je doseglo skromnejše rezultate, kar gre pripisati mladosti, saj bodo imeli pravico nastopa na tem tekmovalstvu tudi prihodnja leta. Za konec pa naj še omenimo, da se ptujski dvoranski atletiki obetajo boljši časi, saj naj bi v okviru obnove in razširitve tribuna na mestnem stadionu zgradili pokrito atletsko stezo s pripadajočimi objekti, ki bodo omogočali kvalitetnejše in kontinuirano vadbo skozi vse leto. Tako bodo ptujski atleti bolje pripravljeni na merjenje moči z drugimi slovenskimi atletskimi centri, ki pokrite objekte že posedujejo in jih s pridom izkoriščajo.

Sporočilo za javnost iz Atletskega kluba Ptuj

JANKO BOHAK, PREJEMNIK POSEBNE NAGRADE MO PTUJ ZA 50 LET DELA
NA PODROČJU ŠPORTA

ŠAH je njegovo življenje

Janko Bohak je dopolnil devetinšestdeset let, to pa so že leta, ki tudi šahiste odrivajo v veltrske kategorije. Zanj to nikakor ne velja. Bohak je eno največjih imen slovenskega šaha v zadnjih desetletjih in Ptujčani se vse premalokrat zavedamo, kakšen privilegij je, da je šahiral med nami in za nas.

Ko gledamo njegov šah, se nam ta sploh ne zdi nič posebnega. Skozi njegove nastope pa se vleče le ena stalnica – v večini primerov zmaga! Njegove partije so vodilo in navdih, predvsem pa dokaz velikega uma, ki se je v našo šahovsko zgodovino zapisal z zlatimi črkami. Je tudi vzor rodovom mladih šahistov, ki jih s svojim znanjem in kritično presojo uči, usmerja in bodri.

Nekaj generalij, prosim.

"Rojen sem 17. novembra 1935 v Mariboru, član Šahovskega društva Ptuj sem od leta 1952, mednarodni mojster ICCF od leta 1983, mednarodni šahovski sodnik od leta 1981, predsednik odbora sodnikov SZ Slovenije in predsednik Sveta za dopisni šah SZ Slovenije ter delegat Slovenije v svetovni dopisni šahovskih federaciji ICCF.

Od davnega leta 1953 do današnjih dni sem bil s presledki član upravnega odbora Šahovskega društva in od leta 1960 do 1963 tudi predsednik društva. Za domačo ekipo sem nastopil na številnih tekmovanjih od leta 1953 do leta 2003 v slovenski ligi v Celju, torej celih petdeset let. V Sloveniji sem bil poznan predvsem kot odličen moštveni igralec, saj sem na individualnih turnirjih razen doma redkeje nastopal. Leta 1965 sem bil prvak takratnega mariborskega okraja ter šestkrat prvak domačega društva (prvič leta 1968, zadnjič leta 1991).

Največje tekmovalne uspehe sem dosegel v dopisnem šahu, kjer sem večkrat sodeloval v cikelih tekmovanj za sveto-

vno prvenstvo in se enkrat uvrstil na turnir kandidatov, kjer sem bil šesti. Dobre rezultate sem dosegel tudi na dopisnih šahovskih olimpiadah za jugoslovansko reprezentanco, za katero sem nastopil 64-krat. Večkrat sem nastopil na finalnih turnirjih za dopisno prvenstvo Jugoslavije in na številnih mednarodnih turnirjih, kjer se nastopam. Odigral sem več kot 900 dopisnih šahovskih partij. Leta 1983 sem osvojil naslov mednarodnega šahovskega mojstra ICCF. Bil sem stalni član ptujskega moštva v dopisnem šahu, ki je trikrat osvojilo prvo mesto na moštvenem prvenstvu Jugoslavije! Na teh tekmovanjih sem za ptujsko moštvo odigral 100 dopisnih partij ter dosegel 60 točk (45 zmag, 30 remijev, 25 porazov)."

Za šah pravijo, da je plemenita, kraljevska igra. Pravijo tudi, da so za šah potrebni velika količina znanja, koncentracije, vztrajnosti in potrpežljivosti.

"Menda gre za igro. Za umetnost v obliki igre, ljubezen do neskončnosti, prestiž, ki pokoplje še takega vojskovodjo in cinično ugonobi človekovo naduto veličino, igro brez barv, vonja in okusa, ki ji tudi čas ali navada ne moreta odvzeti brezkončne pestrosti, kjer dvorni balet in plebejski razposajeni ulični ples hodita nevidno z roko v roki, kjer se pri dolgotrajnem večurnem sedenju za leseno s črno-belimi polji pisano tablo ne zgodi praktično nič, a je uspeh

Janko Bohak, ko prejema plaketo za življenjsko delo na področju športa. Foto: Langerholc

ponavadi odvisen od vrhunske fizične kondicije, torej neka-jurnega plavanja ali teka na dan, igra najenostavnejših oblik in zanemarljivo kratkih potovanj, nikoli daljših od koraka dveletnega otroka, ki je v jedilnici, okrašeni z rdečim žametom, v zanikrnem predmestnem bistroju, v bosanski kafani, irskem pubu ali domači gostilni enako neopazna, nikoli od nikoder preganjana, o kateri tudi iz najuglednejših enciklopedij ne bomo izvedeli, zakaj v resnici gre, s presenetljivo preprostimi pravili, ki v vsaki partiji posebej, vedno znova zrcalno odslkavajo človekovo življenje na tem svetu."

Šahisti so kot umetniki, slikarji, ki isto stvar vidijo vsak po svoje. Vsak si naslika partijo v svojem slogu ...

"V šahovski partiji se temu pridruži še športni vidik. Vsak hoče drugemu vsiliti svoj slog. Včasih se sloga obeh tekmecev pomešata in iz tega se razvije še posebno zanimiva ali lepa partija. Ne znam razložiti lepote pri šahu. Lahko jo le občutim kot harmonijo, ki jo

izzareva tudi kaotična postavitev. Ni mogoče reči, kaj imam raje: lepo partijo ali zmago. Oboje je pomembno, ne tekma, ampak skupna igra."

Ste vrhunski šahovski sodnik, ki opravlja častno dolžnost na prvenstvih najvišje mednarodne veljave in bil ste predsednik apelacijskega sodišča ICCF.

"Bil sem glavni sodnik na vseh pomembnejših šahovskih turnirjih konec osemdesetih in v devetdesetih letih prejšnjega stoletja v Sloveniji. Od leta 1987 do leta 2001 glavni sodnik na sedmih Vidmarjevih memorialih, ki se prireja v dvoletnih cikelih, glavni sodnik na štirih mednarodnih turnirjih v Mariboru (1978, 1980, 1985 in 1989) ter na številnih ptujskih mednarodnih turnirjih.

Desetkrat sem bil glavni sodnik na šahovskih festivalih na Bledu (od leta 1982 do 1990 in leta 1995), bil sem glavni sodnik na odprtih turnirjih v Portorožu (1994 in 1996), petkrat na članskih in trikrat na ženskih prvenstvih

Slovenije in moštvenem prvenstvu Slovenije na Bledu (2001) in v Celju (2003).

Glavni sodnik sem bil na evropskem klubskem pokalu za moške – skupina Portorož (1993), finalu evropskega klubskega pokala za ženske v Novi Gorici (1999) ter na Mitropa cupu v Portorožu (1998).

Kot sodnik sem sodil na finalnem turnirju za evropski klubski pokal v Ljubljani (1995), Beogradu (1997), Bugojnu (1999) in Neumu (2000), na velikem mednarodnem turnirju ob tisočletnici Dunaja (1996) in na drugem evropskem prvenstvu za posameznike na Ohridu (2001) ter na 41. moštvenem prvenstvu Jugoslavije na Zlatiboru (1989).

Sodil sem na olimpiadah v Dubaju (1986), Solunu (1988), Novem Sadu (1990), kjer je bil sektorski sodnik, Moskvi (1994), Erevanu (1996), Elisti (1998), Istanbulu (2000) in na Bledu (2002), kjer sem bil glavni sodnik moškega dela olimpiade.

Štiri leta sem bil predsednik apelacijskega sodišča ICCF ter sem leta 2003 prejel za aktivno delo srebrno medaljo "Bertl von Massow", ki je najvišje priznanje te svetovne federacije."

V času najmočnejši turnirjev, šahovskih olimpiad, šahovskih festivalov, memorialov ... preživite v svojem ptujskem stanovanju le kratek čas.

"Povsod sem doma. Zame je šah edina zabava, ki je zdrava in koristna. Ni samo urjenje možganov. Ko strateško izboljšuješ igro, izboljšuješ model svojega življenja. Bolje se organiziraš, ker vse akcije načrtuješ in vračaš tudi vse mogoče protireakcije svojih tekmecev. O tem, s kom se boš poročil, odločajo čustva, a v poslovnem življenju ti sposobnost načrtovanja, struktura misli in tehtanje vseh mogočih posledic lahko prinese velik uspeh. Večina jih ve, kaj bi radi, ne pa, kako

bi ta cilj dosegli. Šahovski duh pa ve tudi to: zna prinesiti red v kaos. Šahistu je nered v življenju kar nekako neprijeten in nepotreben. Kdor ima rad red, si bo s šahom lažje organiziral vsakdanjik. Poleg tega se šahist nauči hitreje odločati, tudi če je izbira težka, ter prevzeti odgovornost za svoje odločitve. Nima smisla obžalovati napak ali zamujenih priložnosti. Stati je treba tudi za slabo potezo in jo kar najbolj izkoristiti."

Veliko je bilo lepih trenutkov, ki se globoko vtisnejo v spomin z upanjem na ponovno snidenje.

"V najlepšem spominu so mi ostali Vidmarjevi memoriali, posebej še "ptujski" Vidmarjev memorial, ki je bil obenem conski turnir za svetovno prvenstvo leta 1995 v palačiju na ptujskem gradu z legendarnim in še danes zelo priljubljenim Viktorjem Korčnojem ter drugimi vrhunskimi velemejstri.

Vidmarjev memorial je največji in najbolj spoštovan slovenski šahovski turnir. Ne le zaradi imena – dr. Milan Vidmar je pač ime svetovnega formata, ne le na šahovskem področju – temveč tudi zaradi tradicije, kakovosti, prijetnosti samega turnirja ... Za nastop na turnirju se zanimajo zvezdniki vsega sveta, spomnimo se, da je na njem nastopal takrat aktualni svetovni prvak Anatolij Karpov (1975), ob njem pa še kopica vodilnih velemejstrov iz kar 35 držav!

Vsekakor velja omeniti tudi gostovanje znamenitih sester Polgar leta 1991 v Sloveniji – Zsuzse, ki je bila kasneje uradna svetovna prvakinja, Sofije in Judit, ki je brez konkurence najboljša šahistka na svetu vseh časov. Sestre Polgar so nastopile kot moštvo ter so v propagandnem dvokrožnem dvoboju v Portorožu in Novi Gorici premagale kombinirano slovensko ekipo, v kateri je nastopil tudi kasnejši svetovni prvak Aleksander Halifman z rezultatom 12,5 : 5,5.

Bil sem glavni sodnik tega

propagandnega tekmovanja. Judit je odigrala tudi dva "handicap" dvoboja, to je dvo-boja z omejenim časom, s po deset nasprotniki v Portorožu in Novi Gorici in zmaga skoraj v vseh partijah. V Portorožu sem z Judit v zelo zanimivi partiji, v kateri sem imel celo izgleda za zmago, uspel remizirati.

Tu je seveda še nepozabna blejska šahovska olimpiada, kjer sem bil glavni sodnik moškega dela olimpiade, kjer sem se ponovno srečal s številnimi vrhunskimi šahisti, znanci s prejšnjih olimpiad in drugih šahovskih tekmovanj."

Ves čas je pogovor potekal le o tekmovalnem šahu, nič o pedagoškem, to je o šahu kot sredstvu pri učno-vzgojnem delu.

"Prav v tem delu pa ima šah največjo vrednost, saj vsebuje dragocene zakonitosti pri oblikovanju mladega človeka in ima zato večjo pomensko težo kot le gola igra. Če se zavedamo, da šah ni le šport, ampak je tudi ustvarjalno razmišljanje, je umetnost, znanost, filozofija, potem nam je lahko žal, da pri našem delu z mladino ne upoštevamo tako dragocenega učno-vzgojnega kapitala. Kje lahko dobimo bolj koristno materijo za usposabljanje mladih, kot nam jo ponujajo zakonitosti znotraj šaha: povezava med teorijo in prakso, ocena položaja, izdelava in izpeljava načrta, določanje ciljev, kombiniranje, da analize in percepcije sploh ne omenim? Sem spada tudi

oblikovanje značajskih potez, odnos do poraza (spodrsaljaja) v življenju in vrsta drugih osebnostnih vrtilin, ki jih pri mladostnikih danes žal pogrešamo.

Lani sem na šahovski olimpiadi na Bledu zvedel veselo novico, da so na ministrstvu za šolstvo, znanost in šport uvideli pomen šaha in ga sprejeli v učno-vzgojni program kot izbirni predmet."

Ves čas šahovske upokojitve aktivno spremljate vsakršno, še tako drobno dogajanje na štiriinšestdesetih črno-belih poljih in jih tudi komentirate. Nič vam ne uide, nič vam ne sme uiti. Kaj pripravlja šahovski intelektualec Janko Bohak?

"Šah je kot virus – ko se z njim "okužiš", ne moreš več prenehati. Ob skorajšnji 70-letnici Šahovskega društva Ptuj pripravljam obsežen projekt – kroniko domačega društva (1993–2005) v obliki zbornika – od ustanovitve dalje s fotografijami, tabelami, opisi dogodkov in doseženih rezultatov, s komentiranimi partijami najboljših ptujskih igralcev v tem obdobju in drugimi podatki, pomembnimi za delovanje društva. Na ta način želim, da se dejavnost (šah na Ptuj), ki sem ji posvetil celih 50 let življenja, pregledno zbrana ohrani na enem mestu.

Ivo Kornik

Vadba v vodi za dojenčke in malčke

Plavalna Zveza Slovenije vabi vse starše, ki imajo dojenčke ali malčke, stare od 4 mesecev do 5 let, da se skupaj pridružijo vadbi v vodi za dojenčke in malčke. Vadba poteka na Ptujju že četrto leto. 11-tedenski tečaj se začne 6. aprila, vadba poteka v Termah Ptuj. Prijave sprejemamo na telefon 051 220-984 od 22. 3. do 24. 3. med 9. in 11. uro ter od 29. 3. do 1. 4. med 15. in 17. uro. Dodatne informacije lahko dobite na spletni strani www.plavanje-dojenckov.tk.

Naj se vaši otroci naučijo plavati z igro in veseljem!

Mestno Gledališče Ptuj

Slovenski trg 13
2250 Ptuj
Slovenija
Telefon: +386 2 749 32 50
Faks: +386 2 749 32 51
tajnistvo@gledalisce-ptuj.si
<http://www.gledalisce-ptuj.si>

Program Mestnega gledališča Ptuj za april 2004

ZA OTROKE

3. 4. ob 10.00 in 11.30, za abonma Lutka, Račka in izven
Svetlana Makarovič: SAPRAMIŠKA, režiser: Nace Simončič, Lutkovno gledališče Ljubljana

8. 4. ob 9.30 in 11.00, **Roald Dahl: GREGORJEVO ČUDEŽNO ZDRAVILO**, režiserka: Ivana Djilas, Mestno gledališče Ptuj

ZA MLADINO

13. in 14. 4. ob 9.30 in 11.30 za šole in izven
Lutz Hübner: CREEPS, režiser: Rene Maurin, Mestno gledališče Ptuj

19. 4. ob 9.30 in 11.00 za šole in izven
Theater Rote Gruetze: TA PRESNETA LJUBEZEN, režiser: Niko Kranjc Kus, Mestno gledališče Ptuj

ZA ODRASLE

3. 4. ob 21.00 **BOSA DE NOVA**, koncert, Klub ptujskih studentov

5. 4. ob 19.30 **PREMIERA**
Arthur Schnitzler: CAFÉ AMORAL, režiser: Rene Maurin, Mestno gledališče Ptuj

9. 4. ob 19.30 za abonma Odrasli in izven
Arthur Schnitzler: CAFÉ AMORAL, režiser: Rene Maurin, Mestno gledališče Ptuj

15., 16. in 19. 4. ob 19.30 za izven
Arthur Schnitzler: CAFÉ AMORAL, režiser: Rene Maurin, Mestno gledališče Ptuj

NA GOSTOVANJU

14. 4. ob 9.00 in 11.00 **Lutz Hübner: CREEPS**, režiser: Rene Maurin, v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale

20. 4. ob 19.30 **Arthur Schnitzler: CAFÉ AMORAL**, režiser: Rene Maurin, v Delavskem domu Zagorje

22. 4. ob 8.30, 9.45 in 11.00 **Roald Dahl: GREGORJEVO ČUDEŽNO ZDRAVILO**, režiserka: Ivana Djilas, v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale

22. in 23. 4. ob 9.30 in 11.00 **Roald Dahl: GREGORJEVO ČUDEŽNO ZDRAVILO**, režiserka: Ivana Djilas, v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale

ŠPORTNI ZAVOD PTUJ

2250 PTUJ, ČUČKOVA 7, TEL.: 02 787 76 30 FAX: 02 787 76 31

ŠPORTNE PRIREDITVE april 2004

ŠPORTNA DVORANA CENTER

Sobota, 3. 4.
19.00 Koncert Simone Weiss
Sobota, 10. 4.
19.00 Rokomet, člani, MRK Drava Ptuj : RK Arcont Radgona
Sobota, 17. 4.
17.00 Rokomet, člani, MRK Drava Ptuj : RK Grča Kočevje

ŠPORTNA DVORANA MLADIKA

Sobota, 17. 4.
17.00-19.30 Namizni tenis, 1. SNTL, člani, NTK Ptuj : Krka Novo mesto in 1. SNTL, članice, NTK Ptuj : Istrabenz

ŠPORTNA DVORANA GIMNAZIJA

Sobota, 3. 4.
17.00 Odbojka, 1. DOL – članice, ŽOK Fiat Prstec : Prevalje
Sreda, 7. 4.
19.00 Odbojka, 1. DOL – članice, ŽOK Fiat Prstec : Zav. Maribor Ljutomer

Sobota, 17. 4.
17.00 Odbojka, 1. DOL – članice, ŽOK Fiat Prstec : Luka Koper

MESTNI STADION PTUJ

Sobota, 3. 4.
13.00 Nogomet, kadeti, 2. SKL – Vzhod, NK Drava Asfalti Ptuj : NK Aluminij
15.00 Nogomet, mladinci, 2. SML – Vzhod, NK Drava Asfalti Ptuj : NK Aluminij
Nedelja, 4. 4.
16.00 Nogomet, člani, 1. SNL Simobil, NK Kumho Drava Ptuj : NK Ljubljana

Sobota, 10. 4.
16.00 Nogomet, U-14, Drava Asfalti Ptuj : Kugerplesk Publikum

Sobota, 17. 4.
13.00 Nogomet, kadeti, 2. SKL – Vzhod, NK Drava Asfalti Ptuj : NK Kovinar
15.00 Nogomet, mladinci, 2. SML – Vzhod, NK Drava Asfalti Ptuj : NK Kovinar

Sobota, 24. 4.
16.00 Nogomet, U-14, Drava Asfalti Ptuj : Nissan Ferik

Torek, 27. 4.
14.00 Nogomet, kadeti, 2. SKL – Vzhod, NK Drava Asfalti Ptuj : NŠ Prevalje
16.00 Nogomet, mladinci, 2. SML – Vzhod, NK Drava Asfalti Ptuj : NŠ Prevalje

GALERIJA MAGISTRAT – razstave april 2004

Razstavlja Cecilija Bernjak.

Pregledna razstava z naslovom *10 let ustvarjalnega dela*.

Slovesnost ob odprtju razstave bo v petek,

2. aprila, ob 12. uri.

Razstavljeni slike – olje na platno – bodo na ogled do četrтка, 15. aprila 2004.

***

Razstavlja Francois Rouiller, podžupanja Občine Saint Cyr sur Loire za kulturo.

Razstava dokumentarnega gradiva (fotografije in pisni viri) z

naslovom *Saint Cyr danes*. Slovesnost ob odprtju razstave bo v petek, 16. aprila, ob 9. uri. Na ogled bo do četrтка, 29. aprila.

Del razstave z naslovom *Zgodovina Saint Cyr* bo na ogled v slavnostni dvorani Knjižnice Ivana Potrča, od četrтка, 25. aprila. V okviru 15. razstave Dobrote slovenskih kmetij v refektoriju minoritskega samostana bo s Ptujem pobrateno francosko mesto Saint Cyr sur Loire predstavilo jedi in živilske proizvode svoje pokrajine Touraine, kjer mesto leži.

V imenu Mestne občine Ptuj in razstavljavk vljudno vabljeni na slovesnost ob odprtju in na ogled razstave.

Milena Turk

RAZPIS

ZA SODELOVANJE NA FOTOGRAFSKEM NATEČAJU NASLOVNICA PTUJČANA 2004

Pogoji:

- sodelujejo lahko vsi, ki se s fotografiranjem ukvarjajo ljubiteljsko;
- starostnih omejitev ni;
- vsak avtor predloži na mesec eno ali največ dve (barvni ali črno beli) fotografiji **pokončnega formata** (13x18 cm) in pripadajoče filme ali zapis fotografije na digitalnem mediju (CD), v surovem formatu (JPG ali TIFF), v velikosti najmanj 2000x2800 točk ločljivosti celotne slike, ki je posneta z digitalnim fotoaparatom z zmogljivostjo najmanj 5 milijonov pik;
- fotografije naj ne bodo računalniško obdelane;
- tema za naslovnico v aprilu je **DRUŽINA V POMLADNI NARAVI**;
- teme za naslednje naslovnice bodo predpisane sproti, v predhodni številki mesečnika Ptujčan;
- ker je natečaj anonimen, naj bo vsaka fotografija označena z geslom avtorja;
- k fotografijam se priloži zaprta ovojnica, označena z **GESLOM** avtorja; v ovojnici naj bodo sledeči podatki: ime in priimek, naslov in telefonska številka sodelujočega ter poimenovanje oz. komentar k fotografiji;
- vse prispele fotografije bo pregledala in ocenjevala komisija v sestavi:
  - odgovorna urednica Ptujčana Milena Turk,
  - člani Uredništva Ptujčana (navedeni so v kolo fonu Ptujčana),
  - strokovni sodelavec v občinski upravi MO Ptuj Aleš Šprah.

FOTOGRAFSKI NATEČAJ BO POTEKAL ZA APRILSKO, MAJSKO, JUNJSKO, JULIJSKO, SEPTEMBRSKO, OKTOBRSKO IN NOVEMBR-SKO NASLOVNICO.

Rok za oddajo fotografij(e) za aprilsko številko je do **srede, 14. aprila**. Za naslednje številke Ptujčana bo rok predpisan sproti, v predhodni številki.

Zaključil se bo z razstavo FOTOGRAFIJ, prispelih na fotografski natečaj, v razstavišču Mestne občine Ptuj in s podelitvijo nagrade AVTORJU NAJBOLJŠE FOTOGRAFIJE NATEČAJA, ki jo bodo izbrali bralci.

Fotografije pošljite ali osebno prinesite na naslov: **Uredništvo Ptujčana, Mestni trg 1, PTUJ**, s pripisom za **foto natečaj**, tel. 02 748 29 20, 02 748 29 72, 02 748 29 99.

- Avtorji za predložene posnetke obdržijo avtorske pravice.
- Udeleženci dovoljujejo organizatorju natečaja uporabo poslanih fotografij za razstavo ob koncu natečaja.

Uredništvo Ptujčana

NAGRADE

- Mesečne nagrade za avtorje objavljenih fotografij na naslovnici Ptujčana: **STORITVE V VREDNOSTI 5.000,00 TOLARJEV**.
  - Nagrada ob zaključku natečaja: **DIGITALNI FOTOAPARAT CANON POWERSHOT A80 v vrednosti 92.900 SIT**.
- SPONZOR NATEČAJA: FOTO TABOR, Markovič Zoran, s. p.** Nagrajenci lahko nagrade dvignejo na Uredništvu Ptujčana, Mestni trg 1, Ptuj - v I. nadstropju Mestne hiše.

**ČISTO
VSAKA
SOBOTA**

-30%*

-30% SOB -30% SOB -30% SOB -30%

*
DODATNE INFORMACIJE O POPUSTU V VSEH POSLOVALNICAH FOTO TABOR.

Foto: Pepelka Bezjak

Glas Mojega mesta

Spoštovani, pred vami je enkratna priloga Ptujčana: Moje mesto Čisto mesto. Moje mesto Čisto mesto bo v prihodnje postal samostojen časopis, ki bo odsev naše in vaše ekološke ozaveščenosti ter splošne razgledanosti. Uredništvo časopisa Moje mesto Čisto mesto želi sodelovati z vami, zato vas v ljubeznivi vabimo k soustvarjanju prve številke časopisa. Sodelujete lahko s pisanjem besedil oz. člankov, s fotografijami, s pismi bralcev, z vprašanji naslovljenimi na članke uredništva ali s kakšnimi drugimi izvirnimi predlogi. Preko časopisa vas bomo štirikrat letno sproti obveščali o akcijah Čistega mesta, ki se bodo odvijale v sklopu letnih časov in bodo vsebinsko prilagojene njihovim aktivnostim. Več ljudi bo sodelovalo pri vsebini, raznovrstnejša bo in bolj nas bo obogatila. Z vključenostjo čim

širšega kroga javnosti bomo dosegli temeljni namen časopisa Moje mesto Čisto mesto – ozaveščenost prebivalcev o pomembnosti in potrebnosti sortiranja odpadkov, kar nam bo prihranilo denar in povečalo potreben prostor za odlaganje odpadkov.

Z vstopom v Evropsko unijo je Slovenija (in z njo Čisto mesto) osvojila standarde na področju ravnanja z odpadki. Tako bomo tudi proizvajalci odpadkov sledili temu vzgledu, zato smo se na Čistem mestu odločili za izdajanje časopisa Moje mesto Čisto mesto, ki vas bo seznanjalo z vsemi novostmi na področju odpadkov in nam tako pomagalo ohraniti naše okolje čisto in prijazno.

Upamo, da boste tudi vi, ko boste prebrali te vrstice, v podzavesti slišali glas, ki vas bo napotil do nas.

A. Slavinec

ENTROPIJA – DEPONIJA

Sedanji razvojni koncept sodobne družbe, ki temelji na nerealni predpostavki o neomejenih virih, potiska človeško civilizacijo v smer samouničenja. Na mnoga težka vprašanja bi lažje poiskali odgovore, če naš sistem vrednot ne bi bil naravnani zgolj v večanje dobička, brez prevzemanja odgovornosti sedanjim in naslednjim generacijam.

Potrebno bo dojeti in razumeti, da živimo na planetu Zemlja, ki je sestavni del vesolja kot entropičnega zaprtega sistema, kjer je količina razpoložljive energije in zato tudi snovi končna. S pomočjo poznavanja osnovnih zakonov termodinamike je zgoraj navedeno trditev možno preprosto dokazati na preprostem zgledu. V parni lokomotivi pridobivamo toploto s sežigom premoga. S pomočjo pridobljene toplote segrevamo vodo, ki se spreminja v paro. Ta poganja lokomotivo in s tem opravlja mehansko delo. Pri tem opazimo, da smo tako imenovano prosto energijo iz premoga spremenili v vezano, ki je za človeka neuporabna. Pepela namreč ne moremo več uporabiti za ogrevanje kotla. Na tem primeru spoznamo tudi pomembno zakonitost, ki govori o ireverzibilnosti procesov (pepela ni mogoče ponovno spremeniti v premog). Ti procesi v naravi in vesolju potekajo nenehno, neodvisno od človekovih dejanj in volje. Prosta energija v kosu premoga se nenehno spreminja v neuporabno, četudi ga pustimo ležati pod zemljo. Vendar ta proces teče znatno počasneje kot tisti, ki ga povzročimo s sežigom. Entropičnost je torej splošen in večeren naravni proces, ki vodi k propadu vsega obstoječega. Žal ta spoznanja na človeštvo in naravo učinkujejo po svojih zakonitostih, če nam je to všeč ali ne.

Človeštvo je našlo delni odgovor na upočasnjevanje entropičnosti v lastni ustvarjalnosti, ki pa mora biti zelo premišljena. V takem entropičnem in hkrati konkurenčnem boju za obstanek in nadaljnji razvoj pa so uspešnejši le tisti posamezniki, kraj, občina, dežela, država, ki so inventivno in inovativno ustvarjalnejši od konkurence. Zmagovalec je torej tisti, ki je sposoben nenehno iskati čim celovitejše nove zamisli in jih nato spremeniti v smiselne koristi.

Z izgradnjo novega centra za ravnanje z odpadki smo v našem okolju pridobili pomembno no-

vost in hkrati konkurenčno priložnost, ki vpliva na upočasnjevanje entropičnih procesov. To pridobitev je vredno izkoristiti, saj nam ponuja učinkovitejšo izrabo naravnih virov in s tem podaljšanje življenjskega ciklusa naše civilizacije. Upam, da se ne bodo ponovno pojavili modrijani, podobni tistim iz 18. stoletja, ki so zaradi necelovitega razumevanja preprečili izgradnjo železniškega tira proti Ptuj. Projekt so namreč ocenjevali zgolj z ekološkega vidika, ki naj bi predstavljal veliko ekološko nevarnost za naše mesto. Ob tem pa so pozabili na vse ostale pozitivne učinke, ki bi jih to mesto pridobilo z izgradnjo železnice.

Pravijo, da je previdnost mati modrosti. Dodal bi, da je pogum oče modrosti. Prepričan sem, da je v sedanjih generacijah ob previdnosti tudi dovolj poguma, kar naj nas pripelje do modrih odločitev. Ena izmed teh se kaže v pospešeni nadaljnji izgradnji centra za ravnanje z odpadki, ki ga lahko ponudimo tudi ostalim občinam v Sloveniji. Druga pa se kaže v nadaljnjem razvoju tega centra v večnamenski razvojni reciklažni center, ki bo večino odpadkov uporabil kot vhodno surovino za proizvodnjo izdelkov z višjo dodano vrednostjo.

Iz zgoraj navedenih zakonitosti je razvidno, da bomo razvojno uspešni le, če bomo pripravljeni svoje vrednote in osebna stališča usmeriti v celovito ustvarjalnost in medsebojno razumevanje. Najrazvitejšim je to že uspelo – pridružimo se jim tudi mi.

Dr. Štefan Čelan

Mestna občina Ptuj

CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI

CERO - GAJKE v Spuhlji

Ime upravitelja: **ČISTO MESTO PTUJ,**
Podjetje za gospodarjenje z odpadki, d.o.o.

Naslov: **Dornavska cesta 26**
2250 Ptuj

Telefon: **+386 (0)2 780 90 20**

Vrsta odlagališča: **ODLAGALIŠČE ZA NENEVARNE ODPADKE**

ZBIRNI CENTER
za individualni dovoz odpadkov

OBRATOVALNI ČAS ZA ZBIRNI CENTER

ZIMSKI: 8 - 17
LETNI: 8 - 20
SOBOTA: 8 - 14

Mestna občina Ptuj

ČISTO MESTO PTUJ

Podjetje Čisto mesto je izvajalec javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki na področju Mestne občine Ptuj in v 16 občinah spodnjega Podravja. Sistem ravnanja z odpadki temelji na ločenem zbiranju, ki se prične na izvoru, v zbiralnicah ločenih frakcij – na ekoloških otokih ter na zbirnem centru – CERO Gajke. Otvoritev centra CERO Gajke je bila 19. 11. 2003.

CERO se gradi fazno in bo v prihodnjih letih pridobil kompostar-

no, sortirnico in dodatna odlagalna polja.

Sedanje enote so: vhod s tehniko, zbirni center, balirnica, reciklažni plato in odlagališče.

Na terenu zbiramo odpadke s specialnimi vozili za odvoz odpadkov in z vozili samonakladalci.

Sistem kakovosti v podjetju je zasnovan v skladu s standardom ISO 9001, kar potrjuje tudi certifikat kakovosti, ki ga je podelila certifikacijska hiša BVQI.

Vsebina

- glas Mojega mesta
- uvodna beseda župana
- ČISTO MESTO
- zbiralnice ločenih frakcij
- zbirni center CERO Gajke
- odlaganje odpadkov
- informacije
- akcije: kosovni in nevarni odpadki
- zakonodaja

ZBIRALNICE LOČENIH FRAKCIJ - EKOLOŠKI OTOKI

Za odpadke komunalnega izvora iz gospodinjstev in podjetij uporabljamo različne tipe in vrste posod, ki so standardizirane. Posode so označene z nalepko podjetja in z nalepko, za katero vrsto odpadkov so namenjene. V skladu z mestnim odlokom smo na terenu postavili sisteme za ločeno zbiranje odpadkov, t. i. ekološke otoke. Posode za ločeno zbiranje imajo lahko poleg nalepk tudi različne barve pokrovov, kot to določa izbran sistem ločenega zbiranja odpadkov.

NA EKOLOŠKE OTOKE SODIJO:

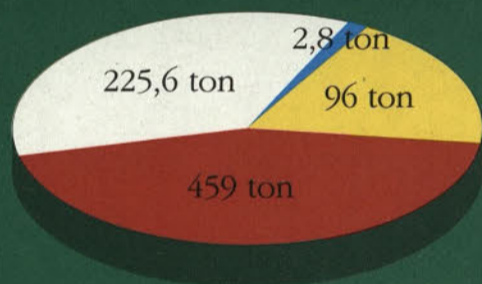
- PAPIR - posoda z rdečim pokrovom in namensko odprtino
- STEKLO - posoda z belim pokrovom in namensko odprtino
- PLASTIČNA EMBALAŽA - mrežasta posoda z namensko odprtino in rumenim pokrovom
- PLOČEVINKE - mrežasta posoda z namensko odprtino in modrim pokrovom. Pločevinke je treba pred odlaganjem oprati.

Za vsako vrsto odpadkov je predpisan drugačen način ravnanja, o čemer bomo pisali v naslednji številki.

Ljudje odlagajo na ekološke otoke tudi odpadke, ki tja ne sodijo. Zato smo na najspornejših mestih uvedli VIDEO NADZOR S KAMERO, kršitelje pa prijavljamo inšpekcijskim službam.

REZULTATI LOČENEGA ZBIRANJA na ekoloških otokih v letu 2003:

- PAPIR
- STEKLO
- PLASTIČNA EMBALAŽA
- PLOČEVINKE

A.S.

Izdajatelj: Čisto mesto d.o.o.

Naslov uredništva: Dornavska 26, Ptuj

Odgovorna urednica: Alenka Slavinec, tel.: 02 749 32 12,

e-pošta: alenka.altius@email.si

Oblikovanje in realizacija: Altius d.o.o.

Uredniški odbor: Andrija Koter, Igor Mohorič, Staša

Cafuta, Alenka Slavinec, Matjaž Gerl, Alenka Korpar,

Milena Turk, Vilko Pešec, Ivan Dobnik

Naklada: 9000

MESTNA OBČINA PTUJ

MESTNA ČETRT PANORAMA

Vičava - Mercator SVS, Panorama, LOK 7

Vičava - igrišče

Vičava 53

Vičava 89

Orešje 1

Orešje - križišče s Sovretovo ulico, EO

Orešje 93 (trg. Sekvoja)

Orešje 149

Orešje 159

Štuki (Grajena-Ptuj)

Štuki 20 (pred nasadi - Križe)

Čufarjeva 29

Pivkova ulica 11

Gajzerjeva ulica 7

Emona Merkur Bratje Reš - LOK 5

MESTNA ČETRT LJUDSKI VRT

Ulica J. Lackove 38

Ulica J. Lackove 50

Ulica Lackove čete, EO (pod rezer.)

Langusova ulica 1

Potrčeva - avtopralnica RAJ, EO

Trubarjeva, EO

Kajuhova 1, EO

Kajuhova 5, EO

Kajuhova 3, EO

OŠ Ljudski vrt, EO 4

Župančičeva (nad ribnikom)

Mercator SVS, Rimska peč, LOK 2

Jurančičeva ul. - pri garažah

5. Prekomorske, EO 12

Volkmerjeva, EO (vrstne hiše)

Zupančičeva ul. nad OŠ

Na jasi - Rabelčja vas

Kraigherjeva ul.

Volkmerjeva ul

Arbeiterjeva ul.

Ul. 25. maja

MESTNA ČETRT BREG

Zagrebška cesta 43

Zagrebška cesta 61

Zagrebška 105, EO (Rop - Sodnice)

Selska cesta 3 (GD)

Selska cesta 22

Selska cesta 40

Ulica Šercerjeve brigade 3

Mejna cesta 43

Mejna cesta 20

Gromova ulica 4

Draženska cesta 14 d

Draženska cesta 20

Draženska cesta 14 c

Na postajo 7

Zidanškova ulica 5

Toplakova ulica 8

Žel. postaja Hajdina

Ob železnici 23

Ob železnici 1

Finžgarjeva 8

Finžgarjeva 23

Seliškarjeva (križišče z Meškovo)

Čopova ulica 1

Na obrežju

Rogaška cesta 19

Spolenakova ul. 1

Gubčeva ulica 23

Povodnova ulica 1

Mariborska c. - avtobusna postaja

Mariborska cesta 21/A

Mariborska, EO (trgovina Avto-bazar)

Zagrebška za NKBM (pri trg. Potrošnik)

Mercator SVS, Potrošnik, LOK 3

Zadružni trg Breg, EO 8

PRIMESTNA ČETRT GRAJENA

Krčevina pri Vur. (zaselek pod dr. Arkom)

Krčevina pri Vur. (ob Dravi), EO 13

Krčevina pri Vur. (za nasadi), EO 14

Grajenščak, EO (trg. Marija)

Grajenščak, EO (štok - kmetij. šola)

OŠ Grajena, EO 3

Mestni Vrh (križišče Paternost)

Mestni Vrh (pri Anželu)

Mestni Vrh (v grabi pri Križaju)

Mestni Vrh (pri štoku)

Mestni Vrh (pri Lovrenčiču, h. št. 41)

Mestni Vrh (pri Kekcu, h. št. 1 b)

Krčevina pri Vurbergu (spodaj pri ribniku)

Krčevina pri Vurbergu (v križišču zgoraj)

Grajenščak (pri Kamplu, h. št. 14)

Grajena (pri domu krajanov)

PRIMESTNA ČETRT ROGOZNICA

Cesta 8. avgusta pri Savariji

Nova vas pri osemenjevalnici

Žabjak - pri kapeli

Žabjak - od Zelenega gaja naprej

Kicar 118 a (križišče)

Kicar 140 c

Kicar 116 a (minimarket Zema)

Kicar 12 b

Kicar - gasilski dom

Kicar 46 (cesta pod Lesjakom)

Sp. Velovlak 27 (mlekarna - križišče)

Sp. Velovlak 34

Podvinci 3 (trgovina)

Podvinci 46 a (trgovina Helena)

Podvinci (novo nogometno igrišče)

Podvinci 39 - cesta za Velovlak

Podvinci - avtobusna postaja za Velovlak

Podvinci pri hišni št. 122

Podvinci pri hišni št. 113

Pacinje - gostilna Tobias

Pacinje - zbiralnica mleka

Slovenskogoriška - Mercator SVS, LOK 6

Slovenskogoriška, EO 11

Ulica J. Lackove 14

MESTNA ČETRT JEZERO

Rogozniška 32 - pri dr. Šolmanu

Žnidaričevo nabrežje - OŠ Mladika, EO 9

Kogojeva pot - Sejmišče, EO 10

Ormošk c., EO (Super mesto)

Ormoška c. 1

Križišče Ormoške in Belšakove, LOK 4

Belšakova ulica - Dom krajanov

Belšakova - križišče s Kerenčičevo

Belšakova - grad

Ormoška c. - vulkanizer, EO 7

Spuhlja 49, EO 1

MESTNA ČETRT CENTER

Muzejski trg, EO (Sončni park)

Dravska na parkirišču, EO (glasbena šola)

Vrazov trg v Aškerčevo, EO

Cvetkov trg, Mestni kino, EO

Novi trg, EO (Blagovnica - Volan)

Vodnikova med pošto in sodiščem

Ob Grajeni, EO (pri mostu)

Potrčeva, Mercator SVS, prod. Živila, LOK 1

Osojnikova c. 25-26, EO 6

Lokacija: DORNAVSKA C. 26

ZBIRNI CENTER

CERO GAJKE v Spuhlji

V sklopu centra CERO Gajke deluje tudi zbirni center, ki je namenjen vsem občanom. Na zbirni center lahko pripeljete vse odpadke, ki jih ne smete odložiti na ekološke otoke in v posodo za ostale odpadke, ki jo imate doma.

Na ZBIRNEM CENTRU zbiramo:

PAPIR in lepenke vseh vrst in velikosti, vključno z odpadno embalažo iz papirja in lepenke,

STEKLO vseh vrst in velikosti, vključno z odpadno embalažo iz stekla,

PLASTIKO, vključno z odpadno embalažo iz plastike ali sestavljenih materialov,

KOVINE, odpadke kovin, vključno z odpadno embalažo iz kovin,

LES, vključno z odpadno embalažo iz lesa,

OBLAČILA, TEKSTIL, JEDILNO OLJE IN MAŠČOBE, BARVE, ČRNILA, LEPILA IN SMOLE, ki ne vsebujejo nevarnih snovi,

DETERGENTE, ki ne vsebujejo nevarnih snovi,

BATERIJE in AKUMULATORJE, ELEKTRIČNO in ELEKTRONSKO OPREMO, ki ne vsebuje nevarnih snovi,

KOSOVNE ODPADKE.

SPREJEM LOČENO ZBRANIH FRAKCIJ NA ZBIRNEM CENTRU JE BREZPLAČEN ZA VSA GOSPODINJSTVA, KI SO VKLJUČENA V REDNI ODVOZ ODPADKOV

Na zbirni center lahko pripeljete tudi **AVTOMOBILSKE GUME**, ki niso komunalni odpadki, zato tudi niso zajete v ceni ravnanja z odpadki. Avtomobilske gume posreduje koncesionarju, zato je strošek odvoza 34 SIT/kg.

OBRATOVALNI ČAS ZBIRNEGA CENTRA:

- ZIMSKI:	8-17
- SOBOTA:	8-14
- LETNI:	8-20
- SOBOTA:	8-17

ODLAGANJE ODPADKOV

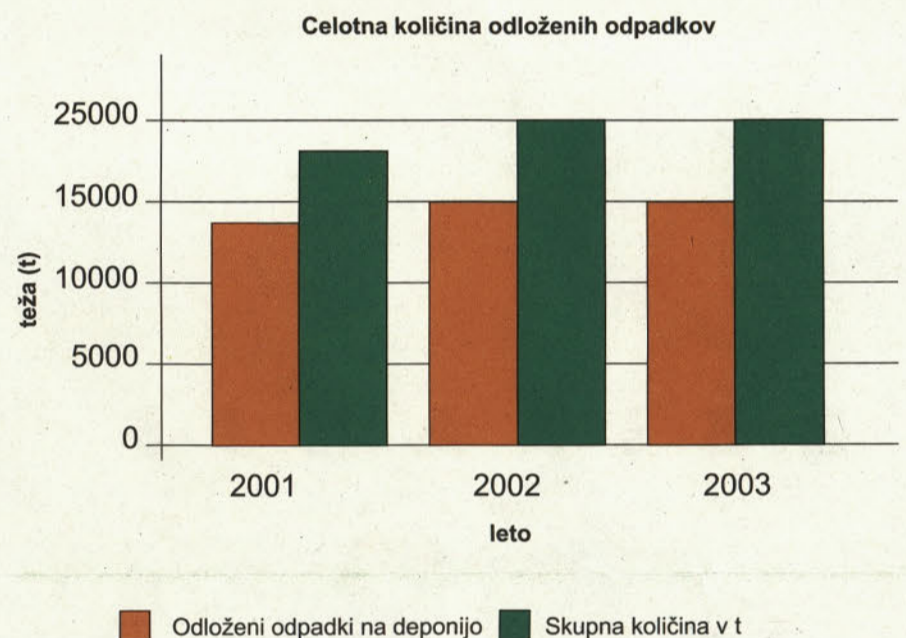
V preteklih letih odpadkov še nismo tehtali, zato smo njihovo količino podajali v m³, vendar podatki za več let nazaj niso primerljivi z današnjimi.

V letu 2002 smo začasno skladiščili bale v skupni teži 15.066 ton, ki smo jih v letu 2003 odložili v prvo odlagalno polje novega odlagališča na CERO Gajke v Spuhlji.

V letu 2003 smo odložili 14.239 ton ostankov komunalnih odpadkov v obliki bal.

Kljub večji pokritosti terena (vse vključene občine še niso 100-odstotno pokrite s posodami za odpadke) nam je in Vam uspelo z ločenim zbiranjem na ekoloških otokih in na zbirnem centru zmanjšati količine ostanka odpadkov.

Količina odloženih odpadkov glede na celotno količino zbranih odpadkov

Cilj podjetja Čisto mesto je, da v naslednjih petih letih zmanjša količino odloženih odpadkov na 50 % skupne količine vseh zbranih odpadkov.

INFORMACIJE

- Redni odvoz odpadkov iz gospodinjstev

Z uvedbo ekoloških otokov se je zmanjšala količina ostanka odpadkov v gospodinjstvih, zaradi česar je odvoz odpadkov iz mestnih blokovskih naselij tedenski, odvoz odpadkov iz individualnih gospodinjstev pa 14-dnevni.

- Sprememba volumna posode za odpadke

S sprejetjem novih občinskih odlokov o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki je možen tudi prehod na različne volumne posode za gospodinjstva. Volumen bo odvisen od števila oseb v gospodinjstvu in od uvedene stopnje ločenega zbiranja v zbiralnicah ločenih frakcij v posamezni občini. Dokazila o številu članov v gospodinjstvu bo izdajala upravna enota.

- Odvoz odpadkov med prazniki

Dnevi odvoza, ki padejo na praznik, se nadomestijo dan prej ali dan po prazniku.

- Cena za ravnanje z odpadki vključuje:

- stroške izvajalca javne službe -
  - zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov,
  - predelava in obdelava,
  - odstranjevanje komunalnih odpadkov;
- stroške zapiranja deponije;
- stroške za investicijo, izgradnjo centra CERO GAJKE;
- takso za odlaganje odpadkov;
- 8,5-odstotni davek na dodano vrednost.

- Berite položnice!

Na položnicah vas bomo sproti obveščali o terminih odvoza ostankov odpadkov iz gospodinjstev in o spremembah terminov, ki nastajajo zaradi sprememb pri optimiranju in delitvi terenov.

- informacije o ravnanju z odpadki:

ČISTO MESTO PTUJ 02 780 90 20
MESTNA OBČINA PTUJ 02 748 29 99

Foto: B. Voglar

KOSOVNI ODPADKI

Kosovne odpadke iz gospodinjstev zbiramo na dva načina:

- redno na zbirnem centru, oddaja je brezplačna za vse občane, ki so vključeni v redni odvoz odpadkov, in

- enkrat letno z akcijo »Od vrat do vrat«, ki se izvede v dogovoru z ostalimi občinami in v skladu z letnim programom zbiranja. To pomeni, da med akcijo kosovne odpadke nastavite ob svoji posodi za ostale odpadke. Čas izvedbe akcije objavi izvajalec na položnici za redni odvoz odpadkov.

V letošnjem letu bomo poskusno izvedli nov ekološki **PILOTNI PROJEKT Zbiranje kosovnih odpadkov na poziv**. Projekt bo poskusno izveden v delu Mestne občine Ptuj, predvidoma v drugi polovici leta. Občani s poskusnega območja pilotnega projekta bodo dobili na domači naslov pozivnico, ki bo vsebovala:

- ime in priimek občana,

- vrsto kosovnih odpadkov,
- število kosov odpadkov in
- datum predvidenega odvoza kosovnih odpadkov v posameznem mesecu.

Izpolnjeno pozivnico bodo poslali na naslov podjetja Čisto mesto. Cena storitve je vključena v ceno ravnanja z odpadki.

S to novostjo želimo storitev približati ljudem oz. njihovim potrebam, tako da se bodo sami odločili za termin odvoza kosovnih odpadkov. Istočasno bomo s tem prispevali k čistejšemu okolju, saj odpadki ne bodo romali na divja odlagališča odpadkov.

Občani bodo lahko na lastno željo naročili večkratni odvoz kosovnih odpadkov (plačali bodo stroške prevoza). V kolikor pa se ne bodo odločili za odvoz kosovnih odpadkov, jih lahko kadarkoli v uradnih urah sami dostavijo na zbirni center CERO Gajke, kjer je odlaganje odpadkov brezplačno.

BIOLOŠKI ODPADKI

Priporočamo vam, da biološke odpadke kompostirate sami, kjer je to le mogoče, sicer pa lahko za te odpadke pri izvajalcu naročite dodatno posodo.

Biološke odpadke odlagamo v rjavo posodo z nalepko **BIOLOŠKI ODPADKI**.

Mednje sodijo **subi organski odpadki (ostanki hrane, kruh, ostanki hrane iz pločevink in kozarcev za vlaganje brez tekočin), ostanki, nastali pri pripravi hrane (zelenjava, sadje, olupki, lupine orehov, lešnikov, ...), jajčne lupine, ostanki mlečnih izdelkov ter pokvarjeni mlečni**

in mokasti prebrambni proizvod, kavna gošča in kavni filtri, čaj in čajne vrečke, volneni in bombažni ostanki, lasje, perje, higienski papir (serviete, papirnati robčki), odmrle rastline, stara zemlja za rože, pokošena trava, plevel, listje in drugi vrtni odpadki, obrezano grmičevje, živa meja, drevesni ostanki, žagovina.

POZOR! V posodo za biološke odpadke ni dovoljeno odlagati pepela, vseh vrst tekočin, olj in masti, sanitarnih izdelkov, kosti, plenice, vsebine sesalnikov, drugih sestavljenih bioloških odpadkov.

PREOSTALI ODPADKI PO LOČENEM ZBIRANJU

Odpadke, ki jih ni mogoče odložiti v nobeno posodo za ločeno zbiranje, imenujemo ostali ali mešani odpadki in končajo na odlagališču.

Odlagamo jih v posodo z nalepko **OSTALI ODPADKI**. Pri individualnih hišah je to rjava posoda, ki

jo mora imeti vsako gospodinjstvo.

Vanjo sodijo **vsil trdi odpadki, ki ne sodijo med nevarne, kosovne ali gradbene in jih ni mogoče izločiti kot »koristni« odpadki, polivinilaste vrečke in sestavljivi materiali (tetrapaki vseh vrst ...).**

NEVARNI ODPADKI

Nevarni odpadki iz gospodinjstev zaradi svoje narave **ne sodijo v posodo za ostale odpadke, saj so strupeni, jedki, vnetljivi, ... nevarni za okolje in ljudi.**

Zbiramo jih na dva načina:

- redno na zbirnem centru CERO Gajke v Spuhlji in

- enkrat letno z akcijo zbiranja nevarnih gospodinskih odpadkov, ki se izvede po letnem programu v dogovoru s posameznimi občinami.

Predvideni termini so objavljeni v javnih medijih (radio, CATV, Štarski tednik) in na plakatih.

Med nevarne gospodinske odpadke spadajo:

- odpadna olja,
- odpadna škropiva, zdravila in drugi fitofarmaceutski pripravki,
- odpadne barve, laki, topila, smole, lepila, hladilne tekočine, kiti, čistila, kozmetični izdelki (ličila, pršila),
- onesnaženi sodi (200 l),
- svinčeni akumulatorji,
- ostale kemikalije iz gospodinjstva (solna kislina, lužni kamen, varekna, živosrebrni termometri, ...),
- baterijski vložki,
- zaoljene krpe, filtri, zaščitna sredstva.

Slovenija v EU

ZAKONSKI PREDPISI NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI

Ob pripravah na vstop v EU se Slovenija tudi na področju zakonodaje ravnanja z odpadki že nekaj let prilagaja evropski zakonodaji.

Zakon o varstvu okolja (UL RS 32/93, 44/95-odl.US, 1/96, 9/99-odl.US, 56/99-ZON, 22/00-ZJS)

Pravilnik o ravnanju z odpadki (UL RS 84/98, 45/00,20/01)

Pravilnik o odlaganju odpadkov (UL RS 5/00)

Pravilnik o monitoringu onesnaženosti podzemnih voda z nevarnimi snovmi (UL RS 5/00)

Uredba o emisiji snovi pri od-

vajanju izcedne vode z odlagališč odpadkov (UL RS 7/00)

Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (UL RS 104/00)

Pravilnik o ravnanju z baterijami in akumulatorji, ki vsebujejo nevarne snovi (UL RS 104/00)

Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (UL RS 21/01)

Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (občinski odloki)

Moje Mesto

ČISTO MESTO

ERA

zrno na zrno

Poslovna enota PETOVIA

Ob Dravi 3 a, Ptuj, tel. 788 00 23
 oddelek papirnice, tel. 788 00 25
 ODPRTO OD 7.30 DO 21. URE
 V SOBOTO OD 7.30 DO 21. URE
 V NEDELJO OD 8.00 DO 13. URE

Poslovna enota PANORAMA

Špindlerjeva ulica 3, Ptuj, tel. 787 10 40
 ODPRTO OD 7.30 DO 19. URE
 V SOBOTO OD 7.30 DO 15. URE
 V NEDELJO OD 8.00 DO 12. URE

Poslovna enota SOLID

Mezgovci ob Pesnici 4 b, Dornava, tel. 755 48 31
 ODPRTO OD 7.30 DO 19. URE
 V SOBOTO OD 7.30 DO 19. URE
 V NEDELJO OD 8.00 DO 12. URE

ALTIUS Naročnik: ERA PETLJA d.o.o., Ob Dravi 3 a, 2250 Ptuj

Domoznanski oddelek
35
PTUJČAN
2004

352(497.12 Ptuj)

6000382,3

KNJIZNICA PTUJ

COBISS

CENIK OGLASNEGA PROSTORA

FORMAT	COLOR	DVOBARVNI TISK
1/16 STRANI (5 x 7 cm)	15.000 SIT	9.000 SIT
1/8 STRANI (10,5 x 7 cm)	25.000 SIT	18.000 SIT
1/4 STRANI (21 x 7,5 cm) ali (10,5 x 14 cm)	38.000 SIT	26.000 SIT
1/3 STRANI (10 x 21 cm) ali (30 x 7 cm)	48.000 SIT	37.000 SIT
1/2 STRANI (21 x 15 cm)	68.000 SIT	47.000 SIT
CELA A4 STRAN (30 x 21 cm)	118.000 SIT	88.000 SIT
NA NASLOVNICI (20 x 5 cm)	90.000 SIT	/

Za celoletne in polletne objave dodatni popusti!

Oglase za Ptujčana trži AGENCIJA LOTOS;
 Tel./faks:02 771 08 82,e-mail: lotos.ptuj@siol.net
gsm: 031 481 673; 040 218 895

NOVA ODŠKODNINA d.o.o.

Ste bili poškodovani v prometni nezgodi,
 doma ali na delovnem mestu?

ŽELITE PRIMERNO DENARNO ODŠKODNINO?

Pokličite
 nas na
 BREZPLAČNO
 tel.št.:

080 20 21

KJE NAS NAJDETE ?

ORMOŠKA CESTA 5,PTUJ

Tel.: 02/771-10-08, GSM: 041/456-703

Del. čas: od pon. do pet. 9.00 - 13.00
sobota: 9.00 - 12.00

TOP Lekarna Potrčeva 23, PTUJ, tel.: (02) 7878-490 (1), faks: (02) 7878-492

Označene dni dežura **TOP Lekarna** in sicer:

ob delavnikih od 20. do 7. ure
 ob sobotah od 14. do 7. ure
 ob nedeljah in praznikih 24 ur

APRIL 2004

ponedeljek	torek	sreda	četrek	petek	sobota	nedelja
5 TOP	6 TOP	7 TOP	8 TOP	9 TOP	10 TOP	11 TOP
12 TOP						

MAJ 2004

ponedeljek	torek	sreda	četrek	petek	sobota	nedelja
3 TOP	4 TOP	5 TOP	6 TOP	7 TOP	8 TOP	9 TOP

Ostale dni dežura Lekarna Ptuj.

PODJETJE ZA STANOVANJSKE STORITVE d.o.o.

Dejavnost podjetja:

- upravljanje s stanovanji
- upravljanje z večstanovanjskimi hišami
- upravljanje s poslovno trgovskimi hišami
- stanovanjska oskrba z neprofitnimi stanovanji
- inženiring
- promet z nepremičninami

Vošnjakova 6, 2250 PTUJ

Tel.:02/771-95-11, 779-43-61; Fax:02/779-47-81
 e-mail: pss.ptuj@siol.net

LEKARNE PTUJ

LEKARNA PTUJ
 TRSTENJAKOVA 9
 SI-2250 PTUJ
 T 02 771 60 01

LEKARNA PTUJ JE ODPRTA MED DELAVNIKI: 7.00 - 20.00
 V SOBOTO: 7.00 - 14.00

DEŽURSTVO:

MAREC: 8.3.2004 - 31.3.2004
 APRIL: 1.4.2004 - 4.4.2004
 13.4.2004 - 30.4.2004

DEŽURSTVA OB DELAVNIKIH POTEKAJO OD 20. DO 7. URE
 ZJUTRAJ, OB SOBOTAH OD 14. DO 7. URE, V NEDELJO
 IN OB PRAZNIKIH PA JE DEŽURSTVO NEPREKINJENO
 VES DAN OD 7. URE ZJUTRAJ DO 7. URE NASLEDNJEGA DNE.

V nedeljo in ob praznikih sta lekarni v času dežurstva zaprti med 12.30 in 14.00 uro.